BİZDEN HABERİNİZ OLSUN!

ESKİŞEHİR TİCARET ODASI
CHAMBER OF COMMERCE

www.etonet.org.tr | eskisehirto | eskisehirto | eskisehirto

Ekonomik kalkınma,
Türkiye'nin özgür, bağımsız,
daima daha kuvvetli,
daima daha refahlı
Türkiye idealinin
belkemiğidir.

M. Atatürk

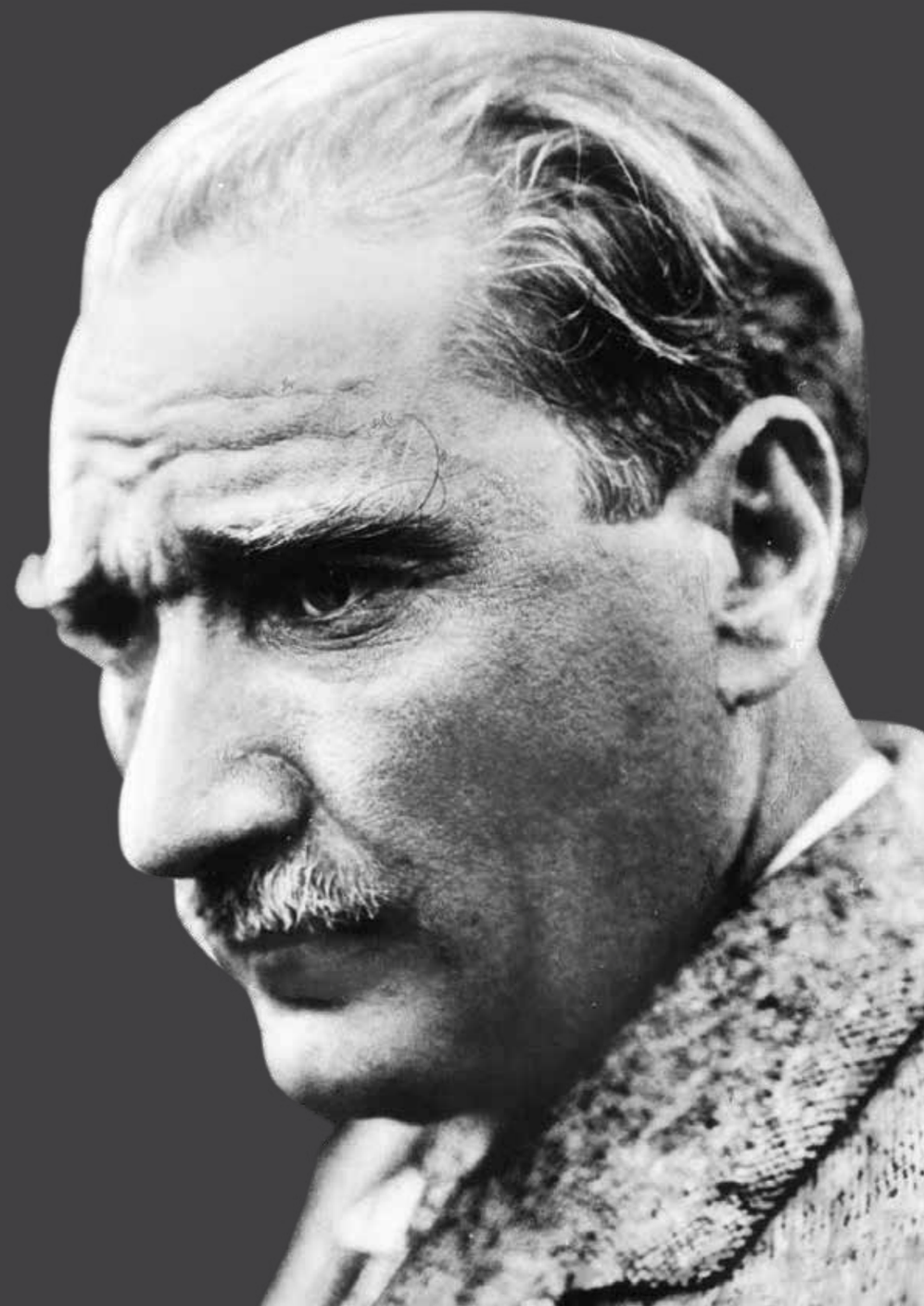

Merhaba...

Eskişehir Ticaret Odası Dergisi'nin yeni sayısı vesilesiyle sizlere ulaşmanın mutluluğunu yaşıyorum.

2021 yılını Covid-19 virüsü nedeniyle tüm dünyada olduğu gibi pandeminin gölgesinde yaşadık. Yakınlarımızı ve dostlarımızı kaybettiğimiz, sevdiklerimiz için endişelendiğimiz, ülkemizde ve şehrimizde de kapanmaların, tedbirlerin ve önlemlerin olduğu bir yılı geride bıraktık.

Geride bıraktığımız yıl, alıştığımız ticaret anlayışının çok ötesinde bir zamana şahitlik etmemize sebep oldu. Tüm dünyada ticaretin dengelerinin değiştiğine, imkansız gibi görülen ve hiç ihtimal verilmeyen ekonomik olaylara şahitlik ettik.

2021 yılının neredeyse yarısını pandemi nedeniyle ticaretin aksamaması, üyelerimizin kapanmalar sebebiyle mağdur olmaması, cezai müeyyide ile karşılaşmaması için mesai harcadık.

Ticarete yönelik sorunların çözülmesi, üyelerimize maddi imkan ve kaynak sağlanması için çalıştık. Bu düşünceden hareketle devletimizin sağladığı kredilere ek olarak odamızın da özkaynakları ile kredi imkanı sağladık. Bunlara ilaveten kamu bankalarıyla yaptığımız tedarik zinciri anlaşmalarıyla tüccarımıza, sanayicimize, esnafımıza peşin para olmadan 540 güne varan vadelerle mal veya hizmet alma imkanı tanıdık.

Düzenlediğimiz toplantılar, kamu kurumlarıyla gerçekleştirdiğimiz görüşmeler, odamızca sağlanan girişimler neticesinde üyelerimizin yaşadıkları sıkıntıların iletilmesi ve sorunların çözümünde büyük rol oynadık.

2021 yılının ikinci dönemi ise pandeminin yaralarını sarmak, ticarette hız kazanmak, şehrimize ve üyelerimize katkı sağlamak için çok yoğun bir tempo ile çalıştık. Üyelerimize destek olacak projelere, ticaret ve sanayimize ivme kazandıracak faaliyetlere odaklandık.

Örneğin Haziran ayında Eskişehir Fuar Kongre Merkezi çatısı altındaki ETO-TÜYAP Fuar Merkezimizin çatısı altında, Eskişehir OSB'nin de işbirliğiyle Eskişehir Endüstri Fuarını düzenledik. Bu fuarla birlikte hem savunma sanayimizin dev firmalarını hem de endüstrimize yön veren şirketlerimizi fuar ve ikili iş görüşmeleri vesilesiyle konuk ettik. Pandemi nedeniyle bir buçuk yıla yaklaşan bir aranın ardından düzenlediğimiz bu fuarla birlikte şehrimizin KOBİ'lerine yeni iş ortakları bulmak ve yeni iş bağlantıları kazandırmak için zemin oluşturmuş olduk.

Ardından gerçekleştirdiğimiz Eskişehir 2'inci Tarım Fuarı ile, şehrimizden ve ülkemizin dört bir yanından gelen 78 binden fazla ziyaretçiyi şehrimizde ağırladık. Son olarak Kasım ayında düzenlediğimiz Eskişehir Yapı Fuarı vesilesiyle de hem bölgemizin hem de şehrimizin inşaat sektöründeki öncü firmalarını Eskişehir Fuar Kongre Merkezi'nde bir araya getirdik.

Deyim yerindeyse 2021 yılı odamız için tam anlamıyla projeler ve yeni ilkler dönemi oldu. Madencilik alanında tüm ülkeye hizmet etmek hedefiyle faaliyete sunduğumuz ETO-METSEM (Eskişehir Ticaret Odası Mesleki Test ve Sertifikasyon Merkezi Anonim Şirketi), İzmir, Bursa ve Bilecik'te yaptığı mesleki yeterlilik sınavları ile Türkiye'ye açılma yolunda çok önemli mesafeler kat etti.

Ayrıca 2021 yılında odamıza yeni birimler kazandırmanın ve üyelerimize yeni hizmet alanları sağlamanın mutluluğunu yaşadık. Üyelerimizin hukuki anlaşmazlıkları için hizmet vermek amacıyla Eskişehir Ticaret Odası Arabuluculuk Merkezi'ni TOBB Uyum işbirliğinde faaliyete sunduk.

Gelinlik, abiye ve günlük kadın kıyafeti sektöründeki ETO üyesi firmalara tasarım kültürü kazandırmak amacıyla Eskişehir Moda Tasarım Yarışması Fashion Eskişehir'i de sonbaharda başlattık. Bu yarışma sayesinde üretici firmalarımız yeni tasarımcılarla bir araya gelme ve birlikte çalışma, tasarımcılar da hayallerini gerçekleştirme imkanı buldu. Defilesini ve ödül törenini 2022 yılının ilk ayında yapacağımız, Ticaret Bakanlığı'nın desteğiyle ve TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu ve ESTÜ'nün katkısıyla gerçekleştirdiğimiz Fashion Eskişehir'in, hem şehrimizin tasarımcı kimliğine hem de üyelerimizin mesleki gelişimine fayda getireceğine inanıyoruz.

Geride bıraktığımız yılda Eskişehir Ticaret Odası'nın sosyal sorumluluk anlayışını bir adım daha da öteye taşıdık. Odamız üyelerinin pandemide yaşadığı mağduriyeti bir nebze olsun azaltmak için gıda yardımları yaptık. Böylece pandemi nedeniyle 4600 aileye gıda yardımında bulunmuş olduk.

Yurdumuzun güneyinde meydana gelen yangınlar sonrasında yaraları sarmak amacıyla Eskişehir Ticaret Odası Eğitim ve Sosyal Hizmetler Vakfı aracılığıyla yardım kampanyası başlattık. Bu kampanya neticesinde acil ihtiyaçlardan çekyat, yatak, baza, set üstü ocak, buzdolabı olmak üzere 2 tır dolusu ev eşyasını Antalya'daki yangınzede vatandaşlarımıza ulaştırdık.

2021 yılının ikinci yarısında pandemi nedeniyle gerçekleştiremediğimiz küresel temaslara da hız verdik. Odamızda gerçekleşen toplantılarda Eskişehir'e yeni ihracat halkaları kazandırmak, üyelerimizin dünya genelindeki ticaret pastasındaki payını artırmak için büyükelçiler başta olmak üzere ticaret müşavirlerle temaslar sağladık.

Geride bıraktığımız yılda projelerimizle, faaliyetlerimizle, gerçekleştirdiğimiz etkinlik ve toplantılarla hem şehrimize hem üyelerimize yeni ufuklar açtık. Şimdi bu motivasyon ve enerjiyle yeni bir yıla hazırlanıyoruz.

Yeni yıla hazırlanırken de Eskişehir Ticaret Odası Dergisi'nin son sayısında, gelecekte çokça duyacağımız ve tüm dünyanın üzerinde önemle durduğu, ticaret ve sanayiyi de çok yakından ilgilendiren "iklim değişikliği" konusunu ele alacağız.

İklim değişikli yalnızca bizi değil çocuklarımızı ve torunlarımızı bile etkileyecek boyutlara ulaştı. Bugün önlemini almazsak yarın çöl sıcağını aratmayacak kadar kurak havalarla, bir anda başlayan ve her şeyi alt üst edecek sel baskınlarıyla, hiç alışık olmadığımız hava olaylarıyla karşılaşacağız.

Elbette yaşayacaklarımız bununla sınırla kalmayacak. Su azlığı nedeniyle gıda kıtlığı da başımıza gelebilecek felaketlerden biri olacak. İşte iklim değişikliği kavramı, bu konuda yaşanabilecek bütün felaket senaryolarının önüne geçmenin yanı sıra, "Sürdürülebilir tarım", "Sürdürülebilir sanayi" ve "Sürdürülebilir hayvancılık" özelinde de önem taşıyor.

Son sıralar çokça duyduğumuz ve ülkemizin de adının geçtiği İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi de ülkelerin karbon salınımını azaltmaya yönelik maddeleriyle, sera gazını azaltmaya yönelik çabalarıyla ön plana çıkıyor.

İşte bu noktada İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ni kabul eden ülkelerle yapılan ticarette de farklılıklar meydana geliyor. Örneğin Fransa'daki bir şirket başka bir ülkeden ürün satın alırken çevre kirliliğine yönelik adımların atılıp atılmadığına, o ürün imal edilirken ne kadar su veye elektrik saf edildiğine kadar dikkat ediyor.

Dolayısıyla iklim değişikliği için atılan adımlar her ne kadar bizi etkilemeyecek gibi görülse de aksine ülkemizdeki üreticileri de çiftçileri de tüccarları da çok yakından ilgilendiriyor.

Bu sebeple Eskişehir Ticaret Odası Dergi'mizin son sayısında özelikle bu konuya ağırlık vermeyi, konunun uzmanlarının görüşlerini paylaşmayı, bilgilendirici makale ve yazılara yer vermeye özen gösterdik.

2020 ve 2021 yılında yaşadığımız zorlukların bir daha yaşanmamasını, yeni yılın hem üyelerimizin, hem de ülkemizin ve şehrimizin yıldızının parladığı, başarılarımızın konuşulduğu, sağlıklı ve mutlu bir yıl olmasını temenni ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle tüm üyelerimizin, hemşehrilerimizin yeni yılını içtenlikle kutluyorum.

Saygı ve sevgilerimle...

Metin GÜLER
Eskişehir Ticaret Odası Başkanı

8
HABER

Üyelerimizin ve Eskişehir'in Öncelikleri Cumhurbaşkanı Erdoğan'a İletildi

ETO Arabuluculuk Merkezi Törenle Açıldı

ETO Heyetinden İlçelerde Ziyaret Turu

Fashion Eskişehir Basına Tanıtıldı

36
KAPAK KONUSU

SÜRDÜRÜLEBİLİR EKONOMİ

Büyükelçi Nikolaus MEYER-LANDRUT
Avrupa Birliği Türkiye Delegasyon Başkanı

Oya ÜNLÜ KIZIL
Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü

Prof. Dr. Ceyda ERDEN ÖZSOY
Anadolu Üniversitesi
İİBF İktisat Bölümü

70
ESKİŞEHİR'DEN

Eski Bir Binadan 3 Üniversiteye...

60
KONUK BAŞKAN

Davut ÇETİN
Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı
TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

64
GÜÇLÜ KADINLAR

Prof. Dr. Emine Nur ÖZKAN GÜNAY
Ekonomist,
26. ve 27. Dönem Eskişehir AK Parti Milletvekili

74
ÇEVRE

DSİ Olarak Riskleri En Aza İndirme Gayretindeyiz

Kaan ŞAN

78
GEZGİN

Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans) ve Türk Dönemlerinde Frig Vadileri

Doç. Dr. Hakan SİVAS

84
PROJE

FASHION ESKİŞEHİR: Eskişehir Tasarımın Enerjisiyle Buluşacak!

86
BİLİM VE TEKNOLOJİ

Asansör: Kim, Ne Zaman İcat Etti?

DERGİ KÜNYESİ
ESKİŞEHİR TİCARET ODASI DERGİSİ
ISSN 1300 – 3682

Aralık 2021
Yıl : 39 Sayı : 128

Yerel Süreli Yayın

Eskişehir Ticaret Odası Adına

İmtiyaz Sahibi
Metin Güler
Yönetim Kurulu Başkanı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ali Varol

Yayın Kurulu
Süleyman Kutlu
Kerem Can Apaydın
Prof. Dr. Erol Kutlu
Prof. Erol İpekli
Arda Genç

Yayın Koordinatörü
Aysun Cengiz

Haber Sorumlusu
İsmail İlkselvi

Tasarım
Aysun Cengiz
Gökhan Güçlü
Elçin Alptekin

Fotoğraf
Murat Toksöz
Erhan Erci

İdare Yeri
2 Eylül Cad. No: 28/6
Odunpazarı / ESKİŞEHİR

İletişim
Tel: 0 222 222 26 26
Fax: 0 222 230 72 33

www.etonet.org.tr
etodergi@etonet.org.tr

Reklam ve Baskı Sorumlusu
Eskişehir Ticaret Odası
0 222 222 26 26 / 219

Baskı
METEKSAN
www.meteksan.com.tr
0312 266 41 10

Yayın Türü
Yerel, Süreli. Dergimiz 4 ayda bir yayımlanır. Dergide yayımlanan yazılar yazarların kişisel görüşlerini yansıtmaktadır. Yazılarla ilgili her türlü hukuki ve etik sorumluluk yazarlara aittir. İzinsiz alıntı yapılamaz. Para ile satılmaz.

ÜYELERİMİZİN VE ESKİŞEHİR'İN ÖNCELİKLERİ CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'A İLETİLDİ

ETO Başkanı Metin Güler, üyelerimizin taleplerini ve Eskişehir'in öncelikli meselelerinin yer aldığı dosyayı Vehbi Koç Kongre Merkezi'ne konuk olan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sundu.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, üyelerin beklentilerini ve Eskişehir'in öncelikli taleplerini dosya halinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sundu. Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde gerçekleşen AK Parti İl Danışma Kurulu Toplantısı vesilesiyle Cumhurbaşkanı Erdoğan ile bir araya gelen Güler, Eskişehir'in öncelikli meselelerini ve üyelerin taleplerini iletti. Güler'in ilettiği dosyada, Eskişehir'in gündemlerinden olan Kuzey Çevre Yolu, Hasan Polatkan Havalimanı'nın yurt içi seferlere açılması ve kargo merkezi olarak kullanılması, Hasanbey Lojistik Merkezi ve Gemlik Limanı arasında demiryolu bağlantısının önemine dikkat çekildi.

Talepler devletin en üst makamına bizzat iletildi

Dosyada ETO üyeleri tarafından dikkatle üzerinde durulan zincir marketlerin sebep olduğu haksız rekabet, dövizde yaşanan dalgalanma, konut sektöründe yaşanan gelişmeler, kamuyla iş yapan firmaların talepleri ve ekonomiye yönelik beklentilere yer verildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan ile gerçekleştirdiği görüşmeye dair değerlendirmede bulunan ETO Başkanı Metin Güler, iş dünyası olarak taleplerini TOBB nezdinde aktarma imkanı bulduklarını belirterek, bu kez üyelerin isteklerini ve Eskişehir'in meselelerini devletin en üst makamına bizzat aktarabildiklerini kaydetti.

MOLDOVA BÜYÜKELÇİSİ İLE DIŞ TİCARET ZİRVESİ

Moldova'nın Ankara Büyükelçisi Dmitri Croitor, madencilik, makine, plastik imalatı ve dış ticaret sektöründe ETO üyesi firmalarla bir araya geldi. Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler ve Moldova'nın Ankara Büyükelçilik Birinci Katibi Corina Prigorschi'nin katıldığı toplantıda Eskişehir ve Moldova arasındaki karşılıklı ticaretin geliştirilmesi için atılabilecek adımlar üzerinde duruldu. Toplantıya katılan Çempa Çekiçler Mermer, Dündarlar Makine, Eray Plastik ve IMÇ Çetintaş firmalarının temsilcileri faaliyet alanları ve şirketleri hakkında kapsamlı olarak bilgi verme imkanı buldu.

Güler Moldovalı iş insanlarını EFKM'deki fuarlara davet etti

Toplantıda konuşan ETO Başkanı Metin Güler, Eskişehir'in sanayisinin çeşitliliği ve firmaların potansiyeli üzerinde durdu. Eskişehirli ve Moldovalı iş insanlarını bir araya getirebileceklerine dikkat çeken Güler, Eskişehir Fuar Merkezi'nde düzenlenen fuarlar ve yapılacak ikili iş görüşmelerin bu amaca zemin hazırlayabileceğini dile getirdi. Moldova'nın Ankara Büyükelçisi Dmitri Croitor ise, Moldova'nın Türk iş insanlarına sağladığı kolaylıklardan bahsederek, tüm bu imkanların her iki ülke arasındaki ticareti geliştirmek amacıyla yapıldığını dile getirdi. Moldova'nın Ankara Büyükelçisi Dmitri Croitor ve beraberindeki heyet, toplantının ardından Dündarlar Makina Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ni ziyaret etti.

SANAYİ SİTELERİNDEKİ ÜYELER İÇİN TOPLANTI YAPILDI

ETO heyeti, Tornacılar, Oto Tamirciler, Küçük Sanayiciler Odası Başkanı Adnan Karamanlı ile TEKSAN Sanayi Sitesi Başkanı Ramazan Karamanlı'yı ziyaret ederek sanayi sitelerinde faaliyet gösteren üyelerimizin taleplerini istişare etti.

ETO-TÜYAP Fuar Merkezi, Eskişehir Ticaret Odası ve Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nin işbirliğinde Eskişehir Endüstri Fuarı düzenlendi. Eskişehir'de ilk kez düzenlenen fuarda Türkiye'nin havacılık, savunma, makine ve endüstri alanındaki milli gücünü oluşturan firmalar bir araya geldi. Fuarın açılış törenine T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. İsmail Demir, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Büyükdede, Eskişehir Valisi Erol Ayyıldız, AK Parti Eskişehir Milletvekili Emine Nur Günay, Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Nadir Küpeli, TÜYAP A.Ş. Genel Müdürü İlhan Ersözlü ve protokol katıldı.

Beklentilerin yerine getirilmesi için çalışacağız

Talepleri yerine getirmek için bir araya gelmenin ve istişare etmenin önemine dikkat çeken Güler, işbirliği için Tornacılar, Oto Tamirciler, Küçük Sanayiciler Odası Başkanı Adnan Karamanlı ile TEKSAN Sanayi Sitesi Başkanı Ramazan Karamanlı'ya teşekkür etti. Tornacılar, Oto Tamirciler, Küçük Sanayiciler Odası Başkanı Adnan Karamanlı ile TEKSAN Sanayi Sitesi Başkanı Ramazan Karamanlı, ziyaretten duyduğu memnuniyetin altını çizerek, beklentilerin yerine getirilmesi için gayret göstereceklerine dikkat çektiler.

KADIN KOOPERATİFLERİNİN SORUNLARI MASAYA YATIRILDI

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu, şehrimizdeki kadın kooperatiflerinin gelişmesine katkı sağlamak ve sorunlarını tespit etmek amacıyla Kadın Kooperatifleri İstişare Toplantısı düzenledi. ETO Meclis Salonu'da yapılan toplantıya, Eskişehir Ticaret İl Müdürü Cemil Kürkçü, TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, Büyükşehir Belediyesi Bütçe İçi İşletmeler Şube Müdürü Ahmet Şan, Halk Bankası Sanayi Sitesi TEKSAN Şube Müdürü Ulaş İper Baydar katıldı.

Kooperatiflerin sorunlarının çözümüne katkı sağlamak istiyoruz

Toplantıda konuşan TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, Türkiye'nin ve Eskişehir ekonomisinin daha çok gelişmesinin kadın girişimci sayısının artmasına paralel olduğunu belirterek, bu gelişime katkı sağlayan kadın kooperatiflerini de bir araya getirere, sorunların çözümüne katkı sağlamak istediklerini kaydetti.

Kadın girişimcilere verilen destekler anlatıldı

Toplantıda konuşan Eskişehir Ticaret İl Müdürü Cemil Kürkçü, kadın kooperatiflerine sağlanan destekler hakkında bilgi vererek, şu ana kadar Eskişehir'deki sekiz kooperatife KOOP-DES Hibe Programı aracılığıyla destek olduklarını söyledi. Halk Bankası Şube Müdürü Ulaş İper Baydar ise banka olarak yakın zamanda kurulan Halk Bankası Kadın Girişimci Daire Başkanlığı'nın Kadın Girişimci Kredisi adı altında 36.000 girişimciye 3.300.000.000 TL destek sağladığını ifade etti. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Bütçe İçi İşletmeler Şube Müdürü Ahmet Şan ise belediye olarak kooperatiflerle çalışmaktan, kadın girişimcilere destek olmaktan mutluluk duyduklarını kaydetti.

Kooperatifler sorunlarını ve çözüm yollarını görüştü

İnönü İlçesi Hünerli Ev Kadınları Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi, Her Ev Bir Atölye Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi, Narçiçeği Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifi, Hanımelleri Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi, Sarıcakaya ve Mahalleleri Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi, Turuncu Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi, Sivrihisar Asma Yaprağı Üreten Eller Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi yetkilileri katıldıkları toplantıda kooperatiflerin sorunlarını ve çözüm yollarını görüştü.

SORKUN ÇÖMLEĞİ'NİN DE TESCİLİNİ ŞEHRİMİZE KAZANDIRDIK

Eskişehir Ticaret Odası, 2021 yılında Sivrihisar İncili Küpe ve Sivrihisar Cebesi'nin ardından, Sorkun Çömleği'nin de coğrafi işaretini şehrimize kazandırdı. ETO tarafından Sorkun Çömleği, Eskişehir'in ürünü olarak Türk Patent ve Marka Kurumu'na tescil ettirildi. Sorkun Çömleği birlikte ETO'nun tescil ettirdiği patentli ürün sayısı 5 olurken, ETO, TOBB'a bağlı kuruluşlar arasında en çok tescil yaptıran odaların başında yer aldı.

700 yıllık tarihi değer tescillendi

Sorkun Çömleği'nin coğrafi işaretinin Eskişehir'e kazandırılması hakkında değerlendirmede bulunan ETO Başkanı Metin Güler, 700 yılı yakın geçmişi olan Sorkun Çömleği'ni Eskişehir'de üretilen bir değer olarak tescil ettirmenin mutluluğunu yaşadıklarını ifade etti. Eskişehir AB Bilgi Merkezi tarafından 2018 Avrupa Kültürel Miras yılı kapsamında, Sorkun Çömleği için çalışmalar yürütüldüğünü hatırlatan Güler, bu çalışmaların tescil için ön adım olduğunu ifade etti. Güler, ETO olarak Eskişehir'e özgü ürün ve değerlerin tescil çalışmalarına devam edeceklerinin altını çizdi.

ETO BAŞKANI GÜLER TOPRAK BEBEK İÇİN ÇAĞRIDA BULUNDU

Covid-19 ile mücadeleye destek olmak ve üyelerimizin sağlığını korumak amacıyla odamız bünyesinde aşı merkezi oluşturuldu.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, SMA Tip2 hastalığıyla mücadele eden Toprak bebek için iş camiasına seslendi. Toprak bebeğin tedavi ücreti için gereken paranın toplanmasına destek olmak için iş camiasına mektup yazan Güler, kendisinin bu kampanyaya katkıda bulunduğunu ve Toprak bebeğin tedavisi için iş dünyasının daha çok desteğine ihtiyaç duyulduğunu söyledi. Mektubunda, Toprak bebeğin SMA Tip2 hastalığıyla kahramanca mücadele ettiğini belirten Güler, kampanyaya 20.000 TL ve üzeri destekte bulunacak iş insanlarını Eskişehir Ticaret Odası Yönetim Kurulu'nun düzenleyeceği özel yemek programında ağırlayacağını dile getirdi. Toprak bebeğin, Eskişehir'in çocuğu olduğunu belirten Güler, iş dünyasının bu çağrıya kayıtsız kalmayacağını umduğunu vurguladı.

ETO'DAN AŞI SEFERBERLİĞİNE TAM DESTEK

Covid-19 ile mücadeleye destek olmak ve üyelerimizin sağlığını korumak amacıyla odamız bünyesinde aşı merkezi oluşturuldu.

Eskişehir Ticaret Odası tarafından Covid-19 vakalarının artmasını önlemek, aşılanma sayısını artırabilmek amacıyla Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü işbirliği ile aşı merkezi oluşturuldu. ETO 5'inci katta oluşturulan aşı merkezi sayesinde üyelerimiz ve çalışanları hem Sinovac hem de Biontech aşılarını kolaylıkla oldu. ETO'da gerçekleştirilen aşılama faaliyetleri hakkında açıklamada bulunan Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, COVID-19 ile mücadelede tedbirlerin yanı sıra aşının en etkin güçlerden biri olduğunu söyledi.

Üyeler ve çalışanları aşı merkezinden memnun

Üyelerin ve çalışanların bu imkandan faydalanabilmesi için odanın da katkı sağladığını belirten Güler, aşılanma oranını artırmak ve şehirde salgının seyrini değiştirmek için Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü ile sürekli işbirliği yaptıklarına dikkat çekti. ETO'nun oluşturduğu aşı merkezinde aşılarını yaptıran ETO üyeleri ve çalışanları çarşı merkezinde sağlanan bu imkandan faydalandıkları için memnuniyet duyduklarının altını çizdi.

KADIN GİRİŞİMCİLER KURULU ÇALIŞMALARINI ANLATTI

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, yönetim kuruluyla birlikte Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Hanımelleri Kadın Girişimi, Üretim ve İşletme Kooperatifi'ni ziyaret ederek faaliyetleri hakkında bilgi verdi.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ESKAM) Müdürü Prof. Dr. Elif Gürsoy ile bir araya gelen Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu, Eskişehir'de kadın girişimciliğini geliştirmeye yönelik çalışmalar ve kadın istihdamını artırmak için atılabilecek adımlar hakkındaki görüşlerini paylaştı. Kadın Girişmciler Kurulu, ESKAM Müdürü Gürsoy'a Birleşmiş Milletler Kadının Güçlendirilmesi Prensipleri'ne yönelik yürüttükleri çalışmalardan bahsetti.

Gürkaynak kadının üretimdeki gücüne vurgu yaptı

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Gürkaynak ve yönetim kurulu üyeleri, ESKAM'ın ardından Hanımelleri Kadın Girişimi, Üretim ve İşletme Kooperatifi oldu. Hanımelleri Kadın Girişimi, Üretim ve İşletme Kooperatifi ziyaret etti. Kooperatifin başkanı Meral Bursalı'dan bilgi alan Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu heyeti, üretime kattığı değer dolayısıyla kooperatif başkanı ve üyelerine teşekkür etti.

EĞİTİM VE SOSYAL HİZMETLER VAKFININ 25. GENEL KURULU YAPILDI

Eskişehir Ticaret Odası Eğitim ve Sosyal Hizmetler Vakfı'nın 25'inci Genel Kurulu ETO Meclis Salonu'nda düzenlendi. Genel kurul öncesinde oluşturulan divanın başkanlığına Halil İbrahim Ara, başkan vekilliğine Hüsnü Ünalan, birinci katipliğe Murat Destici, ikinci katipliğe ise Yasin Bakılan seçildi. Cumhuriyetimizin Kurucusu ve Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk ile şehitlerimiz için saygı duruşu gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşımızın okunmasının ardından gerçekleştirilen genel kurulda gündem maddeleri onaylandı. Genel kurulda kısa bir konuşma yapan ETO Başkanı Metin Güler, Eskişehir Ticaret Odası Eğitim ve Sosyal Hizmetler Vakfı'na dair görüşlerini paylaştı.

ETO ARABULUCULUK MERKEZİ TÖRENLE AÇILDI

Üyelerimize katkı sağlayacak bir hizmet birimi daha oda bünyesine kazandırıldı. Eskişehir Ticaret Odası Arabuluculuk Merkezi, Valisi Erol Ayyıldız, AK Parti Eskişehir Milletvekili Nabi Avcı, MHP Eskişehir Milletvekili Metin Nurallah Sazak, Türkiye Büyük Millet Meclisi Eski Başkanı ve TOBB UYUM (Arabuluculuk ve Uyuşmazlık Çözüm Merkezi) Yönetim Kurulu Başkanı Cemil Çiçek, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Eskişehir Ticaret Borsası Başkanı Ömer Zeydan, protokol ve iş dünyasının temsilcileri katıldığı törenle açıldı.

Güler: "Üyelerin işlerini kolaylaştırmaya devam edeceğiz"

Törende konuşan ETO Başkanı Metin Güler, üyelere fayda sağlayacak bir hizmet birimini daha faaliyete sunmanın mutluluğunu ve gururunu yaşadıklarını belirterek, üyelerin derdine derman olacak yeni birimleri oda bünyesine kattıklarını söyledi. Üyelerin hukuki anlaşmazlıklarında Eskişehir Ticaret Odası Arabuluculuk Merkezi'nden hizmet alabileceğini belirten Güler, merkezin TOBB Uyum'un desteğiyle faaliyete sunulduğunu vurguladı. ETO üyelerinin merkezdeki 10'dan fazla arabulucudan kolaylıkla destek alabileceğini belirten Güler, oda olarak üyelerin işlerini kolaylaştırmaya, tüccarın engellerini aşmasına katkı sağlayamaya devam edeceklerini ifade etti.

TOBB Uyum ile protokol imzalandı

Eskişehir Ticaret Odası Arabuluculuk Merkezi'nin açılış töreninde konuşan Türkiye Büyük Millet Meclisi Eski Başkanı ve TOBB UYUM Yönetim Kurulu Başkanı Cemil Çiçek, yargı kararının iki tarafı da memnun etmediği durumların yaşandığını belirterek, Arabuluculuk kavramının böyle durumlarda devreye girdiğini ifade etti. Arabuluculuğun mahkeme sürecine göre daha kısa sürede hukuki sorunları çözebildiğine ve daha az masraflı olduğuna dikkat çeken Çiçek, arabuluculuk sisteminin yaygınlaşması için TOBB'un ülke genelinde çaba gösterdiğini ve öncülük ettiğini söyledi. Açılış konuşmaların ardından Eskişehir Ticaret Odası Arabuluculuk Merkezi için TOBB UYUM Yönetim Kurulu Başkanı Cemil Çiçek ve ETO Başkanı Metin Güler tarafından işbirliği

ETO HEYETİNDEN İLÇELERDE ZİYARET TURU

İlçelerdeki ticari faaliyetler hakkında istişarede bulunmak üzere Sivrihisar ve Beylikova belediyelerine ziyaretler gerçekleştiren ETO heyeti ilçelerdeki OSB'leri de inceledi.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler beraberindeki heyetle birlikte ilçedeki ekonomi faaliyetlerini değerlendirmek üzere Sivrihisar ve Beylikova'da bir dizi ziyaret gerçekleştirdi. ETO heyetinin bu kapsamda gerçekleştirdiği ziyaretlerin ilk durağı Sivrihisar Belediyesi oldu. Sivrihisar Belediye Başkanı Hamid Yüzügüllü'ye konuk olan ETO heyeti, ilçedeki turizm, ticaret, sanayi ve alt yapı çalışmaları hakkında bilgi aldı. Ziyarette konuşan ETO Başkanı Metin Güler, ilçelerin kalkınmasının şehrin gelişimini için taşıdığı öneme dikkat çekerek, kalkınmanın yerelden başladığını vurguladı. ETO'nun bu düşünden hareketle ilçelerdeki OSB yatırımlarına katkı sağladıklarını kaydetti.

Yüzügüllü'den ETO heyetine teşekkür

Sivrihisar Belediye Başkanı Hamid Yüzügüllü'nün ilçenin çehresini değiştirecek ve tanınırlılığını artıracak önemli işler yaptığını da vurgulayan, başarılı çalışmalarından dolayı Sivrihisar Belediye Başkanı Hamid Yüzügüllü'yü tebrik etti. ETO heyetinin ziyaretinden dolayı teşekkür eden Sivrihisar Belediye Başkanı Hamid Yüzügüllü ilçenin ticari potansiyelini geliştirmek ve buna uygun alt yapıyı hazırlamak için için çalıştıklarını kaydetti. Sivrihisar'ın ivme yakaladığını dile getiren Yüzügüllü, bu ivmeyi ilçede istihdama ve yatırımlara dönüştürmek için gayret gösterdiklerini söyledi.

Sivhisar OSB'de inceleme

ETO'nun Sivrihisar temasları kapsamında ikinci durağı ise Sivrihisar Organize Sanayi Bölgesi oldu. Sivrihisar Belediye Başkanı Hamid Yüzügüllü'nün de iştirak ettiği ziyarette ETO heyeti kurulmasına katkı verdiği ve iştirakçisi olduğu Sivrihisar Organize Sanayi Bölgesi'nin son durumu hakkında bilgi aldı. Sivrihisar OSB'nin Müdürü Kemalettin Ustaoğlu ziyarette 2.180.000 metrekare olarak planlanan OSB'de yol ve su çalışmalarının tamamlanma aşamasına geldiğini, elektrik ve doğalgaz işlerinin de devam ettiğini dile getirdi.

Beylikova'da iki ziyaret

ETO heyetinin ilçe ziyaretler kapsamındaki bir diğer durağı ise Beylikova Belediyesi oldu. Beylikova Belediye Başkanı Özkan Alp'i ziyaret ederek, ilçe ekonomisinin son durumu, ilçedeki ticari faaliyetler ve üretime yönelik projeler hakkında bilgi alan ETO heyeti ardından Eskişehir Beylikova Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi'ne inceleme ziyareti gerçekleştirdi. ETO heyeti ziyarette Beylikova Besi OSB Müdürü Musa Çoban tarafından sanayi bölgesinin son durumu hakkında geniş çaplı bilgi aldı. Ziyarette konuşan Güler, Beylikova Besi Organize Bölgesi'nin hem Beylikova hem de Eskişehir ekonomisine katkı sağlayacağını belirterek, oda olarak bu projeye katkı sağlamaktan mutluluk duyduklarını vurguladı.

YÜZ YÜZE EĞİTİM İÇİN ANADOLU ÜNİVERSİTESİNE ZİYARET

ETO Başkanı Metin Güler, üniversitelerin eğitim kararı hakkındaki görüşlerini öğrenmek üzere Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat Erdal'ı ziyaret ederek, hizmet sektörünün geçtiğimiz dönem yaşadığı sıkıntıları aktardı.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, şehir ekonomisi için çok önemli olan üniversitelerin eğitim kararı hakkında görüşmek amacıyla Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat Erdal'ı makamında ziyaret etti. 2021 yılı bahar döneminde üniversitelerin aldığı uzaktan eğitim kararının şehir ekonomisi üzerindeki etkilerini aktaran ETO Başkanı Metin Güler, geride kalan dönemde hizmet sektörünün hem turizm faaliyetlerinin azalması hem de üniversitelerin uzaktan eğitim kararı alması sebebiyle zor günler yaşadığının altını çizdi. Yeni döneme dair endişelerini dile getiren ve hizmet sektörünün öğrenciler şehre gelecekmiş gibi planlama yaptığını belirten ETO Başkanı Metin Güler, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat Erdal'a üniversitelerimizin aldığı hibrit eğitim kararının hizmet sektörü için memnuniyet verici olduğunu kaydetti. Güler, hizmet sektörünün şehir ekonomisinin ağırlık noktasını olduğunu ve neredeyse %50'sini kapsadığını da sözlerine ekledi. Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat Erdal ise, yeni dönemde öğrencilerin mümkün olabildiğince kampüste öğrenim görmesini arzu ettiklerini ve bu yönde planlama yaptıklarını dile getirdi.

KADIN KOOPERATİFLERİNE EĞİTİM DÜZENLENDİ

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu, Eskişehir'de faaliyet gösteren kadın kooperatiflerine temel pazarlama, dijital satış, etkili iletişim ve yönetim alanlarında eğitim programı düzenledi. Tüm gün süren eğitim programı öncesinde açılış konuşması yapan TOBB Eskişehir Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, kadın üreticilerin daha rekabetçi olmalarını amaçladıklarını ve bu amaç doğrultusunda kişisel ve kurumsal gelişimlerine katkı sağlayacak eğitimler düzenlediklerini kaydetti.

Kadın üreticilere 3 farklı konuda eğitim

Açılış konuşmaların ardından kadın üreticilere Anadolu Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Erol İpekli tarafından Beden Dili ve Etkili İletişim, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Serap Yıldırım tarafından Kadın Kooperatiflerinin İşleyişi, Vergisel ve Yönetimsel Boyutu, ETO Genel Sekreter Yardımcısı Arda Genç tarafından ise Temel Pazarlama ve Dijital Satış eğitimleri verildi. Eğitimlerini tamamlayan kadın üreticilere, TOBB Eskişehir Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak tarafından sertifikaları takdim edildi.

ETO YANGINZEDELERE 2 TIR EV EŞYASI GÖNDERDİ

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler'in çağrısıyla Eskişehir Ticaret Odası Eğitim ve Sosyal Hizmetler Vakfı aracılığıyla başlatılan kampanya tamamlandı. Antalya TSO'nun koordinasyonuyla sürdürülen kampanya kapsamında belirlenen ihtiyaçlar dahilinde 116 çekyat, 50 yatak, 50 baza, 50 set üstü ocak, 40 buzdolabı olmak üzere toplam 306 parça ev eşyası satın alındı. Temin edilen 2 tır dolusu ev eşyası bölgedeki vatandaşlarımıza ulaştırmak üzere Eskişehir'den Antalya'ya gönderildi. Yangınzedeler için hazırlanan ev gereçleri Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler tarafından teslim edildi.

Antalya TSO Başkanı Çetin'den ETO üyelerine teşekkür

Ev gereçlerinin teslimi için Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Davut Çetin ile bir araya gelen ETO Başkanı Metin Güler, yangının yaralarının sarılması için vesile olmaktan mutluluk duyduklarını kaydetti. Yardım kampanyasıyla 100'den fazla yangınzede aileye yardım eli uzattıklarını belirten Güler, yardımların ETO üyesi iş insanlarının gönlü zenginliği ve yardımseverliliği ile sağlandığını kaydetti. Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Davut Çetin ise yangının yaralarının yardımlaşma ile çok kısa sürede sarılabileceğini belirterek, desteği için ETO Başkanı Metin Güler ve kampanyaya katkı sağlayan Eskişehir'deki tüccarlara teşekkür etti.

ETO HEYETİ MANAVGAT TSO'YU ZİYARET ETTİ

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Antalya ziyaretleri kapsamında Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Seydi Tahsin Güngör'e de konuk oldu. Ziyaretten dolayı duyduğu memnuniyeti ifade eden Güngör, ETO Başkanı Metin Güler'e ve ETO üyelerine yardım kampanyası vesilesiyle teşekkür etti. Henüz pandeminin etkileri bitmemişken yaşanan yangın felaketinin bölge ekonomisini olumsuz etkilediğini belirten Güngör, bu olumsuz etkileri bertaraf etmek için çalıştıklarını söyledi.

ETO'DAN ANTALYA TSO'YA ZİYARET

Eskişehir Ticaret Odası Mesleki Test ve Sertifikasyon Merkezi Anonim Şirketi, başarılarına bir yenisini daha ekledi. Madencilik sektörüne değer katmak ve öncülük etmek amacıyla hizmete sunulan ETO-METSEM, İzmir'de Mesleki Yeterlilik Belgesi sınavı yaptı. ETO-METSEM tarafından özel bir madencilik firması çalışanlarına Kırma Eleme Tesis Operatörü Seviye 3 Mesleki Yeterlilik Belgesi sınavı gerçekleştirildi. ETO-METSEM'in çalışmalarıyla gururlandıklarını belirten Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Türkiye'nin dört bir yanında madencilik alanında sınav ve belgelendirme hizmeti vermesi amacıyla kurulan ETO-METSEM'in bu amaç doğrultusunda yoluna devam ettiğini söyledi. Güler, ETO-METSEM'in çalışmalarına destek veren meclis üyelerine, madencilikle ilgili meslek komitelerine ve sektör paydaşlarına da teşekkür etti.

ETO HEYETİ ANTALYA TİCARET BORSASI'NA KONUK OLDU

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, beraberindeki heyet Antalya temasları kapsamındaki ikinci ziyaretini Antalya Ticaret Borsası'na gerçekleştirdi. Ziyarette konuşan ve yangın felaketi sebebiyle Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır'a "Geçmiş olsun" dileklerini ileten ETO Başkanı Metin Güler, Antalya'da yaşanan yangın nedeniyle tüm ülkenin üzüntü duyduğunu ifade etti. Yangının oluşturduğu tahribat hakkında bilgi veren Ali Çandır, Eskişehir Ticaret Odası heyetine hem ziyaret hem yangın kapsamında sağladığı 2 tır dolusu eşya yardımı dolayısıyla teşekkür etti.

ETO TÜYAP FUAR MERKEZİ'NDE 2'İNCİ TARIM FUARI HEYECANI

Eskişehir Fuar Kongre Merkezi çatısı altında hizmet veren ETO TÜYAP Fuar Merkezi'nde ikinci kez, Eskişehir Tarım Fuarı heyecanı yaşandı.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, şehir ekonomisi için çok önemli olan üniversitelerin eğitim kararı hakkında görüşmek amacıyla Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat Erdal'ı makamında ziyaret etti. 2021 yılı bahar döneminde üniversitelerin aldığı uzaktan eğitim kararının şehir ekonomisi üzerindeki etkilerini aktaran ETO Başkanı Metin Güler, geride kalan dönemde hizmet sektörünün hem turizm faaliyetlerinin azalması hem de üniversitelerin uzaktan eğitim kararı alması sebebiyle zor günler yaşadığının altını çizdi. Yeni döneme dair endişelerini dile getiren ve hizmet sektörünün öğrenciler şehre gelecekmiş gibi planlama yaptığını belirten ETO Başkanı Metin Güler, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat Erdal'a üniversitelerimizin aldığı hibrit eğitim kararının hizmet sektörü için memnuniyet verici olduğunu kaydetti. Güler, hizmet sektörünün şehir ekonomisinin ağırlık noktasını olduğunu ve neredeyse %50'sini kapsadığını da sözlerine ekledi. Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat Erdal ise, yeni dönemde öğrencilerin mümkün olabildiğince kampüste öğrenim görmesini arzu ettiklerini ve bu yönde planlama yaptıklarını dile getirdi.

> "Hizmet sektörü şehir ekonomisinin ağırlık noktası ve neredeyse %50'sini kapsıyor.

Tarımın potansiyeline ve önemine dikkat çekildi

Açılış töreninde konuşan Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler ise, tarım hem şehir hem de ülke ekonomisi için büyük önem taşıdığını belirterek, Eskişehir'de yaklaşık 25 bin çiftçinin, çalışanları ve aileleriyle birlikte toplam 100 bine yakın kişinin tarım sektöründen geçindiğini dile getirdi. Yüzölçümü neredeyse Konya kadar olan Hollanda'nın 116 milyar dolardan fazla tarım geliri elde ettiğini belirten Güler, Türkiye'nin de bu başarıyı yakalayabilecek potansiyelde olduğunun altını çizdi. Törende konuşan Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Nadir Küpeli de Eskişehir'in sanayi kenti olduğu gibi tarım şehri de olduğunu belirterek, fuarın düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür etti.

78 binden fazla kişi fuarı ziyaret etti

Fuarın açılış töreninde konuşan Tüyap Bursa ve Tüyap Konya Fuarları Genel Müdürü İlhan Ersözlü de, pandemi sebebiyle 2020 yılında tarım fuarı düzenlenemediğini belirterek, fuarın 5 gün boyunca hem Eskişehir'in ve ülkemizin tarım sektörüne katkı sağlayacağının altını çizdi. Açılış konuşmaların ardından protokol ve iş dünyasının temsilcileri fuara katılan firmaların stantlarını ziyaret etti. 5 gün boyunca süren Eskişehir Tarım Fuarı'nı 78 binden fazla ziyaretçi konuk oldu.

FASHİON ESKİŞEHİR BASINA TANITILDI

ETO'nun Ticaret Bakanlığı desteği ve Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin katkısıyla düzenlediği Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması düzenlenen basın toplantısı ile kamuoyuyla paylaşıldı.

Eskişehir Ticaret Odası'nın, Ticaret Bakanlığı desteğiyle düzenlediği Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması için basın toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıya ETO Başkanı Metin Güler, Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ) Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alper Çabuk, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Şakir Özüdoğru, ETO Meclis Üyesi Kerem Can Apaydın, Projelerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Arda Genç, Fashion Eskişehir Proje Koordinatörü Okan Taşkın, Fashion Eskişehir'in jüri üyeleri Eray Köseoğlu, Fulya Yaba ve Setenay Ay katıldı.

Eskişehir'in ilk moda tasarım yarışmasını düzenliyoruz

Toplantının açılışında konuşan Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Eskişehir'de düzenlenecek olan ilk moda tasarım yarışmasına imza atmanın mutluluğunu yaşadıklarını belirterek, yarışma ile gelinlik, abiye kıyafet ve kadın konfeksiyonu sektöründeki üyelerin rekabet gücünü artırmayı hedeflediklerini söyledi. Yarışmayla tekstil sektöründeki küçük ölçekli firmaların ve tasarım alt yapısını da güçlendirmeyi amaçladıklarını belirten Güler, Fashion Eskişehir'in hem tasarımcılara hem de firmalara katkı sağlayacağını sözlerine ekledi.

Yarışma takvimi 16 Ocak 2022 tarihinde, Eskişehir Fuar ve Kongre Merkezi'nde düzenlenecek olan defile ve ödül töreniyle son bulacak.

Eskişehir'in moda tasarımındaki gücüne katkı sağlayacak

Toplantıda konuşan ESTÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alper Çabuk ise fakülte olarak Eskişehir'in tasarım yönüne sektörel olarak da katkı sağlamaktan mutluluk duyduklarını kaydetti. Eskişehir'in sanat ve tasarım yönünün önemine dikkat çeken Çabuk, Eskişehir'in moda tasarımı alanında Türkiye çapında ismini duyurabileceğini ve Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması'nın bu amaca zemin hazırlayabileceğini dile getirdi. Konuşmaların ardından ETO Genel Sekreter Yardımcısı Arda Genç, yarışma hakkında sunum yaparak detaylı şekilde bilgi verdi. Başvuruların 10 Eylül-15 Ekim 2021 tarihleri arasında yapılacağını belirten Genç, yarışma takviminin 16 Ocak 2022 tarihinde, Eskişehir Fuar ve Kongre Merkezi'nde düzenlenecek olan defile ve ödül töreniyle son bulacağını söyledi.

FASHİON ESKİŞEHİR ÇEVRİMİÇİ TOPLANTIYLA TANITILDI

Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması, internet üzerinden düzenlenen çevrimiçi toplantıyla tanıtıldı. YouTube üzerinden yayın yapan ETOTV aracılığıyla gerçekleştirilen toplantıda, 10 Eylül 2021'de müracaatları başlayan yarışmanın kapsamı ve aşamaları anlatıldı. Tanıtım toplantısına Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ) Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alper Çabuk, Prof. Cafer Arslan, Prof. Yüksel Şahin, Dr. Şakir Özüdoğru, ETO Meclis Üyesi Kerem Can Apaydın katıldı.

Geleceğin moda tasarımcısı vurgusu

Toplantının açılış konuşmasını yapan ETO Meclis Üyesi Kerem Can Apaydın, moda tasarımının çok önemli bir sektör olduğuna dikkat çekerek, bu sektörde iyi yerlere gelecek ve kendini ispat edecek moda tasarımcılarına öncülük etmekten ve geleceğin tasarımcılarını cesaretlendirmekten mutluluk duyduklarını ifade etti. Apaydın yarışmanın düzenlenmesine katkı sağlayan Eskişehir Teknik Üniversitesi'ne de teşekkür etti. Toplantıda konuşan Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ) Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alper Çabuk ise, ESTÜ olarak üniversite ve özel sektör işbirliğine çok önem verdiklerini belirterek, bu projeye katkı sağlamaktan mutluluk duyduklarını kaydetti.

Toplantıda yarışmacıların soruları yanıtlandı

Toplantıda ETO'nun Projelerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Arda Genç tarafından Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması'nın kapsamı, başvuru koşulları ve aşamaları hakkında bilgi verildi. Proje Koordinatörü Okan Taşkın tarafından ise yarışmaya katılacak olan genç tasarımcıların merak ettikleri konular ve sıkça sordukları sorular cevaplandırıldı.

SGK İL MÜDÜRÜNDEN ÜYELERE YAPILANDIRMA ÇAĞRISI

SGK Eskişehir İl Müdürü İbrahim Kısa, ETO Başkanı Metin Güler'i makamında ziyaret ederek7326 Sayılı Yapılandırma Kanunu hakkında bilgi verdi. SGK borçları olan firmaların yapılandırma fırsatını değerlendirmesi gerektiğine dikkat çeken SGK Eskişehir İl Müdürü İbrahim Kısa, kanun kapsamında 2021 Nisan ayı ve öncesine dair SGK borcu olan firmaların yapılandırmadan faydalanabileceğine dikkat çekti. Kısa yapılandırma için başvuruların şubelerden, posta yoluyla veya internet üzerinden gerçekleştirilebildiğini de söyledi. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti belirten ETO Başkanı Metin Güler, pandeminin tüm iş camiasının ödeme dengesini bozduğunu belirterek, yapılandırma süresinin uzatılması ve kapsamının genişletilmesinde fayda olacağını sözlerine ekledi.

ETO-METSEM ŞEHİR DIŞINDAKİ İLK SINAVINI DÜZENLEDİ

Eskişehir Ticaret Odası Mesleki Test ve Sertifikasyon Merkezi Anonim Şirketi, başarılarına bir yenisini daha ekledi. Madencilik sektörüne değer katmak ve öncülük etmek amacıyla hizmete sunulan ETO-METSEM, İzmir'de Mesleki Yeterlilik Belgesi sınavı yaptı. ETO-METSEM tarafından özel bir madencilik firması çalışanlarına Kırma Eleme Tesis Operatörü Seviye 3 Mesleki Yeterlilik Belgesi sınavı gerçekleştirildi. ETO-METSEM'in çalışmalarıyla gururlandıklarını belirten Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Türkiye'nin dört bir yanında madencilik alanında sınav ve belgelendirme hizmeti vermesi amacıyla kurulan ETO-METSEM'in bu amaç doğrultusunda yoluna devam ettiğini söyledi. Güler, ETO-METSEM'in çalışmalarına destek veren meclis üyelerine, madencilikle ilgili meslek komitelerine ve sektör paydaşlarına da teşekkür etti.

GÜLER TOBB HEYETİYLE MACARİSTAN'DA TEMASLARDA BULUNDU

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Türk Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de düzenlenen Türk İş Forumu'na katıldı. Güler, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun başkanlığını yürüttüğü forumda Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Macaristan, Özbekistan ve Türkiye'den iş insanları bir araya geldi. Türk İş Forumu'na katılan ülkelere Eskişehir ekonomisini, yatırım fırsatlarını ve iklimini de anlatan ETO Başkanı Metin Güler, Türk delegasyonuyla birlikte Türkiye'nin Macaristan Büyükelçisi Ahmet Akif Oktay'ı ziyaret etti. Güler ayrıca Türk iş insanlarının Macaristan'daki yatırımlarını da inceleme fırsatı buldu.

ODALAR ETO-METSEM'İ ÖRNEK ALIYOR

Aydın Ticaret Odası tarafından kurulan AYMES Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezi yetkilileri ETO-METSEM'in kuruluş aşamaları ve yetkilendirilme süreci hakkında bilgi üzere Eskişehir Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Ziyarette ETO-METSEM yetkilileri Ahmet Bostancı ve Bilgen Çevik Bozkurt tarafından, Eskişehir Ticaret Odası Mesleki Test ve Sertifikasyon Merkezi Anonim Şirketi'nin kuruluş aşamaları, akreditasyonu ve yetkilendirme süreci hakkında, Aydın Ticaret Odası heyetine brifing verdi. Ziyarette konuşan AYMES Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezi Müdürü Burhan Kadıoğlu, projelerinin 6000'den fazla firmayı ve üreticiyi yakından ilgilendirdiğini belirterek, proje kapsamında ulusal çapta çalışmalar yürüten ve belgelendirme hizmeti veren ETO-METSEM'i inceleyerek kıyaslama yapma ve yol haritası hazırlama imkanı bulduklarını ifade etti.

ESKİŞEHİRSPOR YÖNETİMİNDEN GÜLER'E ZİYARET

Eskişehirspor'un yeni başkanı Mehmet Şimşek ve yönetim kurulu üyeleri, ETO Başkanı Metin Güler'in konuğu oldu.

Eskişehirspor'un yeni başkanı Mehmet Şimşek ve yönetim kurulu üyeleri, Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler'i makamında ziyaret etti. Ziyarette Mehmet Şimşek, Başkan Vekili Erkan Koca, Başkan Yardımcısı Mete Yılmaz, Mali Asbaşkan Özgür Marankoz ve İdari Asbaşkan Ahmet Cem Mengüç de yer aldı. Ziyaretten dolayı memnuniyetini belirten ETO Başkanı Metin Güler, yeni başkan Mehmet Şimşek'e ve yönetim kurulu üyelerine başarılar diledi. Eskişehirspor'un şehrin simgelerinden biri olduğunu ve yerinin süper lig olduğunu belirten ETO Başkanı Güler, Eskişehirspor'un hak ettiği yere dönmesinin tüm şehrin temennisi olduğunu söyledi. Eskişehirspor'a hep destek olduğunun altını çizen Güler, Eskişehirspor'un bu sezonki Isparta ve Zonguldak deplasmanlarındaki masraflarını kendisinin karşılayacağını kaydetti. Eskişehirspor Başkanı Mehmet Şimşek, desteğinden dolayı Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler'e teşekkür etti.

MİLLETVEKİLİ GÜNAY ÜYELERİMİZİN TALEPLERİNİ DİNLEDİ

Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) Eskişehir Milletvekili Prof. Dr. Emine Nur Günay, ETO Başkanı Metin Güler'i makamında ziyaret etti. Ziyarette üyelerimizin taleplerini dinleyen Günay, ETO Başkanı Güler'le ülke ve şehir ekonomisine dair görüş alışverişinde de bulundu. İlçelerde ve şehir merkezinde yapılan yatırımlar hakkında Güler'e bilgi veren Günay, Eskişehir ekonomisinin her yönüyle gelişmesi için gayret gösterdiklerine dikkat çekti. İş dünyasının taleplerini sürekli dinlediklerini ve beklentilerin yerine getirilmesi için çalıştıklarını belirten Günay, ziyaretlerle de iş dünyasının nabzını tuttuklarını sözlerine ekledi. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti belirten Güler, odanın yürüttüğü projeler hakkında AK Parti Eskişehir Milletvekili Emine Nur Günay'a bilgi verdi. Güler iş dünyasının taleplerini yerine getirebilmek için de tüm kurum ve kuruluşlarla temas ve işbirliği içinde olduklarını kaydetti.

MEDİKAL SEKTÖRÜ SORUNLARINI MASAYA YATIRDI

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, sorunlarını ve taleplerini değerlendirme üzere medikal sektöründeki üyelerle toplantı gerçekleştirdi. Toplantıya medikal sektöründe faaliyet gösteren ETO Meclis Üyesi Lokman Can ve sektör temsilcileri katıldı. Toplantıda ETO üyeleri, sektördeki firmaların kamu alacaklarını tahsil edemediğine dikkat çekti. Sektördeki firmaların neredeyse 18 aya yakındır kamudan ödeme alamadıklarını belirten ETO üyeleri, medikal firmalarının alacakları sebebiyle zor durumda olduğunu vurguladılar. Kamudan alacaklarını tahsil edemeyen medikal firmalarının çalışanları başta olmak üzere bankalara ve kurum ile kuruluşlara ödeme yapmakta zorlandıklarını belirten ETO üyeleri, sektörün yaşadığı sıkıntıların çözüme kavuşturulmasını talep ettiler. Toplantıda konuşan ETO Başkanı Metin Güler, sektörün yaşadığı sıkıntıların farkında olduklarını belirterek, sorununu çözmek için TOBB başta olmak üzere Türkiye'deki tüm odalarla irtibat kurduklarını da sözlerine ekledi.

ETO'DAN EĞİTİME TAM DESTEK

ETO Başkanı Metin Güler yaptığı basın açıklamasında, TOBB'un desteğiyle ilköğretim okullarındaki 715 öğrenciye kışlık bot yardımları ulaştırıldığını belirtirken, oda ve vakıf tarafından 103 üniversite öğrencisine sağlanan yüksek öğrenim bursunun miktarını da 400 liraya yükselttiklerini ifade etti.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, odanın eğitime katkı sağlamak amacıyla yaptığı yardımlar hakkında açıklamada bulundu. ETO'nun her yıl olduğu gibi bu sene de eğitime destek olmaya devam ettiğini belirten Güler, bu amaç doğrultusunda TOBB'un desteğiyle sağlanan ayakkabı yardımlarının okul müdürlükleri aracılığıyla 715 öğrenciye ulaştırıldığını söyledi. Eskişehir Ticaret Odası Eğitim ve Sosyal Hizmetler Vakfı aracılığıyla 103 üniversite öğrencisine karşılıksız burs verildiğini belirten Güler, verilen karşılıksız bursun tutarının 400 liraya yükseltildiğini kaydetti. Türkiye'nin ve Eskişehir'in her alanda gelişmesi ve başarılı olmasının yolunun eğitimden geçtiğine inandıklarını belirten Güler, bu amaç doğrultusunda eğitime destek vermeye devam edeceklerini sözlerine ekledi.

ETO-METSEM BURSA'DA

Madencilik sektöründe "Türkiye genelinde hizmet vermek" hedefiyle faaliyete sunulan ETO-METSEM bu amaç doğrultusundaki hedefine hızla ilerliyor. ETO-METSEM (Eskişehir Ticaret Odası Mesleki Test ve Sertifikasyon Merkezi Anonim Şirketi) sınav ve belgelendirme yaptığı şehirlere Bursa'yı da ekledi. ETO-METSEM tarafından, Bursa'da özel bir madencilik firması için Kırma Eleme Tesis Operatörü Seviye 3 Mesleki Yeterlilik Belgesi sınavı yapıldı. Böylece ETO-METSEM İzmir ve Bilecik'in yanı sıra Bursa'da da sınav ve belgelendirme hizmeti vermiş oldu.

ETO TEPKİ GÖSTERDİ YÖRESEL PAZAR KAPANDI

ETO Başkanı Metin Güler'in, ESPARK AVM'de açılan yöresel ürünler pazarı hakkındaki tepkisi sonuç verdi. Odamızın girişimleri neticesinde yöresel ürünler tezgahları kısa süre içinde kaldırıldı.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, ESPARK AVM'de yöresel ürünler pazarı açılması üzerine basın açıklaması yaptı. Açıklamasında yöresel ürünler adı altında haksız rekabete tepki gösteren ETO Başkanı Metin Güler, yapılan satışların vergisini ödeyen ve yükümlerini yerine getiren tüccar ve esnafı mağdur ettiğini söyledi. Yöresel ürün ve benzeri isimlerle daha önce çok kez şehrin farklı noktalarında tezgahlar açıldığını ve kapanması için oda olarak mücadele ettiklerini belirten Güler, ancak son zamanlarda yöresel ürünler adı altında satış yapmak isteyenlerin AVM'leri mesken tuttuğunu dile getirdi. Nerede olursa olsun bu uygulamalara izin veremeyeceklerine dikkat çeken Güler, AVM içinde açılan bu pazarın kaldırılması gerektiğini ifade etti. Üyeleri mağdur eden bu uygulamanın sona erdirilmesi için oda nezdinde girişimlerde bulunduklarını belirten Güler, şehri sahipsiz sananlarla mücadele etmeyi sürdüreceklerini kaydetti. Güler'in açıklamaları ve odanın yaptığı girişimlerin ardından ESPARK AVM'de açılan yöresel ürünler çadırı hızla kaldırıldı.

BULGARİSTAN İLE ESKİŞEHİR'İN TİCARETİ TOPLANTIDA GÖRÜŞÜLDÜ

Bulgaristan'ın Ankara Ticaret Ataşesi Svetoslav Kirkov, Eskişehir ve Bulgaristan arasındaki ticari ilişkileri görüşmek, her iki taraf arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler'i ziyaret etti. Güler ziyarette Bulgaristan'ın Ticaret Ataşesi Kirkov'a , Eskişehir'in ticaret ve sanayi iklimi, yatırımcılara sağladığı avantajlar, öne çıkan sektörleri hakkında bilgi verdi. Eskişehir'in ticaret ve sanayide Anadolu'nun yükselen yıldızı olduğunu belirten Güler, şehrin öne çıkan sektörlerinde Bulgar iş insanlarıyla işbirliği yapmaktan memnuniyet duyacaklarını sözlerine ekledi.

Ataşe Kirkov fuar davetin olumlu yanıt verdi

ETO Başkanı Metin Güler'in, Bulgar iş insanlarını Eskişehir Fuar Kongre Merkezi'nde düzenlenen fuarlara daveti hakkında olumlu yanıt veren Bulgaristan'ın Ankara Ticaret Ataşesi Svetoslav Kirkov, her iki tarafın da iş camiasını bir araya getirebilmek için fuarların önemli bir vesile olabileceğini söyledi. Bulgaristan ve Türkiye'nin hem komşuluk hem de ekonomik ilişkilerinin iyi olduğunu belirten Kirkov, bu diyalogu daha da ileri taşımak arzusunda olduklarını ifade etti.

FASHİON ESKİŞEHİR'E REKOR BAŞVURU

Eskişehir'de gelinlik, abiye ve kadın kıyafeti sektöründe faaliyet gösteren firmalara tasarım kültürünü kazandırmak amacıyla düzenlenen Fashion Eskişehir Moda Tasarım Yarışması'nda rekor sayıda başvuru geldi. Eskişehir Ticaret Odası tarafından Ticaret Bakanlığı'nın desteği, Eskişehir Teknik Üniversitesi ve ile TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'nun işbirliğiyle düzenlenen Fashion Eskişehir'e Türkiye'nin dört bir yanından 340 kişi başvuru yaptı. Yarışmaya ilgi gösterenlere teşekkür eden ETO Başkanı Metin Güler, rekor başvuru nedeniyle son müracaat tarihinin uzatmak zorunda kaldıklarını belirterek, Eskişehir'in ilk moda tasarım yarışmasına gösterilen ilgiden çok memnun olduklarını söyledi.

FASHİON ESKİŞEHİR'DE YARI FİNAL HEYECANI YAŞANDI

Eskişehir Ticaret Odası tarafından Ticaret Bakanlığı'nın desteği, Eskişehir Teknik Üniversitesi ve TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'nun işbirliğiyle düzenlenen Fashion Eskişehir-Eskişehir Moda Tasarım Yarışması'nda finalistler belli oldu. Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ) Öğretim Üyesi Prof. Yüksel Şahin, Prof. Dr. Nilay Ertürk, Dr. Şakir Özüdoğru, ETO Meclis Üyesi Kerem Can Apaydın ve moda tasarımcıları Fulya Yaba ile Setenay Ay tarafından oluşan jüri, Türkiye'nin dört bir yanından gelen 340 tasarımı değerlendirdi. Jüri tarafından yapılan değerlendirmede 3 farklı kategoride 15 yarı finalist belirlendi. Tasarımlarıyla yarı finalist olmaya hak kazananlar www.fashioneskisehir.com adresinde yayınlandı. Yarışma 16 Ocak 2022 tarihinde Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde düzenlenecek olan defile ve ödül töreni tamamlanacak.

ATATÜRK'Ü ANMA TÖRENİNE KATILDIK

ETO Başkanı Metin Güler, Meclis Başkanı Halil İbrahim Ara, yönetim kurulu, meclis ve organ üyelerinden ve oda çalışanlarından oluşan heyet, Vilayet Meydanı'nda düzenlenen 10 Kasım Atatürk'ü Anma törenine katıldı. Törende Eskişehir Kadın TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak ve kurul üyeleri de yer aldı. Atatürk Anıtı'na çelenk sunulmanın ardından saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması başlayan tören; , öğretmen ve öğrencilerin okuduğu Atatürk konulu şiirlerle devam etti. Tören kendi sesinden 10. Yıl Nutku'nun dinletilmesiyle ile son buldu.

#DEĞİŞMENİNTAM İKLİMİ

ESKİŞEHİR AB BİLGİ MERKEZİ İKLİM FORUMU DÜZENLEDİ

ETO bünyesinde faaliyet gösteren Eskişehir AB Bilgi Merkezi, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezi'nin işbirliğinde düzenlediği AB– Türkiye Gençlik İklim Forumu'nda Eskişehir ve çevre illerdeki üniversite öğrencilerini iklim değişikliği hakkında bilgilendirdi. Vehbi Koç Kongre Merkezi'de düzenlenen foruma Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi ve AB İklim Anlaşması Elçisi Prof. Dr. Nezih Orhon, Eskişehir Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cengiz Türe, Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Levent Kurnaz konuşmacı olarak katıldı. Gün boyu süren forumda İklim ve Kent, İklim ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, İklim ve Sorumlu Üretim ve Tüketim başlıklarında atölye çalışmaları gerçekleştirildi. Su kıtlığına dikkat çekmek için hazırlanan 25 Litre isimli belgesel filmin gösterimi ve filmin söyleşisinin de yapıldığı forum düzenlenen mini konserle son buldu.

BİZDEN HABERİNİZ OLSUN!

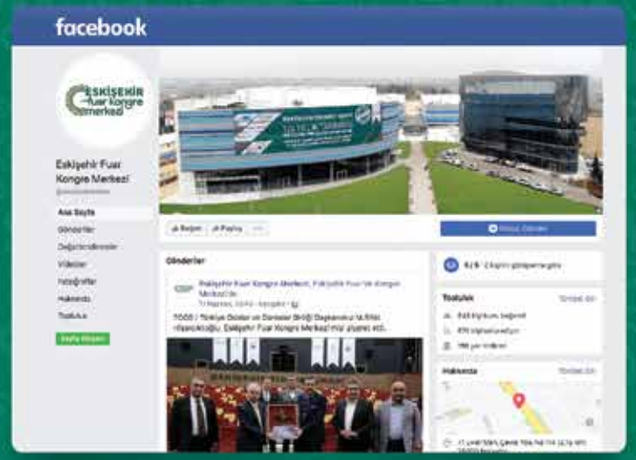

ESKİŞEHİR fuar kongre merkezi

www.efkm.com.tr | eskisehirfkm | eskisehirfkm | eskisehirfkm

KAPAK KONUSU

SÜRDÜRÜLEBİLİR EKONOMİ

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATININ GELECEĞE ETKİLERİ VE TÜRKİYE

Türkiye, geçen Temmuz ayında Yeşil Mutabakat Eylem Planını kabul etti.

Büyükelçi
Nikolaus MEYER-LANDRUT
Avrupa Birliği Türkiye Delegasyon Başkanı

> Hükümet ilk defa resmi bir program belgesinde, yani kısa süre önce açıklanan Orta Vadeli Ekonomik Programda da (2022-2024), yeşil dönüşümü ayrı bir politika önceliği olarak tanımlamıştı.

AB Yeşil Mutabakatı, sadece Avrupa'da değil dünyada da bir etki yaratmaya çalışıyor

Türk iş camiası ve medyasında, Avrupa Yeşil Mutabakatına karşı sürekli artan ve devamlı bir ilgi var. ETO dergisi için bir makale yazma talebi, Türk Hükümetinin de yeşil dönüşüm yolunda ciddi adımlar atma taahhüdünde bulunduğu bir zamana denk geliyor.

Türkiye, geçen Temmuz ayında Yeşil Mutabakat Eylem Planını kabul etti. Bundan önce, Türk Hükümeti tarafından açıklanan Ekonomik Reform Paketi, sanayinin yeşil dönüşümünü destekleyen önlemler içermekteydi. Paket aynı zamanda, yılsonuna kadar döngüsel ekonomi eylem planının hazırlanmasını da içeriyordu. Ayrıca, Hükümet ilk defa resmi bir program belgesinde, yani kısa süre önce açıklanan Orta Vadeli Ekonomik Programda da (2022-2024), yeşil dönüşümü ayrı bir politika önceliği olarak tanımlamıştı.

Türkiye'nin yeni Yabancı Doğrudan Yatırım Stratejisi, BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ve Avrupa Yeşil Mutabakatına atıfta bulunuyor ki bu da son derece olumlu bir sinyal.

Paris Anlaşmasının bu yıl onaylanması ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ülkenin orta ve uzun vadeli ekonomik kalkınma planlarını yeşil dönüşüm gündemine uygun olarak yapılandırma konusundaki son açıklamaları önemli adımlar.

Bu önemli konuda yakınlaşmanın sağlanması şu an Türkiye'de özel sektör ve kamu sektörünün gündeminde. Değişimin ancak değişim ihtiyacı konusunda fikir birliği olduğu zaman gerçekleşebileceğine inanıyorum.

İklim politikası öncelikleri de, AB-Türkiye ilişkilerinin önemli bir bileşenini oluşturuyor. İlk Türkiye - AB Yüksek Düzeyli İklim Diyaloğu, 16 Eylül 2021'de, Başkan Yardımcısı Timmermans ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Sn. Kurum arasında Brüksel'de gerçekleştirildi.

Bu ilk toplantıda, Başkan Timmermans ve Bakan Kurum, yüzyıl ortasına kadar emisyonların net-sıfıra düşürülebilmesi için gereken adımlar konusunda görüş alışverişinde bulundular; ve önümüzdeki dönemde Türkiye'de Emisyon Ticareti Sisteminin kurulmasını ve AB Emisyon Ticareti Sisteminin revizyonunu göz önüne alarak, ortak ilgi alanına giren bir konu olan karbon fiyatlandırma politikalarını ele aldılar.[1] Ayrıca, Avrupa da Türkiye de benzer iklim risklerine maruz kaldığı için, iklim değişikliğine adaptasyon, iklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilik kaybı ile mücadelede doğa-temelli çözümlerin faydalarının ele alınması ve sağlanması hususlarıyla birlikte gündemin öncelikli maddeleri arasında yer aldı. Görüşmeler teknik düzeyde devam edecek ve kaydedilen ilerlemenin

> AB tarafında, yeşil mutabakatın kapsamlı gündemi üzerinde yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Neredeyse her ay, mevzuat ve politika çalışmalarımızda ilerlemeye tanık oluyoruz, bu da daha sonra tedricen somut eyleme yansıtılıyor.

değerlendirilebilmesi için 2022'de bir toplantı daha gerçekleştirilecek.

AB tarafında, yeşil mutabakatın kapsamlı gündemi üzerinde yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Neredeyse her ay, mevzuat ve politika çalışmalarımızda ilerlemeye tanık oluyoruz, bu da daha sonra tedricen somut eyleme yansıtılıyor.

Avrupa Yeşil Mutabakatı, sadece çevrenin korunmasından ibaret değil. AB'nin tarımdan ulaşıma, enerjiden yenilik ve endüstriyel dönüşüme uzanan çeşitli alanları kapsayan yeni ekonomik büyüme stratejisi. Birbirleriyle bağlantılı çeşitli bileşenleri barındırıyor.

Üstelik, AB Yeşil Mutabakatı sadece Avrupa'da değil, dünyada da bir etki yaratmaya çalışıyor. Bunu kuşaklararası ve uluslararası bir mesele olarak görüyoruz. Önümüzdeki on yılda elde edeceğimiz kazanımlar, dünya çapında çocuklarımızın geleceğini belirleyecek.

Önemli bir dönüm noktası olarak, AB Konseyi bu yıl 28 Haziran'da Avrupa İklim Yasasını kabul etti. Avrupa İklim Yasasının kabul edilmesiyle birlikte, AB yeşil mutabakat hedefleri değiştirilemez hedef niteliği kazandı. Bu durum, söz konusu hedeflerin artık yasal bir yükümlülük haline geldiği ve tüm Üye Devletlerin, AB'nin uzun vadeli hedefine uygun olarak ilgili politikalarını ve mevzuatlarını güncellemeleri gerektiği anlamına geliyor. Hedef, bildiğiniz üzere, 2050 yılına kadar iklim nötr düzeye ulaşmak ve net sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar en az %55 oranında azaltmak. Yeşil Mutabakatın finansmanına gelecek olursak, AB harcamalarının dörtte biri 2021-2027 döneminde iklim çalışmalarına katkıda bulunacak. AB'nin iklim nötr hedefi doğrultusunda çalışan finansal sistemin dönüştürülmesi için, yatırımların ne ölçüde yeşil yatırım olduğu konusunda yatırımcılara yol gösterecek sınıflandırma sistemini de içeren, sürdürülebilir bir yatırım çerçevesi oluşturuluyor.

İklim Yasasının ardından, Komisyon, Avrupa İklim Yasasını hayata geçirmek için Temmuz 2021'de 55'e Uygun (Fit for 55) adlı mevzuat paketini çıkarmıştır. Bu paket, birbiri ile bağlantılı 13 teklif serisinden oluşmaktadır.[2]

Paket, AB'nin 2030 iklim ve enerji yasalarını, 2030 için belirlenen %55 net emisyon azaltma hedefini yansıtacak şekilde, güncellemeyi amaçlamaktadır.

Bu paketle, AB dönüşüme öncülük etmeyi ve değişime tepki vermekten ziyade ona adapte olmayı amaçlamaktadır. Paket, çok çeşitli eylemler öngörmektedir:

- Mevcut Emisyon Ticareti Sistemini denizcilik sektörünü, karayolu taşımacılığını ve binaları içerecek şekilde genişletmektedir.
- Temiz yakıt ve temiz hareketlilik çözümleri için planlar ortaya koymaktadır.
- Enerji verimliliği, yenilenebilir enerji, binaların enerji performansı ve ısınma ve taşımacılık yakıtı için asgari vergi oranı uygulayan enerji vergisine yönelik eylemler içermektedir.
- Ormancılık ve ormana bağlı sektörlerin önemli sosyal ve ekonomik işlevlerini destekleyen yeni bir AB orman stratejisi de içermektedir.

Paket, AB içinde ve ticaret ortaklarımızla kirletici öder prensibini hayata geçirmektedir. Bu bağlamda AB, Birlik içinde karbonsuzlaştırma alanındaki kazanımların, karbon emisyonlarını sadece sınırlarımız dışına itmekle kalmamasını sağlamaya kararlıdır. Aksi takdirde, bu türden karbon kaçakları AB ve küresel iklim çabalarını ciddi şekilde baltalayabilir.

Avrupa Yeşil Mutabakatı, sadece çevrenin korunmasından ibaret değil. AB'nin tarımdan ulaşıma, enerjiden yenilik ve endüstriyel dönüşüme uzanan çeşitli alanları kapsayan yeni ekonomik büyüme stratejisi. Birbirleriyle bağlantılı çeşitli bileşenleri barındırıyor.

Bu nedenle, bu sorunu çözebilmek için, kapsamlı paydaş istişarelerini de içeren dikkatli bir değerlendirme sürecinden sonra, Komisyon **Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması** (CBAM) teklifini hazırlamıştır. Bu mekanizma, 2050 yılına kadar iklim nötr hedefine ulaşılabilmesi için, AB araç kutusunun temel bir unsuru olarak işlev görecektir.

AB'nin Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı olması ve Türkiye'nin AB'nin değer zincirleriyle yakinen bağlantılı olması nedeniyle, bu mekanizma Türkiye'de çok dikkat çekmektedir. Mekanizma, AB'nin uluslararası taahhütlerine, bilhassa Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kurallarına tam saygı gösterecek şekilde tasarlanmıştır.

CBAM'ın amacı, AB iç pazarında uygulanan karbon fiyatlandırma politikası ile ithalatta uygulanan karbon fiyatlandırma politikası arasında bir denklik sağlayabilmek için ortak ve tek tip bir çerçevenin oluşturulmasıdır.

Peki bu sistem nasıl işleyecek? Sistem, ithal edilen mallar üzerindeki fiili emisyonlara dayanacak; böylelikle, AB Emisyon Ticareti Sistemi (ETS) kapsamında belirlenecek aktüel karbon fiyatına eşit bir karbon fiyatının ödenmesi sağlanmış olacaktır. Bu, tüm üreticilere adil ve eşit muamele yapılmasını sağlayacaktır.

Sistemin dinamik bir karakteri olacak: şayet ürünün menşe ülkesinde karbon için bir ücret ödeniyorsa bu miktar düşülecek ve karbon fiyatı, AB'dekine eşit olduğunda karbon sınır vergisi uygulanmayacaktır.

CBAM için önerilen ürün kapsamı, AB ETS altında yer verilen sektörler ve emisyonlarca belirlenmiştir. Bu mekanizmaya geçiş aşama aşama gerçekleşecektir: 2025'e kadar sadece veriler toplanacak, asıl uygulama ise 2026'dan itibaren başlayacaktır.

Uygulama ilk başta, **demir-çelik, çimento, gübre, alüminyum ve elektrik üretimi** gibi karbon içeriği yüksek bir takım ürünler için geçerli olacaktır.

Üçüncü ülkeler ve Türkiye'yle olan diyalog ise çoklu platformlarda ve ikili ilişkilerde devam edecektir.

AB, çok taraflı küresel düzene olan bağlılığını korumakta olup dünyanın dört bir köşesindeki ortaklarını, birlikte çalışmaya davet etmektedir. İşte bu nedenle artan iddialı iklim hedefleri ile ekonomik refah ve sürdürülebilir büyümenin el ele gidebileceğini göstermek için G7, G20 ve diğer uluslararası ortaklarla birlikte çalışıyoruz.

‘Fit for 55’ paketi kapsamındaki öneriler dizisi, Kasım 2021'de Glasgow'da gerçekleştirilecek BM İklim Değişikliği Konferansı (‘COP26’) öncesinde dünyanın geri kalanıyla yeşil bir dönüşüm doğrultusunda çalışmak için bir gündem belirlemeyi amaçlamaktadır.

Bir tarafta iklim değişikliğinin küresel karakteri ve sürdürülebilirlikle ilintili zorluklar; diğer tarafta da ekonomik açıdan kuvvetli bir uluslararası karşılıklı bağımlılık göz önüne alındığında, “yeşil” adaptasyonumuzun küresel tedarik zincirinin tümüne yayılması gerektiği açıktır.

AB, dünyanın en büyük ticaret bloğudur. En yüksek hacimli mamul ve hizmet ticareti AB tarafından gerçekleştirilmektedir. Dünya çapında 74 farklı ülkenin ve toplam rakamlar bağlamında Asya, Afrika, ABD, Batı Balkanlar ve AB Komşuluk Bölgesinin bir numaralı ticaret ortağı AB’dir.

Bu itibarla AB, uluslararası ticaret kanalıyla çevre, iklim ve daha geniş kapsamıyla sürdürülebilirlik meselelerinin ortaklarımız tarafından da ele alınmasını sağlayarak, üçüncü ülkelerin politikaları üzerinde önemli bir kaldıraç gücüne sahiptir.

AB hâlihazırda, iklim dostu politikaları ve sürdürülebilir kamu alımlarını teşvik etmek; yenilenebilir enerji ticareti ve yatırımlarının önündeki engelleri kaldırmak için modern ticaret anlaşmalarını kullanmaktadır.

Şimdi de 18 Şubat 2021'de kabul edilen yeni ticaret politikası stratejimizle birlikte, yeşil dönüşümün desteklenmesi ve sorumlu-sürdürülebilir değer zincirlerinin teşvik edilmesi, önümüzdeki yıllar için AB’nin önceliklerinden biri haline gelecektir.

Tüm bu hususlar, Türkiye ile olan ilişkilerimiz açısından da önemlidir. Türkiye ve AB önemli ekonomik ortaklardır:

AB ile Türkiye arasındaki ticaret, önemli ölçüde AB-Türkiye Gümrük Birliği sayesinde olmak üzere, Gümrük Birliği’nin uygulandığı 25 yılda dört kattan fazla artmıştır.

Türkiye özellikle otomotiv, tekstil ve makine alanlarında Avrupa değer zincirlerinin önemli bir parçasıdır. Bu değer zincirlerinden bazıları doğal olarak bir ayağı Avrupa'da, diğeri Türkiye'de olan çok uluslu şirketler etrafında inşa edilmiştir.

Geçen yıl Türkiye, pandemiye rağmen AB'ye 62,6 milyar Avro değerinde mal ihraç ederken [AB’den] 69,9 milyar Avroluk ithalat gerçekleştirmiştir.[3] Toplam yıllık ticaret hacmi, üst üste dört yıl boyunca 130 milyar Avroyu aşmıştır.

AB, Türkiye'nin en büyük altıncı ticaret ortağı ve doğrudan yabancı yatırım (DYY) açısından en önemli kaynağı olmaya devam etmektedir. Aynı zamanda Türkiye, AB'nin en büyük altıncı ticaret ortağı konumundadır.

Temmuz 2021 itibarıyla AB'nin Türkiye'ye yönelik ihracatı 45 milyar Avro iken, Türkiye'nin AB'ye olan ihracatı 43,6 milyar Avro'ya ulaşmıştır: bu yılsonu itibariyle ikili ticarette güçlü bir büyümeye geri dönüşün sinyali, daha Haziran ayında verilmiş olmaktadır.

> Geçen yıl Türkiye, pandemiye rağmen AB'ye 62,6 milyar Avro değerinde mal ihraç ederken [AB’den] 69,9 milyar Avroluk ithalat gerçekleştirmiştir. Toplam yıllık ticaret hacmi, üst üste dört yıl boyunca 130 milyar Avroyu aşmıştır.

Rakamlar her şeyi ortaya koyuyor ve birbirimize olan ekonomik bağımlılığımızın güçlü bir şekilde büyüdüğünü; iki ekonomi arasındaki bağın, rakamların ötesinde, daha da sağlamlaştığını açıkça gösteriyor.

Bu nedenle, iklim politikasında birbirimize yakınlaşmamız bir zaruret olmanın yanı sıra, işletmelerin de plan ve uygulamalarını birbirine yakınlaştırmaları dolayısıyla, aynı zamanda doğal ve kaçınılmaz bir süreçtir.

Böylesi bir sinerjik ortamda, Avrupalı şirketlerin iş modellerini adapte etme çabaları, Türk iştiraklerinin ve ortaklarının da değer zincirlerine daha fazla entegre olması ve hem Gümrük Birliği içinde hem de uluslararası alanda rekabet güçlerini arttırması için kapıları aralayacaktır. Bu hepimiz için ortak bir sınama; ancak, nihayetinde ortaya çıkacak fayda da hepimiz için ortak fayda olacaktır.

Bu dönüşümde ekonomik bir değer; ayrıca, iş yapabilmek için de iyi bir yön bulunuyor. Bir yandan iklim hedeflerimize ulaşırken, yeşil ve dijital dönüşümle kendini yeniden yaratmaya hazır, daha rekabetçi ve daha yenilikçi bir özel sektör amaçlıyoruz.

Daha yeşil, dijital bir endüstri iddiasını desteklemek istiyoruz. Yeşil Mutabakat sadece maliyetlerle değil; aynı zamanda, yeni fırsatlarla da ilgilidir. Yeşil Mutabakat’ı gerçekleştirmek bu dönüşümü hızlandıracak; ilk hamle avantajı için de yeni fırsatlar sunacaktır.

AB, bu dönüşüm konusunda Türkiye ile işbirliğine hazırdır. Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) III fonlarının yaklaşık %25’i, bu yılın başından itibaren iklim eylemlerine ayrılacaktır. Daha temiz ulaşım, yenilenebilir enerji, döngüsel ekonomi ve iklim eylemi konularında Türkiye ile hâlihazırda devam eden bir işbirliğimiz bulunuyor. Türkiye, Horizon 2020 ve Tek Pazar Programı gibi AB programlarına katılabilir.

İş dünyasıyla veya genel olarak ekonomi aktörleriyle konuşurken, yeni iklim politikası kuralı kapsamında küresel değer zincirlerine entegrasyonun öneminin altını çizme eğilimindeyim. Bu entegrasyonun Türkiye'de de sıklıkla vurgulandığını görüyorum.

Uluslararası finansmana erişim ve iklim eyleminin yokluğunda böyle bir erişimin nasıl hasar görebileceği de sıklıkla tartışılıyor.

Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın bir parçası olmak veya iklim değişikliği konusunda bir eylem planına sahip olmak, finansmana erişimi ve tedarik zincirlerine entegrasyonu kolaylaştırabilir. Yine de, finansmana veya tedarik zincirlerine erişim, yalnızca bir amaca ulaşmak için araç niteliğindedir. Nihai hedefimiz de iklim değişikliğini tersine çevirmektir. Harekete geçmemenin maliyeti, dönüşümün maliyetinden çok daha yüksek olacaktır.

Gezegen için iyi olanın, biz insanlar ve ekonomi için de iyi olduğunu aklımızdan çıkartmamalıyız. Avrupa Yeşil Mutabakatı kendi başına bir hedef değildir. Gezegen için iyi olanı elde etmek doğrultusunda, ekonomik olarak mantıklı bir araçtır.

KAYNAKLAR

1. https://ec.europa.eu/clima/news/eu-and-turkey-discuss-climate-crisis-and-future-cooperation_en
2. 1) AB emisyon ticareti sisteminin (AB ETS) gemiciliği/nakliyeyi de içerek şekilde genişletilerek revizyonu, havacılık emisyonlarına yönelik kuralların güncellenmesi ve karayolu taşımacılığı ve binalar için ayrı bir emisyon ticareti sistemi kurulması; 2) AB ETS dışındaki sektörlerde, Üye Devletlerin azaltma hedeflerine ilişkin çaba paylaşma düzenlemesinin revizyonu 3) Sera gazı emisyonlarının dahil edilmesi ve arazi kullanımı, arazi kullanım değişikliği ve ormancılıktan (AKAKDO) çıkarılmasına dair düzenlemenin güncellenmesi; 4) Yenilenebilir enerji yönergesinin revizyonu; 5) Enerji verimliliği yönergesinde değişiklik yapılması; 6) Alternatif yakıt altyapısı oluşturulması yönergesinin revizyonu 7) Otomobiller ve kamyonetler için CO2 emisyon standartları belirleyen düzenlenmede değişiklik yapılması; 8) Enerji vergisi yönergesinin revizyonu; 9) sınırda karbon düzenlemesi mekanizması; 10) Sürdürülebilir havacılık yakıtları için ReFuelEU Havacılık; 11) yeşil bir Avrupa denizcilik alanı için FuelEU Denizcilik; 12) sosyal iklim fonu ve 13) AB orman stratejisi
3. Eurostat verileri.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Oya ÜNLÜ KIZIL
Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü

> Sürdürülebilirlik çalışmalarımızı belirlerken, dünyadaki ana trendlerin yanı sıra paydaşlarımızın beklentileri doğrultusunda bizim en fazla etki yaratabileceğimiz ve işlerimiz üzerinde en çok etkisi olan meseleleri önceliklendirdik.

'Ülkem varsa ben de varım'
Vehbi Koç

Koç Topluluğu olarak 100 yıla yaklaşan geçmişimiz ve sahip olduğumuz değerler bütünü ile zamanın gerekliliklerini doğru okumaya çalışıyor, çalışmalarımızı uzun vadeli değer yaratma yaklaşımı ile yürütüyoruz.

Kurucumuz Vehbi Koç'un 'Ülkem varsa ben de varım' sözünden de ilham alarak, Topluluğumuzun geleceğini içinde yaşadığımız toplumun ve dünyanın geleceğinden ayrı görmüyoruz. Topluluğumuzun başarısı, yaşadığımız ve çalıştığımız dünyanın refahıyla doğrudan bağlantılı. Bunu bilerek hareket ediyoruz.

'Gelişimi ve ilerlemeyi tüm paydaşlarımızı kapsayacak şekilde tanımlıyoruz'

Bu kıymetli mirasa ve iş yapış şeklimize yıllar içerisinde, özünü Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan alan yeni küresel değerler entegre ettik. Bu değerler bütününü her koşulda çıpa olarak kullanarak itibar yönetimimizde tutarlı bir yol izliyoruz.

Sürdürülebilirlik çalışmalarımızı belirlerken, dünyadaki ana trendlerin yanı sıra paydaşlarımızın beklentileri doğrultusunda bizim en fazla etki yaratabileceğimiz ve işlerimiz üzerinde en çok etkisi olan meseleleri önceliklendirdik. Bu meselelerin beraberinde getirdiği risk ve fırsatları değerlendiriyor ve elde ettiğimiz sonuçları iş stratejimize entegre ediyoruz.

Bu doğrultuda, "Geleceğe. Birlikte" adını verdiğimiz sürdürülebilirlik yaklaşımımızla, çalışanlarımız, iş modellerimiz, çevre ve toplum olmak üzere dört ana kulvarı önceliklendirdik. Bu kulvarlarda da, dijital dönüşüm, inovasyon, geleceğin yetenekleri, çeşitlilik ve kapsayıcılığın yanı sıra düşük karbon ekonomisine geçiş konularını odak alanlarımız olarak belirledik. Bu alanlardaki meseleleri, küresel yaklaşımları benimseyerek paydaş iş birlikleriyle stratejik olarak yönetiyoruz. Ayrıca, bu alanlardaki performans göstergelerimizi takip ederek ilerlememizi izliyor, iyi uygulamalarla etkimizi artırmayı hedefliyoruz.

> Düşük karbon ekonomisine geçiş konusu. Koç Holding olarak 2050 yılında karbon nötr olacağımızı geçtiğimiz aylarda kamuoyu ile paylaşmıştık. Ekim ayında da bu hedefimiz kapsamında ve iklim kriziyle mücadele yolunda atacağımız somut adımları içeren Karbon Dönüşüm Programı'nı başlattık.

'Sürdürülebilirlik alanında büyük resme odaklanıyoruz'

Koç Topluluğu şirketleri otomotivden dayanıklı tüketime, finanstan enerjiye kadar farklı sektörlerde faaliyet gösteriyor. Dolayısıyla her bir Koç Topluluğu şirketinin yönetmesi gereken öncelikli konuları ve sürdürülebilirlik yaklaşımı çeşitlilik gösteriyor. Koç Holding olarak biz de kendi öncelikli alanlarımız doğrultusunda, tüm Topluluk şirketlerimizin çalışmalarını birlikte ele alarak sürdürülebilirlik alanında büyük resme odaklanıyoruz.

Bu öncelikler kapsamında iki büyük gündemimiz olduğunu ifade edebilirim. Bunlardan ilki istisnasız tüm paydaşlarımızın gündeminde ilk sıralarda yer alan düşük karbon ekonomisine geçiş konusu. Koç Holding olarak 2050 yılında karbon nötr olacağımızı geçtiğimiz aylarda kamuoyu ile paylaşmıştık. Ekim ayında da bu hedefimiz kapsamında ve iklim kriziyle mücadele yolunda atacağımız somut adımları içeren Karbon Dönüşüm Programı'nı başlattık.

İklim krizinin geri dönüşü olmayan etkilerinden kaçınmak için Paris Anlaşması ile belirlenmiş olan, küresel ısınmayı 2 derecenin altında tutma hedefinin dahi, bilimdeki son gelişmeler ışığında yetersiz kaldığı anlaşıldı. Şimdi bütün dünya hedefleri revize ederek küresel ısınmayı 1.5 derece ile sınırlamanın yollarını arıyor, hükümetler bu hedefleri ulaşılabilir kılacak

mevzuatları ve yasal düzenlemeleri hızla hayata geçiriyor. Dolayısıyla özel sektörün bu krize kayıtsız kalma şansı artık zaten yok. Paris Anlaşması'nın ülkemiz tarafından da onaylanması ile, 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda ortaya koyulacak eylem planlarının, destekleyici mevzuatların, teşvik ve finansman imkanlarının da bu süreci hızlandıracağını düşünüyorum.

'Şirketlerin ESG performansları da yatırımcılar tarafından sorgulanıyor'

İklim kriziyle mücadele sadece hükümetlerin değil yatırımcıların gündeminde de giderek daha büyük bir ağırlık kazandı. Şirketlerin finansal sonuçları kadar, ESG olarak tanımladığımız, çevre, sosyal, kurumsal yönetim performansları da yatırımcılar tarafından sorgulanıyor. Bloomberg tarafından bu yıl yayınlanan bir rapora göre, yönetim altındaki ESG varlıklarının 4 yıl içinde küresel ölçekte 53 trilyon dolara ulaşması öngörülüyor. Böylece 2025 yılına gelindiğinde 140,5 trilyon dolar değerindeki toplam varlıkların üçte birinden fazlasını ESG fonları oluşturacak.

Önde gelen uluslararası yatırım şirketleri, portföylerini "sürdürülebilir yatırım" odağında yeniden şekillendireceklerinin taahhüdünü veriyor. Dolayısıyla ESG performansını iyileştirmeyen şirketler, yakın gelecekte yatırımcılarını kaybetme riski taşıyor. Aslında bütün bu gelişmeler bizim Geleceğe Birlikte olarak tanımladığımız "tüm paydaşlar için fayda yaratarak büyüme" anlayışımızla doğrudan örtüşüyor ve yeni düzende de devam ettireceğimiz liderlik konumumuzun şimdiden sinyalini veriyor.

Karbon Dönüşüm Programı'nı 3 ana başlık altında yürütmeyi hedefliyoruz. Bunlardan ilki iklimle bağlantılı risk ve fırsatlarımızın analiz edilmesi ve çıktılar doğrultusunda aksiyon planlarımızın oluşturulması. Bu kapsamda düşük karbon ekonomisine geçiş vizyonumuzun önemli adımlarından biri olarak, sıfır karbona ulaşmayı hedefleyen dünyanın önde gelen kuruluşlarını bir araya getiren "İklimle Bağlantılı Finansal Beyanlar Görev Gücü"ne (TCFD) destek veren şirketler arasına katıldık. Bu destek ile birlikte iklim değişikliğinden kaynaklanan riskleri ve oluşabilecek fırsatları TCFD çerçevesinde yönetmeyi, paydaşlarımıza düzenli olarak açıklamayı ve ekosistemimizde yaygınlaştırmayı hedefliyoruz.

Koç Holding olarak Birleşmiş Milletler Kadın Birimi'nin (UN Women) Teknoloji ve İnovasyon Eylem Grubu'nun liderlerinden biri olduk.

Yol haritamızın ikinci ayağını, 2050 yılına kadar karbon nötr olma taahhüdüne ulaşmak üzere Topluluk şirketlerimizin hedeflerinin belirlenmesi; üçüncü ve son ayağını ise Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı başta olmak üzere küresel ve ulusal ölçekteki iklimi merkeze alan politika ve uygulamaların takip edilmesi oluşturuyor.

'Teknoloji ve inovasyon alanında cinsiyet uçurumunu daraltmak için tüm ekosistemimizi harekete geçirecek şekilde kaynaklarımızı seferber edeceğiz'

Gündemimizde bir diğer öne çıkan konu ise; bugüne kadar öncelikli konularımızdan olan inovasyon, dijital dönüşüm ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularının kesişimi. Koç Holding olarak Birleşmiş Milletler Kadın Birimi'nin (UN Women) Teknoloji ve İnovasyon Eylem Grubu'nun liderlerinden biri olduk.

Temmuz ayındaki Paris Zirvesi'nde önümüzdeki beş yıllık yol haritamızı ve 3 ana taahhüdümüzü açıkladık. Her alanda eşitliğe inanan bir Topluluk olarak yenilikçi dijital uygulamaların

ve çözümlerin hayata geçirilmesine öncülük etmeyi sorumluluk olarak görüyoruz. Üstlendiğimiz küresel liderlik ile teknoloji ve inovasyon alanında cinsiyet uçurumunu daraltmak için tüm ekosistemimizi harekete geçirecek şekilde kaynaklarımızı seferber edeceğiz.

Son yıllarda dijital dönüşüm ve inovasyon alanında Koç Topluluğu genelinde çok başarılı sonuçlar elde ettiğimiz kültürel dönüşüm programımızı toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısıyla destekleyeceğiz. Öğrenimlerimizi küresel ölçekte iyi uygulamalar arasına sokarak yaygınlaştıracağız.

ESG çalışmalarımız kapsamında bir diğer önemli gündem maddemiz de "Paydaş Kapitalizmi Göstergeleri". Dünya Ekonomik Forumu (WEF) bünyesinde Uluslararası İş Konseyi tarafından oluşturulan Paydaş Kapitalizmi Göstergeleri'ni kurumsal raporlamalarında kullanacağını taahhüt eden Türkiye'deki ilk şirket olduk.

Dünya Ekonomik Forumu'nun yarım asır sonra 2020 yılında Davos'ta değiştirdiği manifestosunda yeniden gündeme getirdiği "Paydaş Kapitalizmi", tüm toplumsal paydaşlar için ortak ve sürdürülebilir değer yaratmayı hedef alıyor. Bu taahhüdün, çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim alanlarındaki performansımızı ve ilerlememizi şeffaf ve karşılaştırılabilir bir şekilde paylaşmamıza katkı sağlayacağına inanıyoruz.

'Sivil toplumun daha da etkin hale gelmesine önem veriyoruz'

Koç Topluluğu olarak sivil toplumun güçlenmesi ve daha da etkin hale getirilmesi konularına verdiğimiz önemin de altını özellikle çizmek istiyorum. İklim krizi, derinleşen eşitsizlikler gibi büyük meselelerin çözümünde ancak sivil toplum kuruluşları güçlendiği ölçüde umut verici sonuçlar alacağımıza inanıyorum. Pandemi süreci, sivil toplum kuruluşlarının dijital dönüşüm yolculuğunda ve çeviklik kabiliyetlerini geliştirmede bir kaldıraca ihtiyaç duyduklarını gösterdi. Bu dönemde hızla hareket ederek sivil toplum kuruluşlarının dönüşüm süreçlerini desteklemeyi ve yeni iş modelleri ile etkilerinin artırılmasını amaçlayan BOOST Sivil Toplum Teknoloji Hızlandırma Programı'nın ortağı olduk.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Koç Üniversitesi Girişimcilik Araştırma Merkezi (KWORKS) iş birlikleri ile hayata geçirdiğimiz BOOST Programını Türkiye'nin en etkin çevre, eğitim, sağlık, kültür sanat, toplumsal cinsiyet eşitliği ve insan hakları konularında çalışan sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla yürüttük. Sivil toplum kuruluşlarına özel hızlandırma programı ve finansal destek yanında, Koç Topluluğu dijital dönüşüm liderlerinin gönüllü katkılarıyla, sivil toplum kuruluşlarının dijital dönüşüm yolculuğuna destek oluyoruz.

SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI: **ULUSLARARASI REKABETTE RİSK Mİ FIRSAT MI?**

Paris Anlaşmasında, iklim değişikliği riskine karşı tüm ülkelere birlik olmaları çağrısı yapılmaktadır.

Prof. Dr. Ceyda ERDEN ÖZSOY
Anadolu Üniversitesi
İİBF İktisat Bölümü

> Paris Anlaşması, sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun ortadan kaldırılması bağlamında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesinin uygulamasını geliştirmeyi hedeflemektedir.

İklim Değişikliğiyle Küresel Mücadelenin Kilometre Taşları

Kyoto Protokolüyle dünyadaki emisyon azaltımında ilk adım atılmış olmasına karşın, protokole dahil olan "gelişmiş devletler", sera gazı salım düzeylerini 1990 yılı seviyesinin altında tutma taahhütlerini yerine getirememiştir. Bunun üzerine 2016 yılında küresel sera gazı emisyonlarının %55'ini oluşturan en az 55 tarafın anlaşmayı onaylaması koşulunun sağlanmasıyla Paris Anlaşması yürürlüğe girmiştir. Paris Anlaşması, sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun ortadan kaldırılması bağlamında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesinin uygulamasını geliştirmeyi hedeflemektedir.

Kyoto Protokolü'nden farklı olarak Paris Anlaşmasında, iklim değişikliği riskine karşı tüm ülkelere birlik olmaları çağrısı yapılmaktadır.

> AYM, 2050 yılına kadar AB'yi net sera gazı emisyonlarının olmadığı, verimli ve rekabetçi bir ekonomiye sahip, adil bir refah toplumuna dönüştürmeyi amaçlayan yeni bir büyüme stratejisidir.

Anlaşmanın uzun dönemli hedefi, küresel ortalama sıcaklık artışının sanayileşme öncesi döneme göre 2°C altında tutulması; ilave olarak ise bu artışın 1,5°C'nin altında tutulmasına yönelik küresel çabaların sürdürülmesi olarak ifade edilmektedir. Belirtilen hedeflere ulaşmada "ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar ve göreceli kabiliyetler" ilkesi prensip olarak benimsenmiş, böylelikle gelişmiş ve gelişmekte olan bütün taraf ülkelerin emisyon azaltımına yönelik önlem alması şart koşulmuştur.

Paris Anlaşmasının bir uzantısı olarak Avrupa Birliği (AB) 11 Aralık 2019'da, iklim değişikliğini ve çevre kaygılarını tüm politika alanlarında merkeze aldığı **Avrupa Yeşil Mutabakatı**[1] (AYM) çerçevesinde dönüşüm hedefini ortaya koymuştur. AYM, 2050 yılına kadar AB'yi net sera gazı emisyonlarının olmadığı, verimli ve rekabetçi bir ekonomiye sahip, adil bir refah toplumuna dönüştürmeyi amaçlayan yeni bir büyüme stratejisidir. Bu bağlamda AYM sadece bir iklim politikası değil; aynı zamanda ülkemizi de yakından ilgilendiren yeni bir uluslararası ticaret sistemi ve iş bölümünün kurgulandığı ekonomik bir dönüşüm programıdır.

AYM'nin 2050 yılına kadar AB iklim nötr olma taahhüdü 30 Haziran 2021 tarihinde AB Konseyi tarafında imzalanan Avrupa İklim Yasası (European Climate Law) ile yasal olarak bağlayıcı bir yükümlülüğe dönüşmüştür. Komisyon, 2050 yılında iklim nötrlüğü hedefi ile tutarlılığını sağlamak için 2030'a kadar sera gazı emisyonunu 1990'daki seviyesine kıyasla en az %50, mümkünse %55 oranında azaltmayı hedeflemektedir.

AYM, Birleşmiş Milletler'in 2030 Gündemini ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerini uygulama stratejisinin ayrılmaz bir parçasıdır. Avrupa, Yeşil Mutabakatın çevresel hedefine tek başına hareket ederek ulaşmasının mümkün olmadığının bilincindedir. İklim değişikliğinin ve biyolojik çeşitlilik kaybının itici güçleri küreseldir ve ulusal sınırlarla sınırlı değildir. AB'nin dışında 2020 yılında Güney Kore, Japonya ve Çin gibi uluslararası ticaretin önde gelen diğer aktörlerinin de ekonomilerinin yeşil dönüşümüne yönelik hedeflerini açıklamaya başladıkları görülmektedir. Bunun yanı sıra, İsveç, Norveç, Kanada, Şili, Güney Afrika gibi ülkeler de net sıfır emisyon hedeflerini beyan eden ülkeler arasında yer almıştır.

Küresel İklim Değişikliğini Azaltmaya Yönelik Piyasa Temelli Çözümler

İklim değişikliğini azaltmaya yönelik önleyici politikalar, piyasa dışı ve piyasa temelli olarak iki grup içinde sınıflandırılabilir. Piyasa temelli yaklaşımlar, firma davranışlarının piyasa sinyalleri doğrultusunda şekillenmesine dayanmaktadır. Hükümetlerin piyasaya doğrudan müdahalesi olmadan, firmaların maliyetlerini azaltmak ya da kazançlarını arttırmak için çevresel sorunlara çözüm üretmesini ve yeni teknolojilerin gelişmesini teşvik eden politikalardır. Asıl arzulanan, "kirleten öder" prensibi çerçevesinde firmaların üretim maliyetlerini etkileyerek, enerji tasarrufu, kaynak verimliliği ve yenilikler konusunda emisyon üreten kay-

Sınırda Karbon Düzenleme (SKD) Mekanizması hem karbon kaçağı sorununu önlemek hem de AB'nin küresel sera gazı azaltım hedefinin ticaret paydaşlarınca da benimsenmesini zorunlu kılmak amacıyla tasarlanmıştır.

nakların aktif bir yaklaşım sergilemesini sağlamaktır. Piyasa temelli yaklaşımlar çerçevesinde iklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarının azaltılabilmesi için kullanılan araçlardan biri de etkin bir karbon fiyatlandırma mekanizmasının uygulanmasıdır. Dünyada iklim değişikliği ile mücadelede yükseltilen hedefler doğrultusunda, artan sayıda ülke ulusal karbon fiyatlandırma mekanizmaları çerçevesinde karbon vergileri ve emisyon ticaretini hayata geçirmektedir. Halihazırda dünyada uygulanan veya uygulamaya geçirilmesi planlanan 31'i emisyon ticaret sistemi ve 30'u karbon vergisi olmak üzere 61 ulusal karbon fiyatlandırma mekanizması bulunmaktadır. AB iklim değişikliği ile mücadele tedbirleri kapsamında Emisyon Ticaret Sistemini (ETS) 2005'ten bu yana fazlar halinde uygulamaktadır.

Karbon Kaçağı Riski ve Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması

Karbon düzenlemesi olmayan bölge ve ülkeler AB ile aynı hedefleri paylaşmadığı sürece, üretimin; emisyon azaltımı konusuna AB'den daha az önem veren diğer ülkelere kayması veya AB ürünlerinin yerini daha fazla karbon yoğun ithalat ürünlerinin alması nedeniyle dünya genelinde karbon kaçağı riski ortaya çıkabilir. Bu riskin gerçekleşmesi durumunda, küresel emisyonlarda herhangi bir azalma olmayacak ve küresel iklim hedeflerine ulaşma çabalarını boşa çıkaracaktır.

AYM ile hedeflenen politikaların Avrupa sanayisi üzerinde yaratacağı maliyet karşısında, Avrupa'nın rekabetçiliğinin korunabilmesi ve üretim ile yatırımların, emisyon azaltım hedefi AB'den az olan ülkelere kayması olarak ifade edilen karbon kaçağının önlenmesi için "Sınırda Karbon Düzenleme (SKD) Mekanizması" hayata geçirilmektedir. SKD mekanizması, hem karbon kaçağı sorununu önlemek hem de AB'nin küresel sera gazı azaltım hedefinin ticaret paydaşlarınca da benimsenmesini zorunlu kılmak amacıyla tasarlanmıştır. Yeni sistemde önceki uygulamalardan (örneğin ETS) farklı olarak, şirketler, üretim koşullarından ziyade ihraç ettikleri ürünler üzerinden vergilendirilecektir. Bu değişim, üretimin karbon düzenlemesi olmayan ülkelere taşınması yoluyla karbon kaçağı yaratılmasını engelleyecektir.

Temel amacı, seçili sektörler (ilk aşamada demir-çelik, çimento, alüminyum, elektrik ve gübre) için ithalat fiyatının, eşyanın karbon içeriği dikkate alınarak belirlenmesi olan SKD mekanizmasına ilişkin teklif, Avrupa Komisyonu tarafından 14 Temmuz 2021 tarihinde yayımlanmıştır. Komisyon tarafından uygulamanın, 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla 3 yıllık mali yükümlülük getirmeyen bir geçiş dönemi ile başlatılması önerilmektedir. Bu anlamda 2023-2025 yılları geçiş dönemi olacak ve bu aşamada bu ürünleri ithal eden AB menşeli ithalatçılar herhangi bir ödeme yapmayacak, sadece ithal edilen ürünlerde bulunan emisyonlar bildirilecektir. 2026 yılında başlayacak uygulama döneminde ise, AB ithalatçılarının ulusal makamlara kayıt yaptırarak ürünlerde bulunan emisyonlara karşılık gelen sertifikaları satın almaları gerekecektir. Sertifikaların maliyeti, haftalık ETS fiyatlarına dayalı olarak €/ton CO2 e için hesaplanacaktır. Bu noktada CO2 e (CO2 eşdeğeri)[2] olarak ölçülen sera gazı emisyonlarının ton başına fiyatının ne kadar olacağı düzenlemenin maliyetini belirleyecektir.

Vergi hesabında bugünkü araştırmalar, sera gazı emisyonunun ton başına (değişime tabi olmakla beraber) 30€ ya da 50€ ile fiyatlandırılacağını öngörmektedir. Vergi tutarı; sera-gazı emisyonunun, karbon fiyatı (30€ ya da 50€) ve ihraç edilen ürün tonu ile çarpılmasıyla hesaplanacaktır.

Vergi Yükümlülüğü = Emisyon x Ürün (Ton) [x Karbon Fiyatı]

Üretim kaynaklı emisyonlar Kapsam 1 (Scope 1) ve Kapsam 2 (Scope 2) olarak ayrıştırılabilir. Kapsam 1, üretimin yapıldığı fabrika/sektör düzeyindeki doğrudan üreticinin sorumluluğu olarak görülen emisyonlardır. Örneğin sabit yakma kaynaklı emisyonlar bu sınıftadır. Kapsam 2 ise, fabrika/sektörde girdi olarak kullanılan elektrik, çelik gibi aramalları üretiminin sebep olduğu emisyonlardır. Başlangıçta sadece doğrudan (Kapsam 1) emisyon üzerinden hesaplama yapılacaktır. Sonraki aşamada Kapsam 1'e ilave olarak dolaylı emisyonların (Kapsam 2) da vergi hesaplamalarına eklenmesi planlanmaktadır.

Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması ve Türkiye İçin Önemi

TÜSİAD tarafından 2020 yılında hazırlanan "Ekonomik Göstergeler Merceğinden Yeni İklim Rejimi" başlıklı raporda AB'nin yeni büyüme stratejisinde öngördüğü çevresel sorunlar ve iklim değişikliği ile mücadele için alacağı SKD mekanizması gibi tedbirlerin, en önemli dış ticaret ortağı AB bölgesi olan Türkiye ekonomisi için maliyeti giderek artabilecek bir risk unsuru olduğu belirtilmektedir. Önümüzdeki günlerde Türkiye'nin bu riskleri nasıl fırsata dönüştürebileceğine yönelik tartışmalar kritik önemde olacaktır.

Bilindiği gibi TBMM tarafından "Paris Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun" 7 Ekim 2021 tarihli ve 31621 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Gelişmekte olan ülke statüsüyle anlaşmaya taraf olan Türkiye'nin ulusal katkı beyanına göre, sera gazı emisyonlarının 2030 yılında referans senaryoya göre artıştan %21 oranına kadar azaltılması öngörülmüştür. Türkiye'de de bu doğrultuda, sektörel hassasiyetler ve AB'nin SKD mekanizması dikkate alınarak ulusal bir karbon fiyatlandırma mekanizmasının değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmesi hedeflenmektedir. Türkiye'nin sera gazı emisyonlarını azaltacak bir iklim rejimini benimsemesinin, küresel sorumluluklarının ötesinde, Yeşil Mutabakat kapsamında uygulanabilecek olası ticaret kısıtlamalarını da önleyebilme kapasitesine sahip olduğunu bilinmektedir.

Şekil 1. Ton Başına 30 Avro Fiyatlandırmayla Türkiye İhracatının Maruz Kalabileceği Toplam Karbon Maliyeti

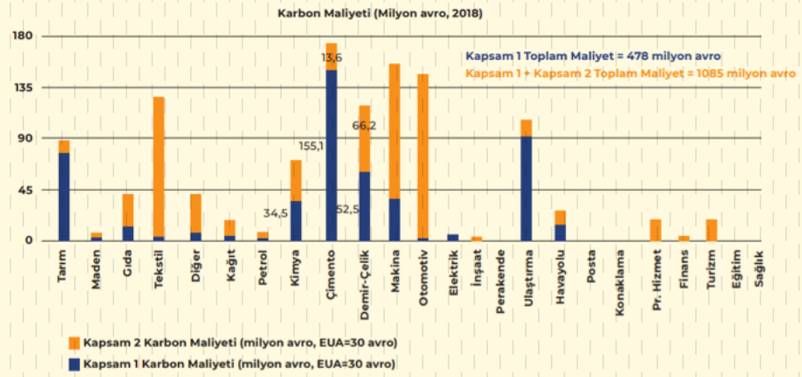

Kaynak: TÜSİAD (2020). "Ekonomik Göstergeler Merceğinden Yeni İklim Rejimi" s.12 (https://tusiad.org/tr/yayinlar/raporlar/item/10633-ekonomik-gostergeler-merceginden-yeni-i-klim-rejimi-raporu)

Şekil 2. Ton Başına 50 Avro Fiyatlandırmayla Türkiye İhracatının Maruz Kalabileceği Toplam Karbon Maliyeti

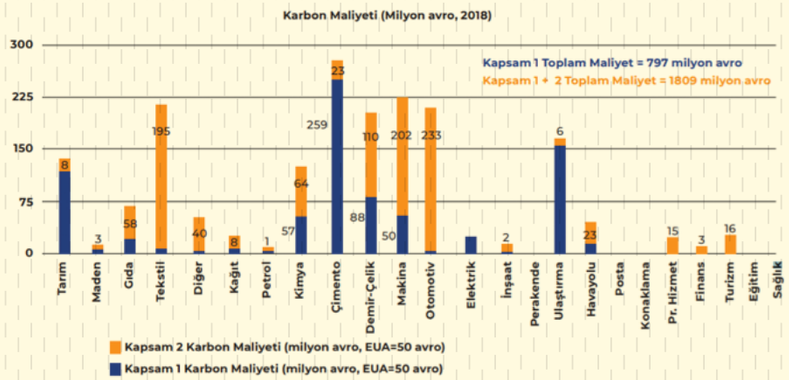

Kaynak: TÜSİAD (2020). "Ekonomik Göstergeler Merceğinden Yeni İklim Rejimi" s.13. (https://tusiad.org/tr/yayinlar/raporlar/item/10633-ekonomik-gostergeler-merceginden-yeni-i-klim-rejimi-raporu)

> Türkiye karbon emisyonunu azaltması durumunda Avrupa pazarında rakiplerine kıyasla avantajlı bir konuma geçebilir ve ihracatta pazar payını arttırabilir.

AYM'nin, uluslararası iş bölümü ve ticarette önemli değişimlere yol açacağı beklenmektedir. 2020 yılı verileriyle 140 milyar dolarlık bir ticaret hacmiyle toplam ihracatımızın %42'lik kısmı AB ile gerçekleşmiştir. TÜSİAD'ın raporunda Avrupa'ya ihraç edilen ürünlerden karbon içeriğine göre ton başına 30 ila 50 avro arasında vergi alınması senaryoları altında SKD'nin ülke ekonomisine maliyeti araştırılmıştır. SKD altında karbonun ton fiyatı, güncel değeri olan 30 avro/tCO2 e iken Türkiye ihracatının maruz kalabileceği toplam karbon maliyeti yaklaşık 1.1 milyar avro ve SKD devreye girdiğinde ulaşması beklenen 50 avro/tCO2 e düzeyinde fiyatlandığında 1.8 milyar avro olarak hesaplanmıştır.

AB pazarına yapılan ihracat kaynaklı CO2 e emisyon için ton başına 30 avro ödenmek zorunda kalınması durumunda bundan en çok 170 milyon avro ile çimento sektörünün etkileneceği görülmektedir. Bunu makine, otomotiv, demir-çelik ve tekstil ürünleri izlemektedir. Türkiye'nin güncel ihracat dağılımı ve sektörel karbon verimliliği göz önüne alındığında, AB ile ihracatta karşılaşılması muhtemel gelir kayıpları (karbon fiyatının ton başına 30 ya da 50 avro olması durumuna bağlı olarak) çimento sanayiinde %13,2 - % 22; demir-çelik'te %1,7 - %2,8; kimya sanayiinde % 1,1 - %1,9; otomotiv'de ise %0,7 - %1,2 olarak hesaplanmaktadır.

Sonuç

SKD'nin Türkiye ekonomisi adına bir risk mi yoksa fırsat mı olacağı sürecin nasıl yönetildiğine göre değişkenlik gösterecektir. Görünen o ki SKD'ye hazırlıksız yakalandığımız takdirde Türkiye'yi bekleyen maliyet TÜSİAD tarafından hazırlanan raporda açıkça ortaya konulmaktadır. Toplam ihracatımızda ilk sırada yer alması vesilesiyle AB ile olan ticari ilişkilerimizin devam edebilmesi, ülkemizin ihracatta rekabetçiliğini koruyabilmesi ve hatta artırabilmesi için bu değişimlere ayak uydurması ve böylelikle 21. yüzyılın risklerini fırsata çevirmesi gerekmektedir. Türkiye karbon emisyonunu azaltması durumunda Avrupa pazarında rakiplerine kıyasla avantajlı bir konuma geçebilir ve ihracatta pazar payını arttırabilir. Bu alanda atılacak adımlar aynı zamanda ülkemizin küresel değer zincirlerine entegrasyonunun geliştirilmesi ve uluslararası yatırımlardan alacağı payın artırılması bakımından da önem teşkil etmektedir. AYM Türkiye için bir risk olduğu kadar, sürdürülebilir kalkınmayı hedefleyen bir dönüşümün aracı olabilecek yepyeni bir fırsat penceresi olarak değerlendirilmelidir.

KAYNAKLAR

1. İngilizce aslı "European Green Deal" olan ifade Türkiye'de bugüne kadar farklı şekillerde Türkçe'ye çevrilmiştir. "Avrupa Yeşil Düzeni" olarak da dilimize kazandırılan kavramı devlet kurumları çoğunlukla "Avrupa Yeşil Mutabakatı" olarak kullanmaktadır. Bu yazıda ifadenin resmi kullanımı tercih edilmiştir.
2. Kyoto Protokolünde CO2 dışında beş sera gazı daha sıralanmaktadır. Metan (CH4), Azot oksit (N2O), Hidroflorokarbonlar (HFCs), Perflorokarbonlar (PFCs) ve Kükürt Heksaflorid (SF6) diğer sera gazlarını oluşturmaktadır. Bu gazlar CO2 eşdeğeri (CO2 e) cinsinden ölçülmektedir. CO2 eşdeğeri; CO2 haricinde diğer sera gazlarının aynı miktar CO2'ye kıyasla kaç kat daha fazla ısı tutabilme kapasitesine sahip olduğunu göstermektedir. Bu sayede tüm sera gazları ortak bir paydada toplanarak, yapılan salınım hesaplamalarının anlaşılması kolaylaştırılmaktadır

İKLİM KRİZİ VE TÜRKİYE'NİN PARİS İKLİM ANLAŞMASI'NI ONAYLAMASINA İLİŞKİN DÜŞÜNCELER

İklim değişikliği etkisini artarak hissettiğimiz en temel küresel çevre sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dr. Oğuzhan MUTLUER
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İİBF Uluslararası İlişkiler Bölümü

Soğuk Savaş'ı izleyen süreçte uluslararası ilişkiler disiplinin ele aldığı konuların çeşitlendiği şüphe götürmez bir gerçektir. Etkisini arttıran küreselleşme ve devlet dışı aktörlerin uluslararası ilişkilerde daha çok rol almaya başlaması, çok katmanlı bir dünya siyasetini karşımıza çıkarmaktadır. Günümüz itibariyle uluslararası ilişkiler disiplini, devletlerarası ilişkilerden çok daha geniş bir ilişkiler ağı ile ilgilenmektedir. Söz konusu ağ içerisinde ise insani ve ekonomik sorunlar önemli bir yer tutmaktadır. Küresel çevre sorunları da bu çerçevede ele alınabilecek uluslararası sorunlardan biri olarak tanımlanabilir. İklim değişikliği ise etkisini artarak hissettiğimiz en temel küresel çevre sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır.

İklim değişikliğinin küresel bir sorun olarak tanımlanması yakın geçmişte gerçekleşmiş olmakla birlikte, sorunun kökeni daha geç dönemlere dayanmaktadır. Son iki yüzyıl boyunca artan dünya nüfusu ve hızla yükselen endüstrileşme beraberinde yeni sorunlara neden olmuştur. Dünyanın ortalama sıcaklığı hızlanarak yükselmiş ve olası felaket senaryolarını da beraberinde getirmiştir. Günümüzde iklim değişikliği tüm dünyayı etkileyen küresel bir sorundur. Bununla birlikte küresel bir soruna ancak küresel bir çözüm getirilebilir. Zira devletlerin tek taraflı çabalarından ziyade ortak bir tavır alması, sorunun çözümü için tek seçenek olarak ortaya çıkmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin geçtiğimiz ay içinde onayladığı Paris İklim Anlaşması söz konusu çözüm arayışlarına verilebilecek en önemli örneklerden biri olarak görülebilir. Bu yazıda Türkiye'nin anlaşmaya dâhilinin getirebileceği sonuçlar ele alınacaktır.

> Son iki yüzyıl boyunca artan dünya nüfusu ve hızla yükselen endüstrileşme beraberinde yeni sorunlara neden olmuştur.

Birleşmiş Milletler'in (BM) tanımına göre iklim değişikliği sıcaklık ve hava durumunda gerçekleşen uzun dönemli değişiklerdir. Doğal nedenlerden ötürü geçmiş dönemlerde de mevsim değişikliği birçok kez yaşanmıştır. Ancak 1800'lü yıllardan itibaren fosil yakıtların her geçen dönemde artarak kullanılması, uzun dönemlerde gerçekleşen iklim değişiklikleri etkilerinin çok kısa bir dönemde hissedilmesine neden olmuştur. Fosil yakıtlar oluşturduğu karbondioksit atmosfer içerisinde sera etkisi oluşturmakta ve dünyadaki ortalama sıcaklığın yükselmesine sebep olmaktadır. Karbondioksit dışında metan gazı da sera etkisi yaratan temel gazlardan biridir. Enerji, endüstri, ulaşım ve tarım sera gazı artımında temel rol oynayan sektörler olarak görülebilir. Büyük seller, su temininde sıkıntılar, yangınlar, şiddetli fırtınalar ve biyoçeşitliliğin tehdit altına girmesi ortalama sıcaklığının artması nedeniyle yaşanan meteorolojik dengelerin bozulması sonucunda meydana gelen olumsuzluklardır.[1]

> Büyük seller, su temininde sıkıntılar, yangınlar, şiddetli fırtınalar ve biyoçeşitliliğin tehdit altına girmesi ortalama sıcaklığının artması nedeniyle yaşanan meteorolojik dengelerin bozulması sonucunda meydana gelen olumsuzluklardır.

İklim değişikliğinin altında yatan temel neden dünyanın ortalama sıcaklığının artmasıdır. 1800'lerin sonunda günümüze kadar geçen süreçte ortalama sıcaklık 1.1 santigrat artmış durumdadır ve artış hız kazanarak devam etmektedir. 2018 tarihli BM raporuna göre, iklimin yaşanılır seviyede kalabilmesi için 1.5 santigrat dereceden daha fazla bir artışın olması gerekmektedir. Ancak mevcut gelişmeler ışığında gerçekleştirilen projeksiyonlarda, önlem alınmadığı takdirde bu yüzyıl sonunda 4.4 santigratlık bir artışın gerçekleşmesi beklenmektedir. Görüldüğü üzere insanlık son iki yüzyılda iklim dengelerine karşı kredisini büyük oranda tüketmiş durumdadır. Dolayısıyla alınacak önlemler ve gerçekleştirilecek eylemler kritik öneme sahiptir. Zira iklim değişikliği geri döndürülemez bir süreç olmakla birlikte hata kabul etmemektedir.[2]

İklim değişikliği konusundaki ilk küresel girişim 1992 yılında hazırlanan Birleşmiş Milletler

İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'dir. Sözleşmenin 1994 yılında yürürlüğe girmesinden sonra her yıl sözleşmeye taraf ülkeler arasında toplantılar düzenlenmeye başlanmıştır. 1997 yılında gerçekleşen Kyoto'da gerçekleşen Üçüncü Taraflar Toplantısı'nda Kyoto Protokolü imzalanmıştır. Kyoto Protokolü küresel ısınmaya karşı bağlayıcı taahhütler içeren bir iklim metnidir. Protokolün özelliği, bağlayıcı unsurların sadece gelişmiş ülkelere atfedilmesidir. Çin Halk Cumhuriyeti gibi karbon salınımı hızlı bir şekilde artmakta olan ülkeler gelişmekte olan ülke statüsünde kabul edilmiştir. ABD ise bağlayıcı unsurlar nedeniyle protokole taraf olmamıştır.

Paris İklim Anlaşması başarısız Kyoto Protokolü'nü takip eden küresel bir hamle olduğunu söylemek yanlış olmaz. Anlaşmanın temelleri 2015 yılında Paris'te gerçekleşen, 21. Taraflar Toplantısı olarak da tanımlanan Birleşmiş Milletler İklim Değişimi Konferansı'nda atılmıştır. Konferansta zemini hazırlanan anlaşma, 2016 yılında Birleşmiş Milletler tarafından imzaya açılmış ve Türkiye de anlaşmayı aynı yıl imzalamıştır. Paris İklim Anlaşması'nın ilk etapta kolektif bir başarı sağladığı söylenebilir. Hali hazırda 197 ülke anlaşmayı imzalamış durumdadır ve her ülke anlaşma çerçevesinde belirlenecek bazı uygulamaları hayata geçireceğine dair taahhütte bulunmaktadır. Bu noktada Paris İklim Anlaşması'nın Kyoto Anlaşması'ndan farklı bir yol izlemektedir. Anlaşma imzacı ülkelere belirli bir salınım hedefinin dayatılmasından ziyade her ülkenin kendi hedefini belirlemesi üzerinde durmaktadır. Söz konusu uygulama kolektif hareket şansını arttırırken, ülkelerin iklim programlarını hazırlarken ne kadar fedakârlık yapacağı sorununu da beraberinde getirmektedir. Özellikle karbon salınımından sorumlu ülkelerin verdikleri taahhütleri gerçekleştirmeleri büyük önem taşımaktadır.

En yüksek karbon salınımına neden olan Çin Halk Cumhuriyeti 2030 yılında, 2005 yılı salınım miktarının yüzde 65'i kadar salınımı azaltacağını taahhüt etmiştir. Yine yüksek salınıma sahip olan ABD ise 2030 yılında 2005 yılı salınım miktarının %50-52'si kadar salınımı azaltacağını bildirmiştir. Avrupa Birliği ise 2030 yılında 1990 yılındaki salınım miktarının yüzde 55'i kadar salınımı azaltacağını açıklamıştır. AB ülkeleri değişik net sıfır karbon taahhütleri verirken, ABD 2050, Çin ise 2060 yılında net sıfır salınım gerçekleştireceğini belirtmiştir. Son taraflar toplantısı ise 31 Ekim – 12 Kasım tarihleri arasında Glasgow'da gerçekleşmiştir. Toplantının gündemindeki en temel konular yoksul ülkelere finansal destek ve kömür tüketimi konusunda kolektif bir tutum alınması olmuştur.

Türkiye'nin iklim değişikliği ile mücadele kapsamından iki farklı taahhütte bulunduğu ve bu taahhütler kapsamında iki farklı iklim politikası izleyeceği söylenebilir. Bu taahhütlerden ilki

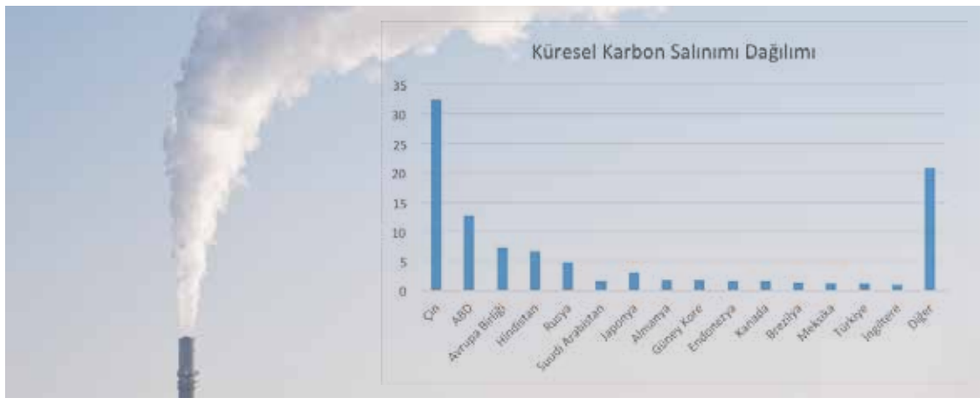

Türkiye'nin 2015 yılında BM'ye sunduğu Ulusal Katkı Beyanı'dır. Söze konu beyanda mevcut sera gazı salınımını azaltmaktan ziyade, gelecekteki salınım artışını düşüreceğini yer almaktadır. Buna göre 2012 yılında 430 milyon ton olan toplam sera gazı salınımı gerekli önlemler alınarak 2030 yılında 929 milyon ton ile sınırlanması öngörülmektedir. Söz konusu beyanatta herhangi bir önlem alınmadığı takdirde 2030 yılındaki salınımın 1 milyar 175 milyon ton olacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla beklenenden sera gazı salınımının yaklaşık yüzde 21 oranında azaltacağı taahhüt edilmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayınladığı son verilere göre Türkiye'nin sera gazı salınımı 2019 yılında 506,1 milyon ton karbondioksite eşdeğerdir. Söz konusu veri doğrultusunda Türkiye'nin 11 yıllık bir süreçte neredeyse iki kata kadar sera gazı salınımı arttırma hakkının bulunduğu söylenebilir. Ulusal Katkı Beyanı'nda belirtilen hedefin Türk ekonomisine büyük bir yük getirmeyecek olması beklenen bir süreçtir. Tabloda görüldüğü üzere enerji sektörü toplam salınımdaki en büyük kalemdir. Son dönemde yapılan yatırımlar neticesinde yenilenebilir kaynaklardan üretilen enerji, Türkiye'de üretilen toplam enerjinin yüzde 52,5'ine tekabül etmektedir. Yenilenebilir enerji yatırımlarının artması söz konusu oranın yükselmesini de beraberinde getirecektir.

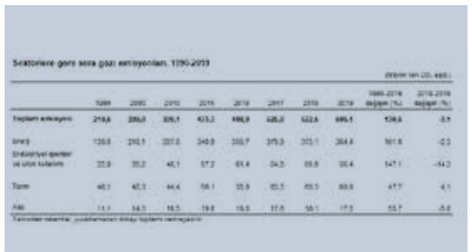

Paris İklim Anlaşması çerçevesinde ise 2053 yılında net sıfır emisyon hedeflenmektedir. Söz konusu taahhüt çok daha köklü dönüşümler sonucunda ulaşabilecek bir hedeftir. Dolayısıyla daha uzun vadeli ve daha zorlu bir programı beraberinde getirecektir. Bu noktada Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı'nda sunduğu olası artışta yüzde 21'lik azaltımdan çok daha iyisini yapması gerekmektedir. Bahsi geçen değişimler şüphesiz masraflı bir süreci beraberinde getirmektedir. Bu ihtiyaçtan hareketle Paris İklim Anlaşması çerçevesinde oluşturulan Yeşil İklim Fonu, imzacı ülkelere endüstrilerini çevreye duyarlı hale getirmeleri için toplam 100 milyar destekte bulunacaktır. Bu doğrultuda Türkiye'nin Yeşil İklim Fonu'ndan yaklaşık 3.2 milyar dolarlık bir pay alacağı açıklanmıştır. Söz konusu destek özellikle yenilenebilir enerjinin, enerjini üretimdeki oranını arttırması beklenmektedir. Ancak net sıfır salınım hedefi doğrultusunda gerekli dönüşüm için yeterli olmayacağı da aşikârdır. Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Mehmet Emin Birpınar'a göre Türkiye'nin AB çevre standartlarını sağlaması için 80 milyar avroya ihtiyacı bulunmaktadır.[3]

Bu noktada mevcut ve gelecekteki iktidarlara önemli bir görev düşmektedir. Ancak "yeşil kalkınma" modeli benimsenirse net sıfır salınım hedefine yaklaşılabilir. Türkiye'nin net sıfır salınım hedefinin gerçekleşebilmesi için Paris İklim Anlaşması'nın gelecekte nasıl bir şekle bürüneceği de büyük önem taşımaktadır. Belirtildiği üzere iklim değişikliği ancak kolektif hareketle çözülebilecek bir sorundur. Anlaşmanın ömrünü, imzacı devletlerin sundukları taahhütlere ilişkin performansları belirleyecektir. Bu noktada sera gazı salınımında başı çeken ülkelerin anlaşmaya bağlılıkları sürecin devamı için en önemli gösterge olacaktır.

KAYNAKLAR

1. "What is Climate Change?", Birleşmiş Milletler, https://www.un.org/en/climatechange/what-is-climate-change.
2. Ibid
3. "İklim krizi: Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Birpınar, Türkiye'nin AB'nin çevre standartlarına gelmesi için 80 milyar euroya ihtiyacı olduğunu söyledi,"BBC Türkçe, 22 Ekim 2021, https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-59005291#:~:text=%C3%87evre%20ve%20%C5%9Eehircilik%20Bakan%20Yard%C4%B1mc%C4%B1s%C4%B1%20Mehmet%20Emin%20Birp%C4%B1nar%2C%20T%C3%BCrkiye'nin,bir%20para%20anlam%C4%B1na%20geldi%C4%9Fini%20s%C3%B6yledi.

Antalya olarak bu yıl yaz aylarında yaşadığımız büyük yangın felaketiyle küresel iklim değişikliğinin ne anlama geldiğini acı biçimde anladık. Aynı günlerde birçok Akdeniz ülkesinde yaşanan orman yangınları durumun ciddiyetini gösterdi. Arkasından Kastamonu Bozkurt ilçemizde yaşanan sel felaketi yüreğimizi dağladı. Seller, hortumlar, kuraklık, orman yangınları gelen felaketin habercileridir.

Davut ÇETİN
Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı
TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

Küresel ortalama sıcaklık artışının 21. yüzyıl sonuna doğru 3 derece civarında artması durumunda dünyanın birçok bölgesinde kuraklık 200 milyon civarında insanı göçe zorlayacak, yüzlerce şehir deniz seviyesinin yükselmesinden etkilenecek.

Çevreci Dönüşümü Gelecek Nesillere Karşı Ödev ve Ekonomik Kalkınmanın Yeni Lokomotifi Olarak Görmeliyiz

Öncelikle Eskişehir Ticaret Odamızı ve Dergi Yönetimini İklim Değişikliği, Paris İklim Anlaşması ve AB Yeşil Mutabakatı konusuna gösterdiği ilgi nedeniyle kutluyorum. Zaten birçok konuda olduğu gibi bu konuda da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğimiz ulusal düzeyde, oda ve borsalarımız da il düzeyinde öncülük görevini üstlenmiş durumdadır.

TOBB olarak Haziran ayında TBMM Küresel İklim Değişikliği Araştırma Komisyonu'na sunum yaparak Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasını talep ettiğimizde bu konudaki belirsizlik devam ediyordu. Sonraki aylarda uluslararası alanda ve ülkemizde bu konudaki çalışmaların hızlanmış ve Paris İklim Anlaşması'nın TBMM tarafından onaylanmış olmasını memnuniyetle karşılıyoruz.

Paris İklim Anlaşmasını onayladık, şimdi sıra Glasgow Anlaşmasında

Bilindiği gibi, küresel ortalama sıcaklık artışının 21. yüzyıl sonuna doğru 3 derece civarında artması durumunda dünyanın birçok bölgesinde kuraklık 200 milyon civarında insanı göçe zorlayacak, yüzlerce şehir deniz seviyesinin yükselmesinden etkilenecek. Küresel ısınmayı azaltmak için gerçekleştirilen 2015 Paris COP21 İklim Anlaşması'nın hedefi küresel ısınma artışını 2 derecenin altında tutmaktı. Ancak o dönemde alınan kararların ve başlayan uygulamaların bile yeterli olmadığı anlaşılmıştır. Bunun için Glasgow Cop26 Zirvesi'nde yeni hedefler ele alınmıştır. COP26, 2030 yılı karbon emisyonu azaltma hedeflerinin güncellenmesini, 2050'de karbon nötr veya sıfır artış düzeyine gelinmesini hedeflemektedir. Glasgow'da kömür kullanımına hızla son verilmesi, ormanların korunması, elektrikli taşıtlara geçişin hızlandırılması, yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırımın artırılması ve gelişmiş ülkelerin yılda en az 100 milyar dolar iklim fonu kaynağı desteği sağlamaları yönünde yeni hedefler belirlenmiştir.

Birçok ülke bu kararları onaylarken halen ABD ve Çin gibi belirleyici ülkelerin kömür kullanımı gibi alanlarda daha ileri hedeflerden kaçındıkları görülmektedir. Oysa küresel karbon emisyonunun üçte birine yakını Çin'den, altıda birine yakını ABD'den gelmektedir. Glasgow'da görüşülen ABD-Çin İklim İşbirliği Anlaşması'nın olumlu sonuçlanmasını ve bu iki ülkenin yeni hedefler üzerinde uzlaşmasını temenni ediyorum.

Küresel Isınma Ülkemizi Çoktan Etkilemeye Başladı

Antalya olarak bu yıl yaz aylarında yaşadığımız büyük yangın felaketiyle küresel iklim değişikliğinin ne anlama geldiğini acı biçimde anladık. Aynı günlerde birçok Akdeniz ülkesinde yaşanan orman yangınları durumun ciddiyetini gösterdi. Arkasından Kastamonu Bozkurt ilçemizde yaşanan sel felaketi yüreğimizi dağladı. Seller, hortumlar, kuraklık, orman yangınları gelen felaketin habercileridir.

Yapılan analizler ülkemizde ortalama sıcaklığın 1970-1980 döneminin 1,5 derece üzerine çıktığını göstermektedir. Yağmur azalması ve kuraklık birçok bölgemizde su kaynaklarının yok olmasına, göllerin kurumasına ilişkin haberlerin sonu gelmiyor. Son yıllarda olağanüstü hava olayları artık olağanüstü olmaktan çıkmıştır, bunlar iklim değişikliğinin yeni normalleridir. İklim değişikliği ve doğal afetler can kayıplarına yol açarken ekonomide de büyük zararlara neden olmaktadır. Kuraklık artık tahıl üretimimizi azaltmaya başladı. Bu yıl buğday ithalatımız rekor düzeye ulaştı. Yeşil dönüşümün bir boyutu iklim değişikliğine karşı dirençli olmaktır. Dolayısıyla kentlerimizi, sektörlerimizi, işletmelerimizi iklim değişikliğine dirençli hale getirmek zorunda olduğumuz açıktır. Bu konu altyapıdan kent planlamasına, turizmden tarıma, inşaattan sanayiye her sektörü ilgilendiren boyuttadır.

Emanet olarak aldığımız dünyayı gelecek nesillere yaşanabilir bir halde bırakmak hepimizin insanlık görevidir. Türkiye 2019 yılındaki 506 milyon ton karbon emisyonuyla Avrupa'da Rusya ve Almanya'dan sonra gelmektedir.

Türkiye Gelecek Nesiller İçin Küresel Karbon Emisyonu Azaltımı Hedeflerine Katkı Yapmalıdır

Emanet olarak aldığımız dünyayı gelecek nesillere yaşanabilir bir halde bırakmak hepimizin insanlık görevidir. Türkiye 2019 yılındaki 506 milyon ton karbon emisyonuyla Avrupa'da Rusya ve Almanya'dan sonra gelmektedir. Ancak, Almanya emisyon hacmini hızla düşürdüğünden önümüzdeki yıllarda Türkiye, Rusya hariç tutulduğunda Avrupa'nın en yüksek emisyon ülkesi olacaktır. Aynı nüfusa ve bizden 4 kat büyük bir

üretim hacmine sahip Almanya'dan daha fazla karbon emisyonuna sahip olmayı ekonomik gerekçelerle sürdürümeyiz. Bu nedenle elektrik üretiminden ulaşıma her alanda temiz enerji için seferber olmalıyız. Güneş enerjisi gibi yenilenebilir enerji potansiyelimizin yüksek olması ve enerjide yeni teknolojiler bu alanda imkanlarımızın yüksek olduğunu göstermektedir.

AB Yeşil Mutabakatına Uyum Sektörlerimizin Acil Meselesidir

Avrupa Birliği Yeşil Mutabakat sonrasında geçtiğimiz temmuz ayında Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizmasını açıklamıştır. Mekanizmanın amacı Avrupa içi üretimdeki karbon emisyon kısıtlamalarının Avrupa ithalatında da geçerli hale getirilmesidir. Düzenlemeye göre Avrupa Birliği ithalatçıları ithal ettikleri ürünler için karbon emisyonu sertifikasına göre karbon vergisi ödeyeceklerdir. Karbon vergisinin ihracatçı işletme tarafından üretim aşamasında ödenmiş olduğu gösterilirse Avrupalı ithalatçı vergi iadesi alacaktır. Dolayısıyla esasen birçok üründe karbon vergisi ihracatçı veya üretici firmaların üzerinde kalacaktır. İlk aşamada demir-çelik, çimento, gübre, alüminyum, elektrik sektörleriyle başlanmaktadır. Karbon vergilerinin metrik ton başına 75 Euro civarında olması ve 2026 yılında başlaması beklense de bu tarihin öne çekilmesi mümkündür. AB, küresel karbon vergisi uygulaması için de çaba harcamaktadır. Dolayısıyla ihracatçı sektörlerimizin gerekli dönüşümü şimdiden planlaması şarttır.

Yeşil dönüşüm-döngüsel ekonomi geleceğin ekonomisidir

Döngüsel ekonomi çoğu zaman atık azaltma, geri dönüştürme gibi anlaşılmaktadır, oysa paylaşım ekonomisi, kiralama, üretim-dağıtım zincirini kısaltma, hammaddeyi yerinde işleme ve tüketme gibi birçok boyuta sahip bir ekonomi söz konusudur. Birçok Avrupa ülkesinde yerel düzeylerde döngüsel ekonomi yerel kalkınma modeli

olarak çoktan uygulanmaya başlamıştır. İnşaat sektöründe maliyeti yüksek olsa da bölgenin girdisi tercih edilmekte, yerel ürünlerin ticareti ve tüketimi teşvik edilmektedir. Bir il ve ilçe için döngüsel ekonomi, yerel kaynakların yörede işlenip değerlendirildiği, katma değerin yörede kaldığı bir üretim ve ticaret modeli olarak ele alınabilir. Bir bölgede üretilen süt, et, meyve, ahşap, mermer o bölgede işlenerek bölgede ve yakın çevrede tüketilebilir, böylece bölge ekonomisi dinamizm kazanabilir. Ülkemizde son yıllarda daha fazla önem verdiğimiz yöresel ürünlere benzer biçimde yerelde üretilen birçok ürünün bir yerel ürün olarak değerlendirilmesi mümkündür. Böylece bir tarımsal ürün veya hammadde bölge içinde sanayi, ticaret, turizm ürününe dönüşebilir. Böylece döngüsel ekonomi, yeni bir yatırım, üretim, istihdam ve daha yüksek katma değer alanı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yeşil dönüşüm kentlerimiz ve yaşam kalitemiz için gereklidir

Ülkemizde kente göçün devam etmesi ve motorlu taşıt sayısının artması karşısında birçok kentimiz hava kirliliği, yeşil alan kaybı, gürültü, trafik yoğunluğu sorunlarıyla karşı karşıyadır. Bu sorunlar insan sağlığı yanı sıra verimliliği, dolayısıyla ekonomimizi de olumsuz etkilemektedir. Pandemi sürecinde büyük kentlerden kaçışın artması kalıcı bir eğilime dönüşmüş, bu kez de kırsal kesim betonlaşmaya başlamıştır. Bu nedenle kentlerimizi daha temiz, sağlıklı, yaşanabilir kentler haline getirmek zorundayız.

Avrupa'da birçok kentin çok iddialı karbon nötr veya net sıfır tarihleri belirleyerek bu yönde katı uygulamalara başladıklarını görüyoruz. Dizel yakıtlı motorlu taşıtları yasaklayan, elektrikli taşıtları teşvik eden kentler artmaktadır. Karbon nötr hedefleri kentler için marka unsuru faktörüne dönüşmüştür. Çünkü artık seyahat kararlarında bile bu konuları dikkate alan, çevreye, küresel ısınmayla mücadeleye duyarlı insanların sayısı artmaktadır. Yakın zamanda turizmde de karbon ve su ayak izleri önemli kriterler haline gelecektir.

Covid-19 pandemisinin birçok alanda hızla farkındalık ve davranış değişikliği yarattığını dikkate almalıyız. Pandemi hijyen konusunda, e-ticarette ve benzeri alanlarda öngörülmedik değişim veya hızlanma getirdi. Yarın benzer bir durumu çevre alanında görebiliriz. Dolayısıyla uluslararası düzenleme zorunlulukları, dış ticaret vergileri beklemeden bu konuda çalışmaya başlamalıyız.

Karbon emisyonu yüksek olan işletmelerimiz gönüllü karbon piyasasına girmeye başlamalıdır. EBRD bu konuda öncülük etmekte ve işletmelere finansman desteği sağlamaktadır. İşletmelerimiz bu fırsatları değerlendirmeye başlamalıdır.

Sonuç Yerine

Paris İklim Anlaşmasının onaylanmasına katkı sağlamış olan Birliğimizin öncülüğünde bu alanda daha ileri çalışmaları da hep birlikte gerçekleştireceğiz. Antalya'da Odamız Antalya Büyükşehir Belediyesi ve TMMOB Şubeleri ile Antalya Ekonomisi Çevreci Dönüşüm Projesi çalışmalarına başlamıştır. Amacımız sektörlerimize yol haritası çıkarmak ve işletmelerimize bu alanda eğitim ve danışmanlık hizmeti vermektir. İlk toplantılarda bütün ilgili kurumların birlikte çalışmasının gerekli olduğunu tespit etmiş bulunuyoruz. İklim değişikliği çalışmalarının üyelerimize, şehirlerimize, ülkemiz ekonomisine önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum.

Prof. Dr. Emine Nur ÖZKAN GÜNAY

Ekonomist,
26. ve 27. Dönem
Eskişehir AK Parti Milletvekili

> Siyasette yıllar itibari ile kadın temsiliyetine sayı bazında baktığımızda, kadın temsiliyeti 2018 Genel Seçimleri ile 1935 yılından itibaren 104 kadın milletvekili ile en yüksek orana ulaşmıştır.

Kadın temsiliyetini geniş perspektiften ele almak, katılımcı demokrasinin bir bileşeni olarak değerlendirmek gerekir. Bu kavram eşit temsil anlayışından temellenmekte ve bu anlayışla aileden çalışma yaşamına, uluslararası temsiliyetten ulusal siyasete kadar kadınların tüm alanlarda, farklı düzeylerde ve biçimlerde karar alma süreçlerine katılımı demektir. Kısacası, karar alma mekanizmalarına katılım kavramı, sadece siyasi katılımla sınırlı değildir.

Siyasal alanda katılım ise katılımcı demokrasinin, insan haklarının ve iyi yönetişimin doğal bir gereğidir. Yıllar boyunca seçmen olarak oy verme konusunda etkin katılımı olan kadının, karar alma mekanizmalarında yer alması söz konusu olduğunda çok büyük farklılıklar yaşanmış, haklar kağıt üzerinde kalmış, temsiliyetler simgesel olarak algılanmıştır. Oysa kadınların siyasette ve karar alma-mekanizmalarında yer almalarının sadece simgesel ve sayısal temsiliyet olmadığı, kadınların taleplerinin ve ihtiyaçlarının ulusal ve yerel düzeyde yansıtılmasının bir aracı olduğu ve kamu politikası oluşturmada etkin bir yolu olduğunu düşünüyorum.

Türkiye'de 5 Aralık 1934'te Anayasa ve Seçim Kanunu'nda yapılan yasa değişikliği ile bir çok ülkeden önce Türk kadınları seçme ve seçilme hakkını aldı. İlk Cumhurbaşkanımız Mustafa Kemal Atatürk'ün 1925'te Kastamonu'da yaptığı konuşmada **"Toplumu kalkındırmak istiyorsak izlememiz gereken daha emin ve daha etkili bir yol vardır, o da Türk kadınını çalışmalarımıza ortak etmek, hayatımızı onunla birlikte yürütmek, kadını bilimsel, toplumsal ve ekonomik hayatta erkeğin ortağı, arkadaşı, yardımcısı ve koruyucusu yapmakla olur."** demiştir. Kısacası, tarihten gelen rolü ile Türk kadınının ekonomik, sosyal, siyaset ve bilim alanında bir ortak olduğu tekrar vurgulanmıştır.

Siyasette yıllar itibari ile kadın temsiliyetine sayı bazında baktığımızda, kadın temsiliyeti 2018 Genel Seçimleri ile 1935 yılından itibaren 104 kadın milletvekili ile en yüksek orana ulaşmıştır. Ancak dünya ortalaması %22.6 iken, TBMM'de 27. Dönem kadın milletvekili oranına baktığımızda %17.5 olduğunu görüyoruz. Yerel yönetimler bazında değerlendirdiğimizde ise 2019 yerel seçimlerinde 8.257 belediye başkan adaylarının sadece yüzde 7'si kadın; 30 Büyükşehir Belediye Başkanının 3'ü kadın; 1389 belediye başkanının ise yüzde 3'ü kadın. Bu oran belediye meclis üyeliklerinde yüzde 2 iken İl genel meclis üyeliklerinde ise yüzde 1'dir. 50 bin 157 muhtarın sadece yüzde 2'dir. Bu oranlar siyasi temsiliyet anlamında kesinlikle yeterli değildir.

Kamu sektörünü değerlendirdiğimizde; görev yapan personelin yüzde 40'ını, üniversitelerimizdeki öğretim görevlilerinin 50'sini, öğretmenlerimizin yüzde 60'ını, hakimlerin yüzde 46'sını kadınlar oluşturmaktadır. Ancak bakanlıkların üst düzey bürokratları arasında kadın oranı yüzde 8; üst yargı kurumlarında (Danıştay, Sayıştay, Yargıtay, Anayasa Mahkemesi, HSK) kadın oranı yüzde 16'dır. Avukatların yüzde 44'ü kadın iken savcıların yüzde 15'i kadındır. Merkez bankası Başkanlığı, Banka Meclisi, Para Politikası Kurulu'nda kadın oranı AB ortalaması yüzde 20 iken, Türkiye'de bu görevlerde hiç kadın bulunmamaktadır.

Akademik kadroların yüzde 45'i kadın olması ve öğrencilerin yüzde 45'inden fazlası kadın olması, doktora öğrencileri ve araştırma görevlileri arasında kadın oranının yüzde 43'ün üstünde olmasına rağmen doktor öğretim üyeliğinden, doçentliğe ve profesörlüğe uzanan süreçte kadınların oranı gerilemektedir. Kadın profesörlerin oranı toplam profesörlerin yüzde 32.5'dir. Kadın profesörlerin yalnızca yüzde

Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nden lisans ve yüksek lisans derecesini aldıktan sonra doktora çalışması için Amerika'ya gitti. Vanderbilt Üniversitesi'nden Ekonomi Yüksek Lisans ve Doktora derecelerini aldı. 1995 – 2015 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Uluslararası Ticaret Bölümü'nde tam zamanlı öğretim üyesi olarak görev yaptı. 2006 yılında 'Uluslararası İktisat ve Kalkınma İktisadı' alanında Doçentliğini aldı, 2013 yılında Ekonomi Profesörü oldu. 2011 yılında Boğaziçi Üniversitesi İnovasyon ve Rekabet Odaklı Kalkınma Çalışmaları Araştırma Merkezini kurdu ve 2015 yılına kadar kurucu müdür olarak görev yaptı. Yurtdışında akademik dergilerde yayınlanmış çok sayıda makale, kitap bölümleri ve Amerika'da yayınlanan bir kitabı bulunmaktadır.

1 Kasım 2015 yılında AK Parti Eskişehir Milletvekili olarak seçilmiş, 2018 yılında tekrar seçilmiş, 26. ve 27. Dönem Milletvekili olarak görev yapmaktadır. 2015 yılından itibaren Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nde görevine devam etmekte ve Türkiye'yi temsil etmektedir.

> Bir ülkede sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyümeyi gerçekleştirmek, ülkenin küresel rekabet gücünü ve toplumun refah düzeyini artırmada kadın işgücünün rolü çok önemlidir.

3.94'ü rektörlük ve dekanlık görevi yapmaktadır. 197 rektörden sadece 17'si kadın yani yüzde 8.37'si kadın iken Avrupa Üniversiteler Birliği'nin raporuna göre 48 üye ülkede kadın rektör oranı ortalaması yüzde 15'dir.

Kadının ekonomide katma değeri

Bir ülkede sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyümeyi gerçekleştirmek, ülkenin küresel rekabet gücünü ve toplumun refah düzeyini artırmada kadın işgücünün rolü çok önemlidir. Kadın istihdamında 2023 yılı hedefi yüzde 41 olarak belirlenmiştir. Kadın istihdamı 2002'de yüzde 27.9 iken kadınların işgücüne katılma 2021'de yüzde 34'e yükselmiştir.

Ekonomide kadınların katkısının etkisini araştıran çalışmalar, kadınlar ve erkekler arasındaki işgücüne katılım oranlarındaki farkı 2025 yılı itibarıyla %25 azaltmanın küresel ekonomiye 5,8 trilyon dolarlık ek katkı sağlanacağını gösteriyor. IMF'ye göre bazı ülkeler potansiyel GSYH'nın yüzde 30'unu aşan ekonomik kayıpla karşı karşıya kalıyor. G20 ülkelerinin de aralarında bulunduğu 40 ülke kadınlara karşı konan engeller nedeniyle potansiyel GSYH'nın yüzde 15'ini kaybediyor, bazı ülkelerde bu oranı yüzde 30'u aşıyor. Benzer şekilde, Türkiye'de işgücü açısından kadın-erkek uçurumundan kaynaklanan ekonomik kayıp GSYH'sinin yüzde 25 civarında bulunmaktadır. Kısacası, dünyanın birçok ülkesinde kadınların işgücünün dışında kalması ulusal ve küresel ekonomiye pahalıya mal oluyor.

Kadınların işgücüne katılma oranının OECD ortalamasına (%63) yakın bir düzeye gelmesi durumunda ise Türkiye'nin milli gelirinin 2025'e kadar %20 seviyesinde artacağı tahmin edilmektedir. Böylelikle GSYİH, baz senaryoda beklenenden 200-500 milyar dolar daha fazla olabilecek. Dünya Bankası'nın bir çalışmasında kadınların işgücüne katılım düzeyinin artmasının yoksulluğu azaltma yönünde etkisinin olduğu Türkiye için yapılan mikro simülasyonlarda görülmüştür. Baz olarak 2006 yılı alındığında, Kalkınma Planı'nda hedeflenen işgücüne katılım oranında 6 puanlık artışın yeni işe girenlerin tam zamanlı olarak çalışması durumunda yoksulluğun yüzde15; yarı zamanlı çalışmaları durumunda ise yoksulluğun yüzde 8 oranında azalacağı tahmin edilmektedir. Kadınların istihdama katılması refah düzeyini artırırken bir yandan da tasarruf bilincini de geliştiriyor. Araştırmalar, kadınların işgücüne katılımında 10 yüzde puanlık artışın, yurtiçi tasarruf oranlarında 150 baz puanlık bir artışı beraberinde getirdiğini gösteriyor. Türkiye'de tasarruf oranın düşük olduğunu biliyoruz. TÜİK'in yaptığı hanehalkı bütçe anketine göre, çalışan kadınların bulunduğu hanelerde tasarruf oranı yüzde 11,2 iken bu oran kadının çalışmadığı hanelerde yüzde 5,4'e iniyor. Kısacası, Türkiye ve dünya ekonomisinin daha hızlı büyümesi için 'kadın eli' değmesi gerekiyor.

Dünyada 'cam tavan' gerçeği

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kadınların iş hayatında bir düzeye kadar yükselebildiği, ancak üst düzey pozisyonlara gelmelerini engelleyen 'cam tavan' ayrımcılığı bulunmaktadır. Kadınların yeterli donanıma ve yetkinliğe sahip olmasına rağmen "sadece kadın oldukları için" üst yönetim kadrolarına ulaşmada önlerine görünmez engeller çıkarılmaktadır. Yapılan çalışmalar yöneticilerinin yüzde 90'ı erkek olan şirketlerde, çalışanların yüzde 50'si, yüzde 10 olan kadın oranının yeterince kadınları temsil ettiğine inanmakta, bu tür firmalarda erkekler, kadınlara göre yüzde 30 daha sık liderlik pozisyonlarına gelebilmektedir. Örneğin, ABD'de liderlik pozisyonlarının sadece yüzde 38.6'sında kadınlar bulunmaktadır; C-seviyesindeki (CEO, CFO, COO, vb.) pozisyonların sadece yüzde 23'ünü kadınlar, yüzde 4'ünü azınlık kadınlar oluşturmaktadır. Fortune 500 listesindeki kadınların oranı 2016'da yüzde 4.1 seviyelerine kadar gerilemiştir. Dünyadaki iş gücünün yüzde 46'sını oluşturan kadınlar, teknoloji sektöründeki istihdamın ise sadece yüzde 25'ini oluşturmaktadır.

En bariz kadın-erkek fırsat eşitsizliğine örnek cinsiyete dayalı ücret farkıdır, bu oran Türkiye'de ise yüzde 15.6'dır. Yani tüm eğitim seviyelerindeki kadınlar aynı eğitim seviyesine sahip erkeklerden daha düşük ücret almaktadır. Özel sektörde kadın istihdamının artmasına önem verilirken, üst düzey pozisyonlarda ve yönetim kurullarında kadın sayısının hala yeterli olmadığını görmekteyiz. Tüm çalışanların yüzde 31.8'i kadından oluşurken, yönetici pozisyonunda çalışanların yüzde 17.5'u kadındır. BİST 50 endeksindeki şirketlerin yönetimlerinde kadın oranı yüzde 14 iken AB ülkelerinde benzer şirketlerdeki kadın oranı yüzde 26'dır. İşveren sendikalarında kadın üye AB'de yüzde 16 Türkiye'de ise yüzde 7.

Peki Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nin kadın temsiliyetine yaklaşım ve uygulamalar nelerdir?

Avrupa Konseyi'nin ve Avrupa Birliği'nin kadın temsiliyeti konusunda çok net bir yaklaşımı ve uygulaması bulunmaktadır. Hazırlanan raporlar ve strateji belgeleri ile üye ülkelerin Konsey'deki temsiliyeti için koşullar getirilmiştir.

Avrupa Birliğinde de 2001-2005 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Topluluk Çerçeve Stratejileri; 2006-2010 Kadın- Erkek Yol Haritası; 2010 Avrupa Kadın Şartı; 2010-2015 Kadın-Erkek Eşitliği Stratejisi; 2016-2019 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Stratejik Yükümlülükleri çerçevesinde kadınların sivil toplumda ve orta veya üst düzey kamu yönetiminin karar konumlarında kadın oranını önce yüzde 25'e yükseltmek, 2019 itibari ile de yüzde 40'a çıkartmak hedeflenmiştir. Borsalarda işlem yapılan şirket yönetimlerinde yer alan kadın oranının 2015'e kadar yüzde 30'a, 2020'ye kadar yüzde 40'a çıkarılması hedeflendi.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ilgili maddelerinin yanı sıra, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) tarafından, siyasal hayata katılımda kadın-erkek arasında eşitliğin sağlanmasına yönelik birçok tavsiye kararını içeren raporlar ve strateji belgeleri hazırlanmıştır. Bu belgelerin hepsinde, öncelikle, siyasete katılımda kadın-erkek eşitsizliğinin demokrasinin meşruiyetine tehdit oluşturduğu ve bir insan hakkı olan cinsiyet eşitliği ilkesine aykırı olduğu vurgulanmaktadır.

Avrupa Konseyi'nin '2014-2017 Avrupa Konseyi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı' yayınlanmış ve 4. Stratejik Hedef kapsamında 'Siyasi ve Kamu Karar Alma Mekanizmalarına Kadın ve Erkeklerin Dengeli Katılımlarının Sağlanması' için tavsiyelerde bulunulmuştur.

- Hangi karar alma organında olursa olsun kadın ve erkeklerin siyasi hayata ve kamu hayatına dengeli katılımlarının sağlanması için kadın ve erkeklerin temsil oranı %40'ın altına düşmemelidir.
- Kadınların karar almaya katılımlarının izlenmesi ve üye devletlerdeki veri ve iyi uygulamaların görünürlüğünün sağlanmasına odaklanılmalıdır.
- Ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde düzenlenen seçimlere katılımlarını kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla aday ve seçilmiş kadınların güçlendirilmesini hedefleyen önlemler gereklidir.
- Seçim sistemleri, eşitlik kotaları, siyasi partilere kamu ödeneğinin sağlanması ve seçilen temsilcilerin çalışma şartları ile ilgili önlemlerle eşit katılıma odaklanılmalıdır.

> Siyasette kadın temsiliyeti ise, kadınların sorunlarının ve önceliklerinin hem kamusal hem de özel alanda sadece erkeklerin değil kadınların da çıkarını gözetecek biçimde gerçekleştirilmesi demektir.

Avrupa Konseyi demokrasi normu gereği olarak 'Cinsiyet Eşitliği Ölçütü'ne yani kalıplaşmış kadın ve erkek rollerine de açıklık getirmektedir. Kadınlar sadece geleneksel aile yapısı ve burada kendilerine biçilen, keskin hatlarla çizilmiş rollerinin ivedilikle ortadan kaldırılmasına yönelik politikalar üretilmesinin önemine dikkat çekmektedir. Son dönemde çıkan veya kabul edilen belgelere bakıldığında ise Avrupa Konseyi üyesi ülkelere,

- Anayasa ve seçim yasalarında cinsiyet eşitliğini temin edici ve ayrımcılığı yasaklayıcı düzenlemeler yapmaları,
- Seçim yasalarında kadınların parlamentoda yer almalarını teşvik edecek şekilde reforma gitmeleri,
- Siyasî partilerin gönüllü cinsiyet kotalarını veya diğer olumlu ayrımcılık önlemlerini kabul etmesi için çağrı yapmaları tavsiye edilmektedir.

Venedik Komisyonu ise üye ülkelerin anayasa hukuklarına göre çalışmalar yapmasını önermekte, "Seçim Sistemlerinin Kadınların Siyasete Katılımına Etkisi" başlıklı raporda ölçütleri tanımlamaktadır. Bu rapor baz alınarak Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi bir tavsiye kararı aldı ve Venedik Komisyonu raporunda sıralanan önerilerin izlenmesi ve özellikle, kadınların siyasal katılımı açısından en avantajlı seçim sisteminin belirlenerek uygulanması yönündeki çağrısını tekrarladı.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin Eylül 2021 Oturumunda 'Parlamenterler Meclisi'nde Cinsiyet Temsiliyeti' başlıklı rapor kabul edildi ve Türk Delegasyonu adına destekleyen bir konuşmam oldu. 2007 yılında üye ülke delegasyonlarının kadın kotası yüzde 30 olarak belirlenmiş ve 10 yıl içinde AKPM'de kadın milletvekili oranı yüzde 37 olmuştur. Şimdi üye ülkelerden beklenti ulusal parlamentolarında da bu orana ulaşmak. 2026 hedefi ise en az yüzde 40 kadın temsiliyetinin olması. Ancak birçok üye ülkede kadın temsiliyetinin yetersiz kaldığını görüyoruz. 16 üye ülkenin parlamentolarında kadın temsiliyeti yüzde 25'in altında. Ülkelerin delegasyonlarında ve nihayetinde Meclis'te kadın ve erkek eşitliğini sağlamak amacıyla Meclis'te cinsiyet dengesini daha da geliştirmek için somut çözümler sunulan bu raporu çok değerli. Bazı ülke deneyimleri kadın siyasetçi temsiliyeti için uygulanan minimum kota bu hedeflere ulaşmada önemli bir adım olduğunu gösteriyor. Bu pozitif ayrımcılıktan çok, kadın siyasetçilerin karşılaştıkları eril sistem tarafından oluşturulan görünmeyen engellerin kalkması açısından önemli. Aslında kotadan çok adil bir yarış istiyoruz.

Kadınıyla erkeğiyle bütün millet omuz omuza geleceğe yürüyeceğiz

Nasıl ekonomide kadın kalkınmanın öncü aktörlerinden ise karar alma mekanizmalarında yer almasının da sosyal diyalogu güçlendirecek, sürdürülebilirlik ve kapsayıcılık boyutlarını da içeren ekonomik ve sosyal kalkınmanın temel unsuru olacaktır. Siyasette kadın temsiliyeti ise, kadınların sorunlarının ve önceliklerinin hem kamusal hem de özel alanda sadece erkeklerin değil kadınların da çıkarını gözetecek biçimde gerçekleştirilmesi demektir. Cumhurbaşkanımızın söylediği gibi **"Kadının yer almadığı siyaset, kadınları dışlayan bir yönetim anlayışı sadece kadınlar için değil bütün toplum için büyük bir eksikliktir. Kadınların omuz vermediği, sahip çıkmadığı bir demokrasinin başarıya ulaşması mümkün değildir." sözleri bir toplumsal bir sözleşme olarak kabul edildi, tüm kadınları cesaretlendirdi, bizlerin güç kaynağı oldu.**

Kadınlar üzerinden Türkiye değişti, değişiyor ve değişecek. Biz kadınlar Türkiye'de katılımcı demokrasinin güçlendirilmesi adına en büyük desteği İlk Cumhurbaşkanımız Mustafa Kemal Atatürk ve Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dan alıyoruz.

ESKİ BİR BİNADAN 3 ÜNİVERSİTEYE...

Prof. Dr. Orhan Oğuz, Eskişehir İktisadi ve İdari İlimler Akademisi'ni kurarak, "Eskişehir'in üniversiteler şehri" misyonunda mihenk taşı olmuştur. Ancak her ilk gibi, Eskişehir İktisadi ve İdari İlimler Akademisi'nin kuruluşu da uzun ve meşakkatli bir yolculuk olmuştur.

Eskişehir'de akademi kurulması için büyük mücadeleler veren Prof. Dr. Orhan Oğuz, attığı bu adımla şehirde önce Anadolu Üniversitesi, ardından Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve son olarak da Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin kurulmasına vesile olmuştur.

Bu sayede Eskişehir'in üniversite kavramıyla tanışmasına ve üniversiteyi benimsemesine de öncülük eden Prof. Dr. Orhan Oğuz, şehirdeki üniversite öğrencilerinin sayısının artmasıyla birlikte Eskişehir'de hizmet sektörünün gelişmesine de katkı sağlamıştır.

"Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kent Belleği Müzesi Eğitim" bölümünde hayatı ve akademik kariyeri hakkında bilgiler veren Prof. Dr. Orhan Oğuz, yüksek tahsille birlikte gözünün açıldığını, hem ilim hem ilişkiler yönünden bakış açısının değiştiğini anlatmaktadır.

Yaşar Yastıkçı Koleksiyonu

Eskişehir Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu açılışı töreni

Yaşar Yastıkçı Koleksiyonu

Akademinin yeni kampüsünün açılış töreni 21 Ekim 1968

Prof. Dr. Orhan Oğuz'un Yaşam Öyküsü (İstanbul, 1993)

Prof. Dr. Orhan Oğuz Kimdir?

Prof. Dr. Orhan Oğuz, 1924 yılında Eskişehir'de Orta Mahalle'de dünyaya gelmiştir. İlk, orta ve lise eğitimini Eskişehir'de tamamlayan Prof. Dr. Orhan Oğuz, yüksek öğrenimini İstanbul'da Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu'nda yapmıştır.

Fransa'da Sorbone Üniversitesi'nde hukuk doktorası yapan Oğuz, 1950 yılında ülkemize dönmüştür. İzmir Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulu'nda iktisat ve maliye dersleri vererek akademik kariyerine başlayan Prof. Dr. Orhan Oğuz, 1958 yılında Anadolu Üniversitesi'nin temelini oluşturan Eskişehir İktisadi ve İdari İlimler Akademisi'ni kurmuştur.

Afganistan'ın Kabil Üniversitesi'nde 4 yıl öğretim üyeliği yapan Oğuz, 1965 genel seçimlerinde Adalet Partisi Eskişehir Milletvekili olarak seçilmiştir.

1970-1971 yılları arasında milli eğitim bakanı olarak da görev yapan Prof. Dr. Orhan Oğuz, 1978'de İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Başkanlığına seçilmiştir. 1982 yılında akademinin Marmara Üniversitesine dönüştürülmesinin ardından rektörlük görevini üstlenen Prof. Dr. Orhan Oğuz, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Başkanlığı da yapmıştır.

Türkiye'de Zirai Reformlar (1950), Beynelmilel Ticaret (1955), Genel İktisat Teorisi (1968), Avrupa Ekonomik Topluluğu (1966), 80 Yıl Cumhuriyet'e Yaşıt Bir Hayat isimli kitapları da basılan Prof. Dr. Orhan Oğuz, kariyeri ve eğitimci kimliğiyle hem ülkemizin akademik alt yapısının gelişimine hem de Eskişehir'in üniversite şehri olmasında öncü rol üstlenen isimlerden biri olmuştur.

1968 - EİTİA yeni yurt binası açılış hazırlığı

Yaşar Yastıkçı Koleksiyonu

Üniversitenin son sınıfına geldiğinde arkadaşlarının kariyer planını bankalarda veya kuruluşlarda çalışmak üzerine kurguladığını belirten Prof. Dr. Orhan Oğuz, kendisinin ise yurt dışında doktora yapmak için plan yaptığını, maddi imkansızlığa ve kısıtlı bütçeye rağmen devletin verdiği bursla Fransa'da doktorasını tamamladığını ifade etmektedir.

Prof. Dr. Orhan Oğuz, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kent Belleği Müzesi Eğitim" bölümünde, Eskişehir İktisadi ve İdari İlimler Akademisi'nin kurulması hakkında çok önemli bilgiler vermektedir.

Akademinin faaliyete geçmesi için tahsis edilen Bağlar caddesindeki İş ve İşçi Bulma Kurumu Eski Binasına incelemek için gittiğinde üç salonu olan bir yerle karşılaştığını anlatan Prof. Dr. Orhan Oğuz, etraftaki okullardan temin edilen sıra ve masalarla ilk derse başladıklarını söylemektedir.

Anadolu'da Bir Üniversitenin Kuruluş Öyküsü, sf. 97 (İstanbul 1995)

Prof. Dr. Orhan Oğuz'un Yardımcılarından Doç. Dr. Yılmaz Büyükerşen ve Doç. Dr. Akar Öcal herikisi de daha sonraki yıllarda Anadolu Üniversitesi'nin Rektörü olmuşlar ve Kurumun gelişmesine katkıda bulunmuşlardır.

Eskişehir İktisadi ve İdari İlimler Akademisi'nin kuruluşunun bütçe ve kadro yetersizliği sebebiyle oldukça sancılı ve zorlu geçtiğini dile getiren Prof. Dr. Orhan Oğuz, bu sorunu aşabilmek için Eskişehir milletvekilleriyle birlikte Ankara'da dönemin milli eğitim bakanı ile temaslarda bulunduğunu, uzun uğraşların ardından akademilerle ilgili kanununun çıkarılmasını sağladığını ve bununla birlikte Eskişehir İktisadi ve İdari İlimler Akademisi'nin bir üst seviyeye ulaştığını anlatmaktadır.

Eskişehir İktisadi ve İdari İlimler Akademisi'nin ilk dönemlerinde hocaların çevre illerdeki üniversitelerden geldiğini söyleyen Prof. Dr. Orhan Oğuz, akademiye olan ilginin artmasıyla birlikte mevcut binanın yetmediğini ve akademinin şehre yayılmaya başladığını dile getirmektedir.
Akademideki üniversiteye dönüştürmek, hem eğitimin seviyesini yükseltmek hem tüm birimleri aynı yerleşkede toplamak için Eskişehir'de arsa arayışına girdiğini belirten Prof. Dr. Orhan Oğuz, bunun için de uzun uğraşlar verdiğini ve bunun sonucunda da modern bir kampüs binası inşa etmeyi başardıklarını ifade etmektedir.
Akademi binasının ülkemizin önemli iş insanlarından olan Vehbi Koç'un yaptığı bağışlarla tamamlandığına dikkat çeken Prof. Dr. Orhan Oğuz, akademinin üniversiteye dönüşmesi için milletvekili ve bakan olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde de çok çaba sarf ettiğini söylemektedir.

Orhan Oğuz hep hatırlanacak

98 yaşında aramızdan ayrılan Prof. Dr. Orhan Oğuz'un cenaze töreninde konuşan kızı Prof. Prof. Dr. Sedefhan Oğuz, babasının unutulmaktan çok korktuğunu ve hatırlanmaktan mutluluk duyduğunu vurgulamıştır. Yalnızca Eskişehir'de değil, ülkemizin dört bir yanında eğitim kurumları açılmasına mihmandarlık eden, Anadolu Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi'nin kuruculuğunu üstlenen, milletvekili ve milli eğitim bakanı olarak ülkemize hizmet eden Prof. Dr. Orhan Oğuz; azmi, özverisi ve başardıkları ile hep güzelliklerle ve minnetle hatırlanacaktır.

Prof. Dr. Orhan Oğuz'un Yaşam Öyküsü (İstanbul, 1993)

Kaynakça: Bu yazı, Prof. Dr. Orhan Oğuz için Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kent Belleği Müzesi tarafından hazırlanan belgeselden deşifre edilerek hazırlanmıştır. İlgili bölümün tamamı https://www.youtube.com/watch?v=MHwcaPUg38c adresinden izlenebilir.

Kaan ŞAN
DSİ 3. Bölge Müdürü

DSİ OLARAK RİSKLERİ EN AZA İNDİRME GAYRETİNDEYİZ

İklim değişikliğinden kaynaklanan riskleri en aza indirmeye yönelik en doğru ve etkin su politikalarının belirlenip uygulanması önem taşırken, DSİ olarak bu yöndeki çalışmalarımızı sıklaştırdık.

Depolama tesislerinin inşasının, küresel iklim değişikliği ile mücadele açısından Türkiye için büyük önemi bulunuyor. Türkiye'de bölgelerin yağış ve akış rejiminde düzensizlikler gözlenirken buna bağlı kuraklık olayları yaşanıyor.

Düzenli yağış rejimi bulunmayan bölgelerde kurak dönemlerde ihtiyacı karşılamak üzere akarsular üzerinde suyun toplanması ve depolama yapılarının artırılması gerekiyor. Bu yüzden, Türkiye şartlarında baraj ve gölet yatırımlarının sürdürülmesi önem taşıyor.

Depolamalı tesislerin kapasiteleri artırılarak iklim değişikliği ve kuraklık koşullarında su kaynaklarının miktarında karşılaşılacak belirsizliklerin daha dengeli şekilde azaltılması hedefleniyor.

Bu bağlamda, DSİ 3. Bölge Müdürlüğü olarak, sorumluluk sahamızda bulunan Eskişehir ili sınırları içerisinde, yeni depolama tesislerine yönelik planlama ve proje çalışmalarına hız kesmeden devam edilmektedir.

> Düzenli yağış rejimi bulunmayan bölgelerde kurak dönemlerde ihtiyacı karşılamak üzere akarsular üzerinde suyun toplanması ve depolama yapılarının artırılması gerekiyor.

Gökpınar Barajı / https://www.dsi.gov.tr/Galeri/ResimgaleriDetay/2045

Büyük su işlerimizden Yukarı Sakarya Havzasında, tarım faaliyetlerin yoğun olarak yürütüldüğü Sakarya Nehri kenarındaki tarım arazilerinin sulama suyu ihtiyacını karşılamak amacı ile 96 milyon m³ depolama hacmine sahip Gökpınar Barajının inşaatı tamamlanma aşamasındadır. 2021 yılı Eylül ayı itibariyle su tutmaya başlamıştır. Bu sayede proje çalışmaları devam eden toplamda 60 bin 860 dekarlık İlyaspaşa ve Kavuncu Sulamaları basınçlı borulu şebeke ile sulanabilecektir.

> Sakarya Nehri kenarındaki tarım arazilerinin sulama suyu ihtiyacını karşılamak amacı ile 96 milyon m³ depolama hacmine sahip Gökpınar Barajının inşaatı tamamlanma aşamasındadır.

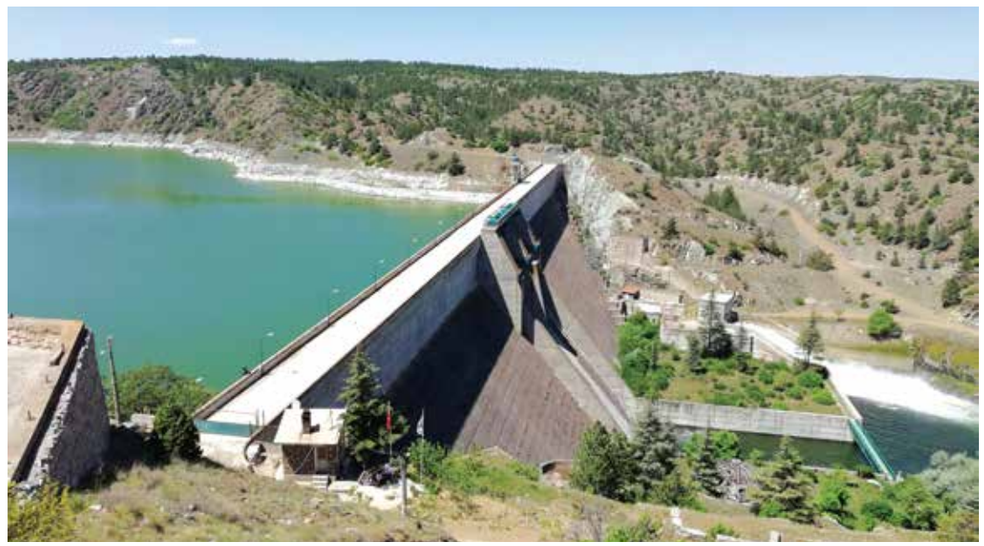

Porsuk Barajı

> Eskişehir ilinin içme ve kullanma suyu ile işletmedeki Eskişehir Sulamasının tarımsal sulama suyunu temin eden Porsuk Barajı, art arda yaşanan kurak yıllarda, su rezervi ve kalite açısından sıkıntılar yaşayabilmektedir.

Ayrıca, Sakarya Nehrine bırakılacak su ile Sakarya Nehri boyunca münferit sulama suyu talepleri karşılanmak suretiyle yörenin su sıkıntısı büyük ölçüde giderilecektir.

Bununla birlikte işletmedeki Eskişehir Sulaması sonrasında Porsuk Çayı boyunca yer alan tarım arazilerinin sulanması amacıyla planlama ve proje çalışmalarına devam edilmektedir.

Diğer yandan Eskişehir ilinin içme ve kullanma suyu ile işletmedeki Eskişehir Sulamasının tarımsal sulama suyunu temin eden Porsuk Barajı, art arda yaşanan kurak yıllarda, su rezervi ve kalite açısından sıkıntılar yaşayabilmektedir. Sorunun ayrıntılı bir şekilde incelenerek kalıcı bir çözüm getirebilmesi amacı ile "Sakarbaşı Kaynaklarından Eskişehir İline İçmesuyu Temini Planlama Raporu Yapımı" işine ait ihale, DSİ Genel Müdürlüğümüz tarafından gerçekleştirilmektedir. Söz konusu Planlama Raporu kapsamında Eskişehir ilinin mevcut içmesuyu kaynağının durumu ve Sakarbaşı Kaynakları başta olmak üzere Başkurt kaynakları gibi alternatif su kaynaklarından içmesuyunun temini konusu, teknik (hidrolojik, jeolojik vb.) ve ekonomik açıdan ayrıntıları olarak irdelenecektir.

Tüm bu çalışmalara ek olarak Tarım ve Orman Bakanlığımızın "Yeraltı Barajları Eylem Planı" kapsamında, "Eskişehir-Alpu Bozan Suni Besleme" ile "Eskişehir-Seyitgazi Beykışla Suni Besleme" işleri tamamlanmış olup; "Eskişehir-Seyitgazi Sancar Yeraltı Depolaması", "Eskişehir-Merkez Cumhuriyet Yeraltı Depolaması", "Eskişehir-Sivrihisar Babadat Yeraltı Depolaması", "Eskişehir-Mihalıççık Saray Yeraltı Depolaması" ve "Eskişehir-Günyüzü Atlas Yeraltı Depolaması" işlerinin planlama çalışmaları tamamlanma aşamasındadır. Öncelikli olarak, düşük inşaat ve kamulaştırma maliyetlerinin yanı sıra buharlaşma kaybının en az seviyede olma avantajına sahip, suyun yeraltı havzalarında depolandığı Yeraltı Depolamaları ile bölgedeki tarım arazilerinin sulanabilmesi sağlanacaktır.

Sakarbaşı / https://www.hurriyet.com.tr/seyahat/galeri-bozkirin-ortasinda-bir-vaha-cifteler-40387052/16

2021 Yılı Sulama Sezonu öncesi ilgili kurum ve kuruluşlara 2020 yılı Ekim, 2021 yılı Şubat ve Mart aylarında uyarı yazıları gönderilerek, 2021 yılının kurak geçeceği öngörüsünden hareketle ve özellikle halk sulamaları yapılan yerlerde çiftçilerimizin su ihtiyacı fazla olan yeşil ürün yerine kuraklığa dayanıklı bitkilere yönelmesi konularına dikkat çekilmiştir.

Porsuk ve Sakarya havzasında işletmede olan Eskişehir ve İnönü sulamalarında 2021 yılı özelinde şebeke dışı alanlara su verilemeyeceği, Çifteler ve Yaralı Sulamaları için de şebeke dışına sadece hububat ve sınırlı sayıda su isteyen bitki için sulama izni verileceğine dair yazılar yazılmış ve Sulama Birliklerince toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Nisan ayı ilk haftasında Genel Müdürlüğümüz yetkilileri ile Bölge Müdürlüğümüzde bir değerlendirme toplantısı gerçekleştirilerek, Eskişehir İli içme ve kullanma su kaynağı ve Eskişehir Sulaması su kaynağı olan Porsuk Barajı'nın mevcut doluluk oranı dikkate alınarak hazırlanan Eskişehir Kuraklık İl Kriz Komisyonu tarafından alınan kararlar kamuoyuna ilan edilmiş, Bölge Müdürlüğümüz ve İlimize bağlı ilçe kaymakamlıklarında yapılan toplantılar ile 2021 yılında yapılacak çalışmalar ilgili muhataplara açıklanmıştır.

2022 ve sonrası yıllarda Bölge Müdürlüğümüz görev sahasında üretime katkıda bulunan çiftçilerimizin iklim değişikliği, kuraklık vb. afet durumlarından en az etkilenmeleri için Kurumumuzca her türlü tedbir dün olduğu gibi bugünde alınmaya devam edecektir.

DSİ Heyetinin Eskişehir Valiliğine Ziyareti

Sivrihisar Kaymakamlığı Ziyareti

Eskişehir Merkez ve Alpu İlçesi Çiftçileri Kuraklık Bilgilendirme Toplantısı

Beylikova Kaymakamlığı Ziyareti

Günyüzü Kaymakamlığında Muhtarlarla Gerçekleştirilen Kuraklık Bilgilendirme Toplantısı

Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans) ve Türk Dönemlerinde **Frig Vadileri**

Doç. Dr. Hakan SİVAS
Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi,
Eski Çağ Tarihi Anabilim Dalı

M.S. 4. yüzyıldan 13. yüzyıla kadar devam eden Bizans döneminde Frigya toprakları 7-8. yüzyıllarda Arapların, 11-13. yüzyıllarda da Türkmenlerin akınlarına sahne olmuş ve sarsıntılı bir siyasi süreç yaşamıştır.

Frigya Bölgesi, Roma İmparatorluğu'nun M.S. 395'te Doğu Roma ve Batı Roma İmparatorluğu olarak ikiye bölünmesi üzerine Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu'nun sınırları içinde kalmıştır. M.S. 4. yüzyıldan 13. yüzyıla kadar devam eden Bizans döneminde Frigya toprakları 7-8. yüzyıllarda Arapların, 11-13. yüzyıllarda da Türkmenlerin akınlarına sahne olmuş ve sarsıntılı bir siyasi süreç yaşamıştır. Hıristiyanlığın Bizans İmparatorluğu tarafından resmi din olarak kabul edilmesiyle birlikte 4. yüzyıldan itibaren Frigya'nın Hıristiyanlaşma süreci de 6. yüzyıla kadar mezhep çatışmalarıyla geçmiştir. 7. yüzyılda siyasi otoriteyi daha güçlü hale getirmek için Bizans İmparatorluğu'nda ordu ve yönetim sisteminde köklü değişiklikler yapılmıştır. Anadolu topraklarında bölgeler halinde örgütlenen Thema sistemi (ordu-askeri bölge) kurulmuştur. Themaların her birinin başına strategos ünvanını taşıyan askeri valiler atanmıştır. Frigya Bölgesi de Anatolikon ve Opsikion olmak üzere iki Thema'ya ayrılmıştır. Frig Vadileri, Dorylaion (Eskişehir) ve Kotyaion'un (Kütahya) dâhil edildiği Opsikion Thema'sında kalmıştır. 8. yüzyıldan itibaren Frigya topraklarında başka bir bölünme veya ad değiştirme olmamıştır.

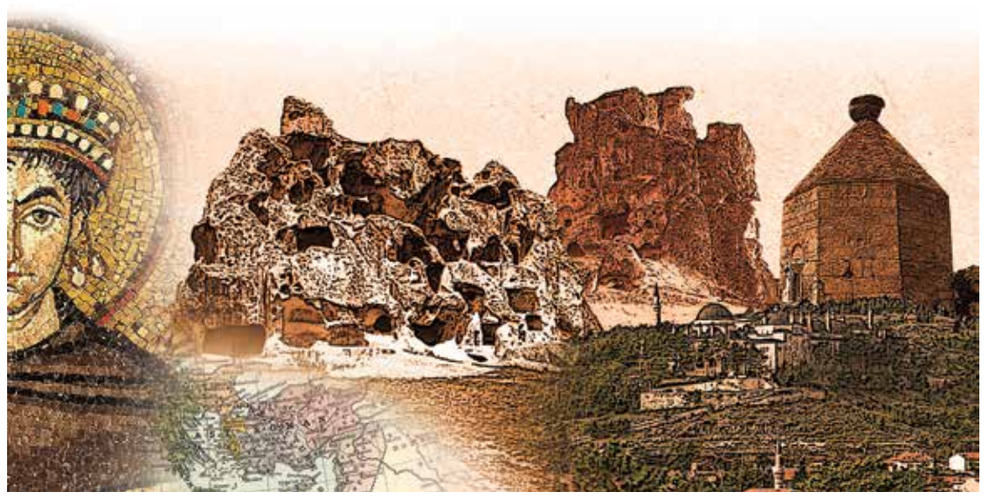

Frig Vadileri'de Bizans dönemi boyunca kalabalık bir nüfus ikamet etmiştir. Stratejik konumları nedeniyle vadilerdeki bütün Frig kaleleri ve yakın çevreleri Bizans dönemi boyunca iskân edilmiştir. Hatta Küçük Kapı Kaya Anıtı ve Kümbet Berberini Kaya Anıtı gibi bazı Frig kaya fasadları nişleri içine kazınan haçlarla, Hamamkaya ve Yapıldak Asar Kaya bazı Frig kaya mezarları da şapele dönüştürülerek dini fonksiyonlarını devam ettirmişlerdir.

Nakoleia (Seyitgazi), Han, Kümbet, Ayazini, Malos (Kilise/Orhaniye), Meros (Malatça-Demirözü), Avdan-Teşvikiye ve Ovacık-İnli bölgenin Bizans dönemine ait en önemli merkezlerini oluşturmaktadır.

Roma İmparatorluk döneminden itibaren Frigya Epiktetos kentleri arasında adı geçen Nakoleia (Seyitgazi), kilise kayıtlarından öğrenildiğine göre birçok konsile (dini toplantıya) katılmıştır. Synnada (Şuhut) piskoposluğuna bağlı bir metropolitlik olan kent, 10. yüzyılda piskoposluk merkezi olmuştur. Kentte Bizans döneminde önemli dini ve askeri yapıların varlığı bilinmesine rağmen, Seyitgazi ve yakın çevresinde günümüze ulaşan bir Bizans yapısı bulunmamaktadır.

Ancak, Seyyid Battal Gazi Külliyesi'nde devşirme malzeme olarak kullanılmış olan sütunlar ve sütun başlıkları, vaftiz tekneleri ile külliyenin avlusunda bulunan mimari elemanlar, burada Bizans döneminde bazı dini yapıların varlığını açıkça gösterir. Külliyenin inşa edildiği tepenin karşısında Kalebayırı mevkiinde bir Bizans kalesinin duvar kalıntıları vardır.

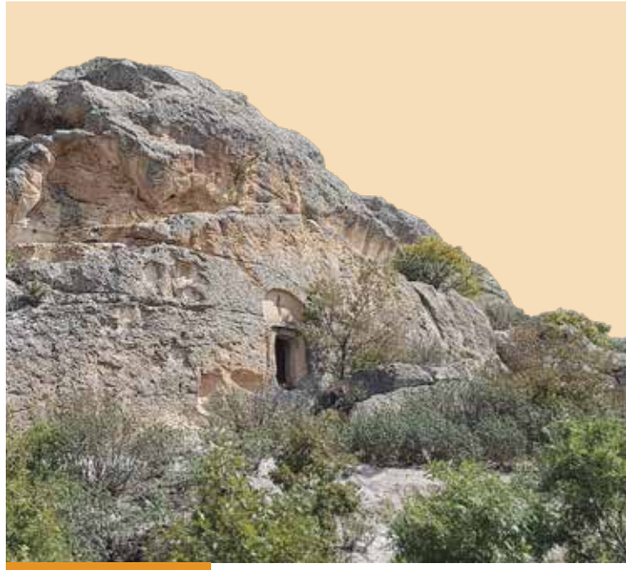

Berberini Kaya Kilisesi

İlçenin güneydoğusunda eski mezarlık mevkiinde Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde kullanılmış olan bir mezarlık bulunmaktadır. Seyitgazi'ye bağlı Şükranlı köyünün doğusunda kayalık yamaçta içinde sekiz adet haç planlı, üzeri beşik tonoz ile örtülü kaya mezarı bulunan bir başka Bizans dönemi nekropolü yer alır. Kazı çalışması ile ortaya çıkartılan mezar odalarının içinde kazıma ve boyama olarak yapılmış haç motifleri vardır. Bu mezarlar bugün yine toprak altında kalmıştır.

Han ilçesi, Seyitgazi-Bardakçı yönünden gelen Hacı Yolu (Osmanlı Döneminde Kervan Yolu) üzerinde yer almaktadır. İlçe merkezinde saptanan çok katlı Bizans yeraltı kaya sığınağı ve kaya mezarları ilginçtir. Üzerlerinde günümüz iskânı bulunan mezarların düzgün haç planlı odaları, oyma, kazıma ve kabartma süslemeleri son derece dikkat çekicidir. İlçedeki evlerin bahçe ve ev duvarlarında devşirme olarak kullanılmış olan çok sayıda mermer sütun başlığı, sütun kaidesi, vaftiz teknesi ve mimari parçalar, Han'daki Bizans dönemi yerleşmesinden günümüze kalan kalıntılardır.

Kümbet Vadisi'nin merkezinde yer alan Kümbet köyünde, Himmet Baba Selçuklu Kümbeti'nin kapısında ve duvarlarında devşirme malzeme olarak kullanılmış kabartma bezemeli Bizans mermer mimari parçaları dikkati çeker. Kümbet köyünün yakın çevresinde yer alan Berberini, Karanlık İnler, Asmacık Tepesi, Körestan ve Ayterek olarak adlandırılan kayalık alanlarda Bizans dönemi kaya mezarları ve kiliseleri yoğundur.

Kümbet Vadisi'nde Seyrecek (Büyükyayla), Fethiye (İnlerönü), Yapıldak Asar Kaya ve Yapıldak-İnli Yaylası, kaya mezarları, kaya kiliseleri, Doğanlı Kale kaya yerleşmesi, Midas Kenti- Kırkgöz kayalığında çok katlı Bizans kaya yerleşmesi bu dönem için önemlidir. Köhnüş Vadisi'nde Beyköy, Demirli ve Döğer beldesinin yakın çevresinde Köhnüş Kale, Ahlatçı İnler, Demirlikale, Çukurca İnler, Memiç Kaya, Urum Kuş, Döğer Asar Kaya, Çukurca Kale, Üçler Kayası, Kırkmerdiven Kale, Nallı Kaya, Sülin Kaya ve Kadı Kaya kayalıklarında da Bizans dönemine ait çok katlı kaya yerleşmeleri, büyük kaya mekanları ve kaya kiliseleri yer almaktadır.

Ayazini (Metropolis?), Dağlık Frigya Bölgesi'nin en önemli yedi kaya kilisesinin bulunduğu merkez olmasıyla ayrıcalıklıdır. Bu kiliselerden en büyüğü ve en sağlam durumda olanı beldenin girişinde yer almaktadır. Orta Bizans dönemine ait olan yapı, dört destekli kapalı yunan haçı planındadır. Dışa taşkın ana apsisi üçüz pencerelidir. İki yan apsisten biri kırılarak girişe dönüştürülmüştür. İç kısmı tamamen isle kaplı olduğu için duvarlarında fresko veya başka bir bezeme olup olmadığı anlaşılamamaktadır. Kemerler arasında bir latin haçı ve Theotokos-Tanrı Anası sözcüğü okunabilmektedir. Diğer kiliseler, Asma Evleri, Avdılas Kale ve Bedestan olarak adlandırılan kayalık mevkilerde yer almaktadır.

Büyük Kilise ile Asma Evleri kayalığı arasında bulunan Orta Kilise, apsisli, tonozlu ve narteksli bir yapıdır. Asma Evleri kayalığındaki kilise üçlü yonca planlı olup apsisinin üzerinde tek satırlık kitabe kazınmıştır. Avdılas Kale'de yer alan iki kiliseden birincisi üç apsisli, basık tonozlu ve narteksli dir. İkinci kilise, bir Roma mezar odasından dönüştürülmüştür. Basık tonoz tavanlıdır ve duvarlarında

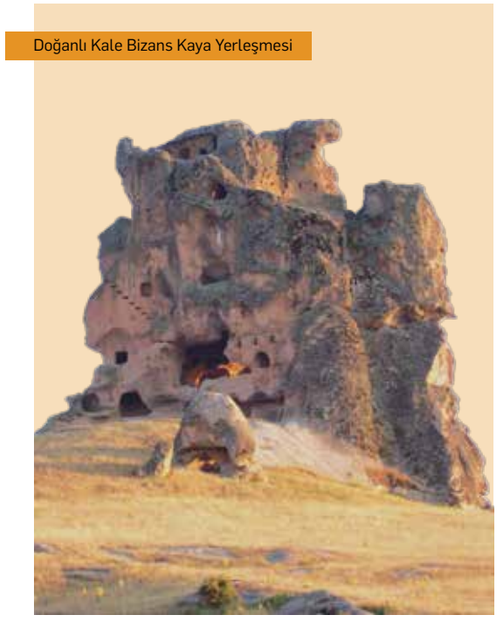
Doğanlı Kale Bizans Kaya Yerleşmesi

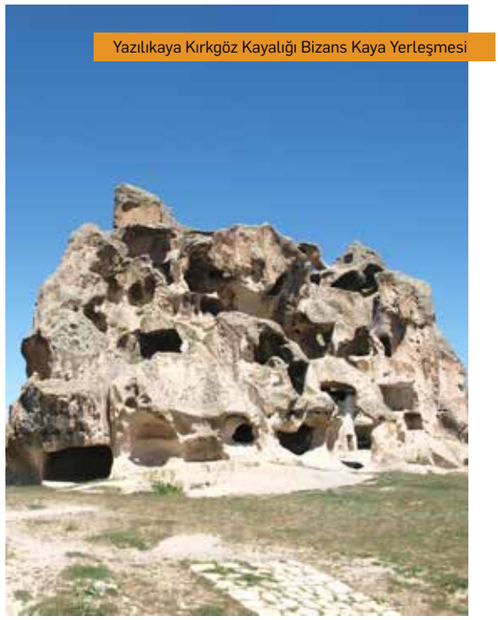
Yazılıkaya Kırkgöz Kayalığı Bizans Kaya Yerleşmesi

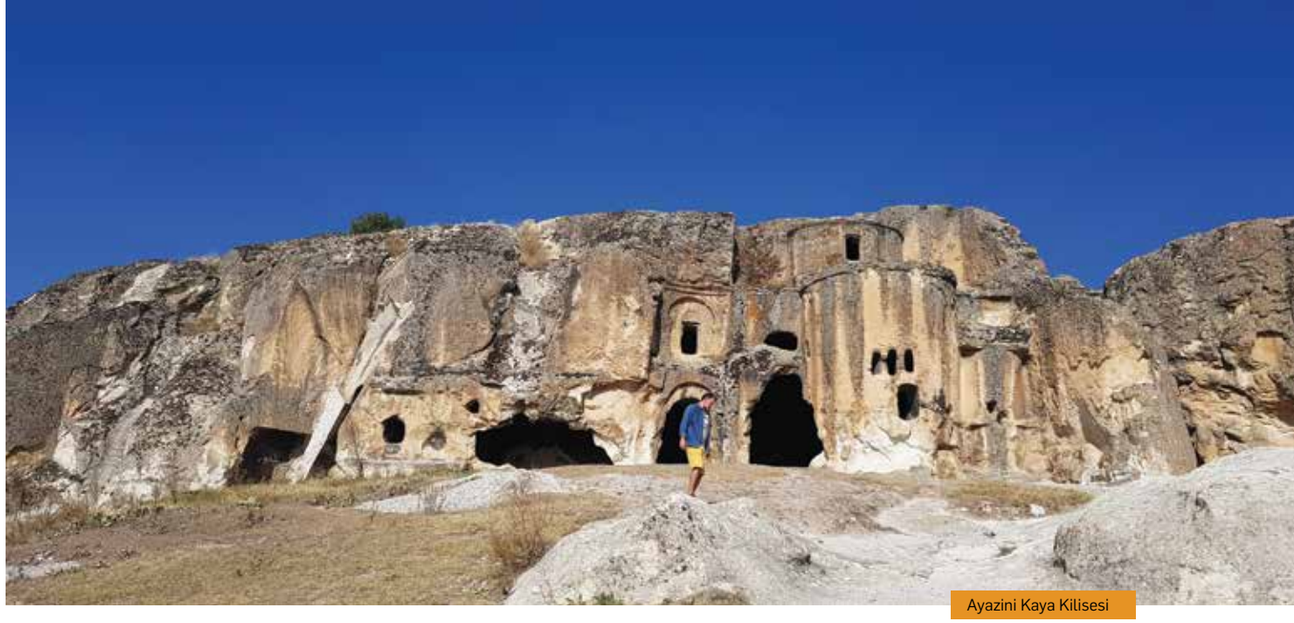
Ayazini Kaya Kilisesi

fresko izleri vardır. Bedestan kayalıklarındaki iki kiliseden ilki, basık tavanlı, üç apsisli ve narteksli dir. Diğer kilisenin kuzey yarısı korunmuştur. Apsisli ve narteksli küçük bir yapıdır.

Ayazini'nin kuzey doğusunda, Türkmen Dağı'nın güney doğu eteklerinde bulunan Malos'un (Kilise/ Orhaniye) Bizans döneminde önemini korumaya devam ettiği, köy içindeki çok sayıdaki yazıtlı ya da yazıtsız mermer mimari parçalardan anlaşılmaktadır. Bunlar içinde kiliselere ait olan mimari elemanlar son derece önemlidir. Dübecik ve Akhisar'da bulunan kaya mezarları, kaya kiliseleri ve Bizans yerleşim alanları da Malos ve çevresinin bu dönemdeki önemini vurgulamaktadır.

Batı yönde, Meros (Malatça- Demirözü), Türkmen Dağının orta kesiminde yer alan en önemli Bizans yerleşmesidir. Ele geçen yazıtlar, burasının Bizans döneminde şehir statüsüne yükseltildiğini göstermektedir. Ören olarak tanımlanan tepe üzerinde 5-6. yüzyıla tarihlenen çok sayıda Erken Bizans mimari parçaları bulunmaktadır. Aynı bölgede Ovacık-İnli, Avdan-Teşvikiye ve biraz daha kuzeyde Göcenoluk-Zahren Deresi Mevkiinde Bizans dönemine ait çok sayıda kaya mekânı, kaya mezarı, kilise ve çok katlı kaya yerleşmeleri yer almaktadır. Bu buluntular, Bizans döneminde Türkmen Dağı'nın daha yüksek orta kesiminde de kalabalık bir nüfusun barındığını göstermektedir.

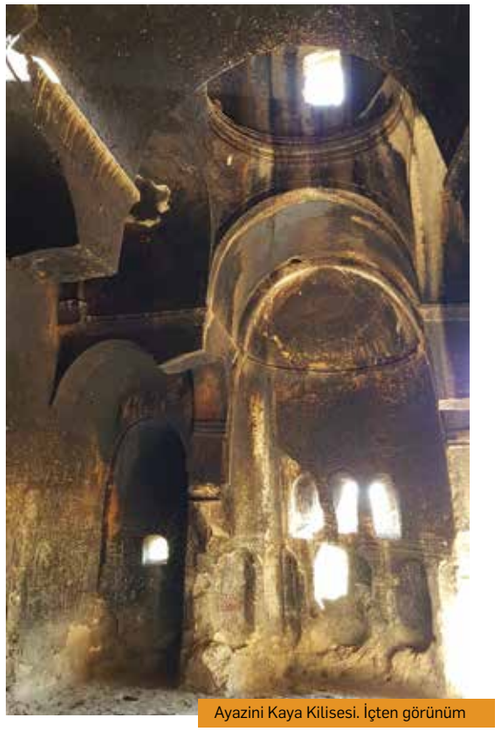
Ayazini Kaya Kilisesi. İçten görünüm

1176 yılında Bizans İmparatoru Manuel Komnenos'un Selçuklu Sultanı II. Kılıç Arslan karşısında Miryokefalon'da (bugünkü Kırkbaş) uğradığı büyük yenilgiden sonra Anadolu toprakları her yönden Türklerin egemenliğine girmeye başlamıştır. 12. yüzyılın sonunda Frigya bölgesinin neredeyse tamamı bir Türk yurdu

haline gelmiştir. Konya'da oturan Selçuklu sultanına ulaşan bir ön saha olduğu için Eskişehir ve çevresi Sultanönü olarak anılmaya başlamıştır.

13. yüzyıldan itibaren Dağlık Frigya Bölgesi'nde görülen Türk Dönemi imar faaliyetleri 17. yüzyıla kadar devam etmiş, bu yüzyıldan sonra özellikle 19. yüzyılda bölgenin, ulaşım ağı içindeki önemini yitirmesi ile birlikte bir durgunluk dönemine girmiştir. Zaman içerisinde mimari doku 13. ve 14. yüzyıl içinde özellikle Seyitgazi ve çevresindeki köylerde yoğunlaşmıştır.
Türk dönemine ait anıtsal ölçekli yapıların başında Seyitgazi ilçesinde yer alan Seyyid Battal Gazi Külliyesi gelmektedir. Külliye, ilçe merkezinin güneybatısında Üçler Tepesi'nin kuzeydoğu eteğinde kurulmuştur.

İslâm menkibelerinin önde gelen isimlerinden Seyyid Battal Gazi'nin 718-740 yılları arasında Arap-Bizans savaşlarında şehit olduğu kabul edilen yerde bulunan külliye, daha sonra camiye dönüştürülen mescid, Seyyid Battal Gazi Türbesi, tekke, medrese ve imaretten oluşur. Yapılar bir avlu çevresinde toplanmıştır. Külliyenin çekirdeğini oluşturan türbe ve cami, Anadolu Selçuklu Devleti Sultanı I. Gıyasettin Keyhüsrev zamanında, karısı Ümmühan Hatun'un desteği ile 13. yüzyılın ilk yarısında yaptırılmıştır. 15. yüzyılın son çeyreği ve 16. yüzyılın ilk çeyreğinde hem mescit, hem de türbe büyük onarımlar görmüş ve külliyeyi oluşturan diğer yapılar yaptırılmıştır. Külliyenin en önemli yapısı olan camide sivri kemerlerle bağlı yedi sütunlu son cemaat yerinin üstü, eğimli bir çatıyla örtülüdür. Buradan üç kubbeli, üç bölümlü uzun bir hole, oradan da büyük bir kubbe ile örtülü ana mekâna geçilmektedir. Kubbe, 16 köşeli kasnağa oturmaktadır. Dıştan kurşun kaplıdır. Mihrap hafif sivri kemerli niş biçimindedir. Mermer mimber bezemesizdir. Minarenin kare kaidesi kesme taştan, gövdesi tuğladandır. İçeride ayrıca Seyit Battal Gazi Türbesi ve türbedar odası bulunmaktadır.

Kümbet Köyü Himmet Baba Selçuklu Kümbet

Külliyenin güneybatısında yer alan Ümmühan Hatun Medresesi de I. Gıyasettin Keyhüsrev zamanında inşa edilmiştir. Külliyede önce türbe kısmı yapılmış, daha sonra bu türbeye eklenen bölümlerle yapı medreseye dönüştürülmüştür. Medrese, tek katlı, açık avlulu, çift yönden revaklı ve iki eyvanlıdır. Kuzey cephesinde eksende yapı ile bütünleşmiş Ümmühan Hatun'a ait çift katlı, eyvanlı türbe yer almaktadır. Avlunun üzeri Osmanlı döneminde pandantifler ile geçilen üç kubbe ile örtülmüştür.

Kümbet köyü kayalığında yer alan Himmet Baba Türbesi, plan, teknik ve malzeme özellikleriyle 13. yüzyıla tarihlenen bir diğer önemli yapıdır. Bir hazire içinde bulunan yapı, dıştan sekizgen gövdeli, içeriden daire planlıdır. Gövdesi kesme taşlarla örülmüş olup, üzeri tuğladan piramidal külah çatı ile kapatılmıştır. Doğu cephesinde yer alan giriş kapısının söve lentosunda Bizans dönemine ait devşirme mermer mimari parçalar kullanılmıştır. Sağlam ve ziyarete açık olan yapının etrafındaki hazirenin, mezar şahideleri üzerindeki kitabelerden Osmanlı dönemine kadar kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Frig Vadileri'nde günümüze kadar ulaşmış başka Türk dönemi yapısı yoktur. Bununla birlikte vadilerin yakın çevresinde, 16 ve 17. yüzyıllarda devam eden imar faaliyetlerinin güzel örneklerini görmek mümkündür. Bunlar arasında Seyitgazi'nin Aslanbeyli köyünde yer alan Şücaeddin Veli Külliyesi (16. yüzyıl), Yazıdere köyündeki Üryan Baba Tekkesi (16. yüzyıl) ve Han ilçe merkezinde Sadrazam Hüsrev Paşa Vakfı'na ait han, hamam ve camiden

Seyyid Battal Gazi Külliyesi

oluşan külliyedeki cami (17. yüzyıl), bölgenin görsel etki uyandıran en anıtsal yapılarını oluşturmaktadır. Kümbet köyünün yaklaşık 14 km doğusundaki Gökçegüney köyünde eski mezarlıkta yer alan mezar taşları ise, üzerlerinde Bugdüz, Dodurga, Beydili gibi Oğuz boylarının damgaları ve yörenin gelenek göreneklerini yansıtan kazıma motifleri ile yakın geçmişin (19- 20. yüzyılın ilk yarısı) tanıklığını yapmaktadırlar.

KAYNAKÇA

- Albek, S., Dorylaion'dan Eskişehir'e, Eskişehir, 1991.
- Alevsaçar, K.-S., Alpsar, "Seyitgazi'de Bilinmeyen Üç Yapı", Vakıflar Dergisi, XIX (1985) 185-192.
- Altınsapan, E., Ortaçağ'da Eskişehir ve Çevresinde Türk Sanatı (11.-15. Yüzyıllar Mimarisi), Eskişehir, 1999.
- Aydın, F., "Seyitgazi Aslanbey Köyünde Şeyh Şücaaddin Külliyesi", Vakıflar Dergisi, IX (1971) 201-243.
- Gönçer, S., Afyon İli Tarihi, Afyon, 1975.
- Haspels, C.H.E., The Highlands of Phrygia. Sites and Monuments, I: The Text; II: The Plates, Princeton, New Jersey, 1971.
- Tüfekçi Sivas. T.-H. Sivas, Frig Vadileri. Frigler'den Türk Dönemine Uzanan Kültürel Miras, Eskişehir 2007.

FASHION ESKİŞEHİR: ESKİŞEHİR TASARIMIN ENERJİSİYLE BULUŞACAK!

Arda GENÇ
Eskişehir Ticaret Odası
Genel Sekreter Yardımcısı

Ekonomik anlamda dikkate değer bir süreçten geçtiğimiz şu dönemde, tüm tüccar ve sanayicilerin aklında tek ve önemli bir soru var: Gelecek kaygısından nasıl kurtulacağız?

Şüphesiz ki ekonomik beklentilerin zayıfladığı dönemlerden kurtuluşun akla gelen ilk reçetesi **katma değer yaratmaktır.** Ancak maalesef katma değer meşhur hikayede olduğu gibi "Evreka!"* şeklinde gelmiyor. Katma değer yaratabilmek için AR-GE'ye yatırım yapmak ve günümüz koşullarında tasarımı öncelik haline getirmek gerekiyor.

Yol almak için yola çıkmak gerekiyor

Ticaret ve üretim için öncelik olan katma değer yaratma konusu elbette Eskişehir Ticaret Odası için de bir öncelik. Bu nedenle Oda uzun süredir sektörel incelemeler yapıyor; tasarım süreçlerini desteklemek için yürütülebilecek çalışmaları değerlendiriyor.

Şunu da belirtmek gerekir; elbette her yeni başlangıç gibi tasarım üzerine yeni bir sürece başlamak da kolay değil. Edinilecek destekler, sağlanacak kaynaklar ya da harcanacak zaman, yeni başlangıçlara "acaba" dedirtebiliyor. Bu anlamda odağında üyesi olan bir meslek kuruluşu olmamızın avantajını kullandığımızı söylemek sanıyorum yanlış olmaz.

Yürüttüğümüz çalışma neticesinde en verimli tasarım yatırımı yöntemlerinden birinin, Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülen "2008 /2 Sayılı Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ" kapsamında verilen **tasarım yarışmaları desteği** olduğuna karar verdik. Bu kapsamda daha önce tasarım yarışması düzenlemiş Bursa, Denizli, İzmir gibi kentlerin örneklerini inceledik ve gördük ki tasarım yarışmaları sektörel gelişmeye büyük bir enerji getiriyor.

Her şeyden önce ilgili alandaki tasarımcıların dikkatini kente yönlendiriyor. Kentte ilgili sektörde çalışan profesyoneller için önemli bir farkındalık yaratıyor. Daha da önemlisi tasarımcıları ve gerçek dünyayı, makul bir nedenle birlikte çalışmaya teşvik ediyor.

*Ünlü fizikçi ve matematikçi Arşimet'in, hamamda içine girdiği küvetten suyun dışarı taşması üzerine Yunanca buldum anlamına gelen "Evreka" sözcüğünü bağırdığına ilişkin mitte geçen sözdür.

Hangi sektör?

Kararın verilmesiyle birlikte düzenlenecek tasarım yarışmasının başlığı belirlenmiş oldu: Fashion Eskişehir: Eskişehir Moda Tasarım Yarışması.

Birlikten kuvvet doğdu!

Elbette böyle bir süreci her yönüyle tek bir kurum ya da tek bir ekibin yönetmesi mümkün değil. Kararın verilmesinin hemen ardından Eskişehir Teknik Üniversitesi Tekstil ve Moda Tasarım Bölümüyle paylaştık. Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Alper Çabuk, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Cafer Arslan ve Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü Başkanı Dr. Şakir Özüdoğru süreci değerlendirerek destek kararını verdiler. Böylece işin teknik süreci de Eskişehir'de örnek bir işbirliğiyle çözülmüş oldu.

Eskişehir Ticaret Odası ile Eskişehir Teknik Üniversitesi işbirliğinde düzenlen Fashion Eskişehir: Eskişehir Moda Tasarım Yarışması, doğru bir işbirliği ve iyi bir hazırlıkla Ticaret Bakanlığı desteğine hak kazandı: 2021 yılında Türkiye'de destek verilen tek oda başvurusu oldu.

Rekor başvuru

Hazırlığı tamamlanan Fashion Eskişehir, yaklaşık bir ay boyunca 3 farklı kategoride başvuru kabul etti. Gelinlik, abiye ve günlük kıyafet kategorilerinde başvuru kabul eden yarışma, Türkiye'de rekor başvuruya ulaştı. 340 yarışmacının başvuru yaptığı yarışma, ciddi bir rekabete sahne oldu.

Ön değerlendirme jürisinin yaptığı değerlendirme sonucunda her kategoride 5 finalist belirlendi ve ETO üyesi atölyelere yönlendirildi. Bu derginin yayına hazırlandığı sırada finalistler imalatlarını Ocak ayında gerçekleşecek final defilesine hazırlamaya henüz başladılar.

Ne getirecek?

Elbette bu yarışmanın amacı, Ticaret Bakanlığının da öngördüğü üzere ilgili sektörün uluslararası rekabet edebilirliğinin arttırılması. Hem genç tasarımcıların sektöre katılımını kolaylaştırarak; hem de hali hazırda sektörde bulunan işletmelerin dikkatini tasarım süreçlerine çekerek sektörde kümülatif bir değer yaratmasını hedefliyoruz. Sadece bu kadar da değil; ESTÜ'nün sağladığı eşsiz desteğin bir sonucu olarak sektörün eğitim altyapısının da sektöre yaklaşmasını sağlayacak, böylece tasarıma yatkın gençlerin bu alanı Eskişehir Teknik Üniversitesinde tercih etmesine katkıda bulunacağız.

Elbette başarı süregelen çabaların bir sonucudur. Umuyoruz ki projenin sahipleri ESTÜ ve Eskişehir Ticaret Odası tarafından büyütülecek bu yarışma, Eskişehir'in geleceğine tasarımın enerjisiyle imza atacak...

Asansör: Kim,Ne Zaman İcat Etti?

ABD'li mucit Elisha Otis, gerektiğinde devreye girerek kabinin düşmesini engelleyecek bir emniyet freni icat ederek asansörleri insanlar için güvenli hâle getirdi.

Günümüzde insanların çoğu büyük şehirlerde yaşıyor. Hatta bazı büyük şehirlerin nüfusu, küçük bir ülkenin nüfusundan bile fazla olabiliyor. Metropol olarak adlandırılan bu şehirler, göğe kadar yükseliyormuş hissi veren ihtişamlı gökdelenleri ile öne çıkıyor. Peki, asansörler olmasaydı gökdelenler inşa edilebilir miydi?

https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/asansor-kim-ne-zaman-icat-etti

Elbette hayır. Yaklaşık 150 yıl önce asansörler hem çok katlı binaların inşasına zemin hazırladı hem de insanların bu yapıların üst katlarına erişimini kolaylaştırdı. Gelin şimdi tek bir tuşla bizi kısa sürede üst katlara çıkarabilen asansörlerin kim tarafından, ne zaman icat edildiğine hep birlikte bakalım.

Tarihteki asansör olarak adlandırılabilecek ilk basit düzenekler binlerce yıl önce Eski Yunan'da icat edilmişti. Bu düzenekler, bir tambur etrafına sarılı halatların insan ya da hayvan gücü kullanılarak çekilmesiyle yukarı doğru hareket ettiriliyordu. Pek de güvenli sayılamayacak bu düzenekler uzun yıllar boyunca yük taşımak için kullanıldı.

1750'li yıllara gelindiğinde asansörleri hareket ettirmek için insan ya da hayvan gücü yerine buhar gücü kullanılmaya başlandı. Bu asansörlerde buhar makinesi bir tamburu döndürüyor, asansör kabinini çeken halat da bu tamburun üzerine sarılıyordu. Buharla çalışan ilk asansörler 1754 yılında ABD'deki Hudson Nehri'nden buz kalıplarını çıkarmak için kullanıldı. Ancak asansörler halatların kopma riski taşıması nedeniyle insan taşımak için hâlâ kullanılamıyordu. Bunun için bir yüz yıl daha beklemek gerekecekti.

ABD'li mucit Elisha Otis, gerektiğinde devreye girerek kabinin düşmesini engelleyecek bir emniyet freni icat ederek asansörleri insanlar için güvenli hâle getirdi. Otis, 1853'te, New York'ta düzenlenen bir fuarda icadına olan güvenini çok sayıda insanın karşısında kanıtladı. Otis açık bir platformda yüksek bir katta durarak asistanından platformu destekleyen halatı kesmesini istedi. Kendisini izleyen kalabalığın endişeli bakışları karşısında halat kesildi. Ancak ne platform yere çakıldı ne de Otis'e bir şey oldu. Otis, fren sistemi sayesinde hareket etmeyen platformda şapkasını sallayarak insanları selamladı.

Bu icadı nedeniyle çok sayıda sipariş alan Otis "güvenli asansörlerin" üretimine başladı. Buhar gücüyle çalışan ilk yolcu asansörü 1857 yılında New York'ta çok katlı bir mağazaya kuruldu. Bu asansör bir dakikada beş kat çıkabiliyordu. 1873 yılına gelindiğinde 2.000'den fazla Otis asansörü ofis binalarında, otellerde, apartmanlarda ve büyük mağazalarda kullanılıyordu.

1880'li yıllardan itibaren asansörler elektrikle çalışmaya başladı. Öncekilere göre daha yükseğe daha hızlı çıkan bu asansörlere 1895 yılında Frost ve Strutt adlı iki İngiliz karşı ağırlık adı verilen sistemi ekledi. Böylece daha az enerji kullanılarak daha fazla yük taşımak mümkün hâle geldi. Günümüzde dünyadaki en hızlı asansör, Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai şehrinde bulunan 830 metre yüksekliğindeki Burç Halife binasına kurulan asansör. Bu asansörün ulaşabildiği en yüksek hız saatte 64 kilometre.

Kaynak: https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/asansor-kim-ne-zaman-icat-etti

https://en.wikipedia.org/wiki/Burj_Khalifa#/media/File:Burj_Khalifa.jpg

sağlıkla çalışmaya devam

HAYATI DURDURMAYALIM

Yeni kontrollü normalleşme süreci devam ediyor.
Hep birlikte tedbir alalım; hayatı tekrar durdurmayalım.

#HAYATIDURDURMAYALIM

ESKİŞEHİR TİCARET ODASI
CHAMBER OF COMMERCE